UCHWAŁA NR XXXIII/340/2021
RADY GMINY NOZDRZEC

z dnia 30 grudnia 2021 r.

w sprawie uchwalenia drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 12 ust.1 w związku z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r., poz. 741 z późniejszymi zmianami)

Rada Gminy Nozdrzec
uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się drugą i trzecią Zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec, uchwalonego uchwałą Nr XIV/102/99 Rady Gminy Nozdrzec z dnia 26 października 1999 r. z późniejszymi zmianami.

§ 2. Załącznikami do niniejszej Uchwały są:

1) Druga i trzecia Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec – Uwarunkowania - Załącznik nr 1;
2) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec – Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego i Polityka Przestrzenna Gminy Nozdrzec – jednolity tekst drugiej i trzeciej zmiany - Załącznik nr 2;
3) Jednolity rysunek Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec wraz z zaznaczeniem obszarów objętych drugą i trzecią zmianą – załącznik graficzny w skali 1:10 000 – Załącznik Nr 3;
4) Uzasadnienie objaśniające przyjęte rozwiązania w projekcie drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec i Synteza ustaleń projektu drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec - Załącznik nr 4;
5) Dane przestrzenne aktu - Załącznik nr 5.

§ 3. Tekst i Rysunek Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec wraz ze zmianami obowiązują w zakresie ustaleń w nich zawartych.

§ 4. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nozdrzec

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
w Nozdrzcu

Adrian Skubisz

Druga i trzecia Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec - Uwarunkowania

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXIII/340/2021

Rady Gminy Nozdrzec z dnia 30 grudnia 2021 r.

NOZDRZEC – 2020 r.

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp 3

2. Uwarunkowania zmiany studium wynikające z: 3

1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu; 3
2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony; 4
2a) diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy; 4
3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego; 4
4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej; 5
4a) rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych; 5
5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem; 5
6) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia; 6
7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności: 6
   a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
   b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych w rozumieniu art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 6grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
   c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
   d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę,
8) stanu prawnego gruntów; 7
9) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych; 7
10) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych; 7
11) występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla; 8
12) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych; 8
13) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami; 8
14) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych; 8
15) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej. 9

3. Analiza uwarunkowań 9

4. Wnioski 10

1. Wstęp

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec zostało uchwalone Uchwałą Nr XIV/102/99 Rady Gminy Nozdrzec z dnia 26 października 1999 r. Studium zostało uchwalone na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r., Nr 15 poz. 139 z późniejszymi zmianami). Studium to na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r., poz. 293) zachowuje moc obowiązującą. Pierwsza zmiana ww. studium została uchwalona Uchwałą Nr VII/76/2011 Rady Gminy Nozdrzec z dnia 20 czerwca 2011 roku.

Art. 27 ww. ustawy mówi, iż zmiana studium następuje w takim trybie, w jakim jest ono uchwalane. Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118 poz. 1233) projekt studium, a więc również jego zmiana powinna zawierać część określającą uwarunkowania wynikające z art. 10 ust. 2 ustawy, które zostały opisane w niniejszym opracowaniu.

Do zmiany studium zostały wskazane obszary w miejscowościach: Nozdrzec i Wesoła z następującym przeznaczeniem:

- Nozdrzec:
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o symbolu 1MN;
- Wesoła:
- tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów o symbolu 1P;
- tereny obsługi produkcji w gospodarstwie rolnym, hodowlanym, ogrodniczym o symbolach: 1RU, 2RU i 3RU;
- tereny komunikacji – fragment drogi publicznej gminnej o symbolu 1KD-D, łączącej drogę wojewódzką nr 884 relacji Domaradz - Przemyśl z drogą powiatową nr 2021R relacji Barycz – Nozdrzec;
- tereny infrastruktury technicznej – urządzeń telekomunikacyjnych o symbolu 1T, tj. istniejącego masztu telefonii komórkowej;
- tereny zieleni wysokiej o symbolu 1ZW;
- tereny rolnicze o symbolu 1R.

2. Uwarunkowania zmiany studium wynikające z:

1. Dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu:

Tereny objęte zmianą studium w miejscowościach Nozdrzec i Wesoła charakteryzują się następującymi cechami:

- Nozdrzec – teren użytkowany rolniczo, posiada dostęp do drogi powiatowej oraz do mediów infrastruktury technicznej;
- Wesoła – teren częściowo zainwestowany, częściowo użytkowany rolniczo, posiada dostęp do drogi gminnej publicznej oraz do mediów infrastruktury technicznej.

2. Stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony:

Na terenach objętych zmianą studium ład przestrzenny nie jest zachowany w stanie zadowalającym. Ochrona ładu przestrzennego będzie zachowana w jego nowym przeznaczeniu poprzez lokalizację nowej zabudowy o odpowiedniej skali w stosunku do terenów otaczających, prawidłowej gospodarce wodno-ściekowej i gospodarce odpadami. Ład przestrzenny zostanie zachowany w opracowywanych nowych planach i zmianach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2a) Diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy:

Rada Gminy Nozdrzec Uchwałą Nr X/114/2016 z dnia 28 czerwca 2016 r. przyjęła Strategię Rozwoju Gminy Nozdrzec na lata 2017-2026, dla potrzeb której w październiku 2014 r., została przygotowana Diagnoza ilościowa sytuacji społeczno-gospodarczej gminy. Powyższa diagnoza dotyczy obszaru całej gminy, wobec czego brak jest szczególnych wniosków wynikających dla obszarów objętych zmianą studium.

3. Stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego:

Tereny objęte zmianą studium wg opracowania ekofizjograficznego, zgodnie z regionalizacją Polski ustaloną przez J. Kondrackiego (1998, Geografia regionalna Polski), należą do Pogórza Dynowskiego, leżąc ponad doliną Sanu, przez którą graniczy z Pogórzem Przemyskim. Pogórze Dynowskie charakteryzuje się rusztowym układem grzbietów. Pasma wzgórz, ciągnące się z północnego – zachodu na południowy – wschód, poprzedzielane są równoległymi dolinami rzek i potoków.

Tereny objęte zmianą studium położone są w obrębie zlewni rzeki San. San wraz z dopływami: Jaworką, Magierówką i Baryczką, tworzy sieć cieków powierzchniowych. Układ sieci rzecznej Sanu ma charakter kratowy. Dopływy Sanu płyną głęboko wciętymi szerokimi korytami (25 – 100 m) ich wodostany są na ogół wyrównane i nie wykazują dużych wahań rocznych. Sieć rzeczna Sanu nie ma wyraźnie zaznaczonych stref depozycji. Rolę tę spełniają rozszerzenia dolin, które oddzielają odcinki przełomowych zwężeń. San oraz dolne odcinki jego dopływów mają doliny o charakterze wciętych rynien meandrowych, wyciętych w skalno-osadowej terasie z okresu zlodowacenia krakowskiego. W obrębie gminy Nozdrzec San prowadzi wody pozaklasowe w ocenie bakteriologicznej, III klasy wg kryterium fizykochemicznego, II klasy w klasyfikacji hydro – biologicznej. Tereny objęte zmianą studium znajdują się w Jednolitej części Wód Powierzchniowych (RW20001222349) Bezpośrednio na terenie opracowania nie występują cieki wodne powierzchniowe. Obszary

objęte zmianą studium zlokalizowane są w Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 154. Ocena stanu JCWPd określona została jako dobra i niezagrożona ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych.

W ujęciu kulturowym, gdzie głównym kryterium krajobrazu jest dominacja jego cech naturalnych lub kulturowych, zidentyfikowany został krajobraz kulturowy – o dominacji elementów i układów sztucznych i funkcjonujący jedynie przy stałej ingerencji człowieka (tereny zurbanizowane i przekształcone rolnicze).

Na obszarach objętych zmianą studium nie występują ani chronione gatunki roślin, ani siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Na terenach tych nie stwierdzono miejsc lęgowych ptaków ani miejsc rozrodczych zwierząt. Nie są to także miejsca żerowania ani miejsca odpoczynku ptaków w czasie wędrówek.

4. Stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na obszarach objętych zmianą studium w miejscowościach: Nozdrzec i Wesoła nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony. W ww. obszarach nie występują udokumentowane stanowiska archeologiczne.

4a. Rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych:

W chwili obecnej brak jest audytu krajobrazowego sporządzanego, zgodnie z art. 38b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przez zarząd województwa, uchwalanego przez sejmik województwa. W związku z powyższym brak jest granic krajobrazów priorytetowych, które należałoby uwzględnić na obszarach zmiany studium.

5. Warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem:

Gmina Nozdrzec jest gminą wiejską. Według danych z 2019 roku, gminę o powierzchni 121 km² (12 077 ha) zamieszkiwało 8 078 osób. Gęstość zaludnienia wynosiła 66,5 osób/km².

Na terenach objętych zmianą studium projektuje się tereny mieszkaniowe i produkcyjne mogące przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, głównie poprzez stworzenie lepszych warunków mieszkaniowych oraz zapewnienie nowych miejsc pracy. Będą one dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami.

6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia:

W obszarach objętych zmianą studium, nie występuje zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

7. Potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:

a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,

Analizy dotyczące określenia uwarunkowań rozwoju Gminy Nozdrzec wskazują na tendencję spadkową liczby ludności w ostatnich latach, jednakże nie jest to ubytek znaczący. Zmniejsza się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, rośnie liczba osób w wieku produkcyjnym oraz maleje liczba osób wieku poprodukcyjnym. Takie tendencje wskazują na potrzeby ludności w zakresie nieznacznego powiększania terenów przeznaczonych pod zabudowę, celem stworzenia lepszych warunków zamieszkania dla ludzi młodych tworzących nowe rodziny – dotyczy to jedynie terenu zmiany studium w miejscowości Nozdrzec.

Przewidywana w zmianie studium lokalizacja obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz obiektów obsługi produkcji w gospodarstwie rolnym, hodowlanym, ogrodniczym w miejscowości Wesoła, stwarza możliwości rozwoju gminy, poprzez tworzenie nowych miejsc pracy oraz może przynieść dodatkowe korzyści finansowe i ekonomiczne dla gminy.

Na terenach zmiany studium, ze względu na fakt, iż są to tereny bezpośrednio przylegające do wyznaczonych terenów budowlanych, lub wcześniej już były terenami budowlanymi, istnieją ekonomiczne i środowiskowe możliwości lokalizacji projektowanych inwestycji.

b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych w rozumieniu art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,

Prognoza demograficzna dotycząca Gminy Nozdrzec zawiera się w prognozie przygotowanej przez GUS pt.: „Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050". Prognoza dla powiatu brzozowskiego, tym samym dla Gminy Nozdrzec wskazuje na zmniejszenie się liczby ludności w okresie 2018 - 2050 o ok. 13%, w tym liczba mężczyzn zmniejszy się o 13,5%, a liczba kobiet zmniejszy o 14,3%, w stosunku do roku bazowego tj. 2018. Brak jest możliwości prognozowania demograficznego wyłącznie dla terenów objętych zmianą studium, gdyż zmiany te obejmują niewielkie tereny stwarzające możliwości realizacji inwestycji dla niewielkiej grupy inwestorów (działki własności osób prywatnych).

c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,

Obydwa obszary objęte zmianą studium posiadają dobrą dostępność komunikacyjną oraz są wyposażone w sieci infrastruktury technicznej.

W związku z tym, brak jest potrzeby finansowania przez gminę jakichkolwiek inwestycji związanych z infrastrukturą komunikacyjną lub techniczną. Na obszarach objętych zmianą studium nie zachodzi potrzeba lokalizacji obiektów infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę,

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę uwzględnia istniejącą powierzchnię użytkową zabudowy dla budynków mieszkalnych w poszczególnych miejscowościach oraz określa między innymi, szacunkową chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę. Obszary zmiany studium objęte są miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W związku z tym zostały podjęte działania związane ze zmianą tych planów, w zakresie terenów objętych zmianą studium.

Wyniki przeprowadzonego bilansu są następujące:

- maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową nie przekracza sumy chłonności obszarów przewidzianych pod zabudowę (wynik ujemny);
- zapotrzebowanie na funkcje usługowe nie przekracza sumy chłonności obszarów przewidzianych pod zabudowę (wynik ujemny);
- zapotrzebowanie na tereny usług turystycznych, w tym sportu i rekreacji przekracza sumę chłonności obszarów przewidzianych pod te funkcje;
- zapotrzebowanie na funkcje produkcyjne przekracza sumę chłonności obszarów przewidzianych pod zabudowę, a według wyniku bilansu brakuje około 349 240 m^2 powierzchni użytkowej; po przeliczeniu jej przez założony współczynniki intensywności zabudowy uzyskamy 69,85 ha brakujących terenów o funkcji produkcyjnej.

W związku z powyższym przeznacza się obszar objęty zmianą studium w miejscowości Wesoła (dotyczy terenów, na których wprowadzono nową funkcję na terenach rolnych) teren rolny o powierzchni około 15 ha pod zabudowę obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz obiektów obsługi produkcji w gospodarstwie rolnym, hodowlanym, ogrodniczym. Odejmując od wyliczonych w bilansie terenów produkcyjnych (69,85 – 15,00 = 54,85 ha), pozostaje do dyspozycji jeszcze 54,85 ha. W miejscowości Nozdrzec teren przeznaczony pod usługi, przeznacza się pod zabudowę mieszkaniową, tj. teren wcześniej był już ujęty w ogólnym bilansie terenów.

8. Stanu prawnego gruntów:

Grunty w obszarach zmiany studium stanowią grunty prywatne.

9. Występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych:

Obszary objęte zmianą studium w miejscowościach: Nozdrzec i Wesoła są zlokalizowane poza obszarami chronionymi.

10. Występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych:

Na obszarach objętych zmianą studium nie zaobserwowano obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, typu: tereny osuwiskowe i predysponowane do powstawania osuwisk.

11. Występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla:

Na obszarze objętym zmianą studium nie występują udokumentowane złoża kopalin, ani kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla. Tereny objęte zmianą studium znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).

12. Występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych:

Na obszarach objętych zmianą studium nie występują tereny górnicze.

13. Stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami:

Obszary objęte zmianą studium posiadają dostęp komunikacyjny do drogi publicznej wojewódzkiej i gminnej (miejscowość Wesoła) i drogi powiatowej (miejscowość Nozdrzec).

Obszary są wyposażone w sieci infrastruktury technicznej. Sieć energetyczna jest wystarczająca i zasilanie odbywać się będzie poprzez linie średnich i niskich napięć. Gospodarka wodno-ściekowa odbywać się będzie na zasadach przyjętych na obszarze gminy. W miejscowości Nozdrzec funkcjonuje oczyszczalnia ścieków, w pozostałych miejscowościach inwestorzy indywidualni muszą prowadzić gospodarkę ściekową zgodnie z przepisami szczególnymi. Gospodarka odpadami odbywać się będzie na zasadach przyjętych w gminie, zgodnie z przepisami szczególnymi.

14. Zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych:

Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zostały sformułowane zarówno w strategii rozwoju gminy, jak i w studium zagospodarowania przestrzennego. Podstawowym zadaniem jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej. Kolejne działania i zadania to: rozbudowy istniejących dróg gminnych i powiatowych wraz z oświetleniem i chodnikami, powstanie ośrodków turystyki i rekreacji, terenów sportowych i innych usług towarzyszących.

Zadania powyższe bezpośrednio nie dotyczą obszarów objętych zmianą Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec.

15. Wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej:

Tereny objęte zmianą studium nie są narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

3. Analiza uwarunkowań

1. Dotychczasowe zmiany w środowisku:

Na potrzeby drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec dokonano opisu uwarunkowań koniecznych do uwzględnienia, wynikających z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r., poz. 293). Dostępne informacje i dokonana inwentaryzacja w terenie oraz przeprowadzone analizy pozwoliły na sformułowanie wniosków dotyczących zmian w środowisku, gdyż obszary objęte zmianą studium stanowią tereny już częściowo zainwestowane:
- ukształtowanie powierzchni terenu – zmiany w ukształtowaniu terenu będą miały miejsce tylko w sytuacjach takich jak: budowy, dobudowy, rozbudowy budynków, zgodnie z przeznaczeniem przewidywanym w studium i planie miejscowym, budowy dojazdów, parkingów, itp.;
- zanieczyszczenie powietrza – źródła zanieczyszczeń powietrza znajdują się poza granicami opracowania;
- stosunki wodne – zmiany w stosunkach wodnych zachodzą pod wpływem czynników naturalnych i antropogenicznych; ogólnie można uznać, że na głębokość zalegania zwierciadła wody podziemnej będzie miała wielkość wahań zwierciadła wód gruntowych;
- szata roślinna – ulegnie zmianie podczas realizacji obiektów budowlanych.

2. Struktura przyrodnicza obszaru opracowania:

Po zrealizowaniu zapisów studium, a następnie planów miejscowych należy stwierdzić, iż struktury przyrodnicza, którą tworzą: lasy, łąki i pastwiska, pola uprawne, śródpolne zadrzewienia i zakrzewienia, cieki i ciągi zadrzewień, zakrzewień i łąk ciągnących się wzdłuż cieków oraz dna dolin rzek i potoków, będzie występować jedynie częściowo na obszarze objętym zmianą studium, głównie w miejscowości Wesoła na obszarze przeznaczonym pod uprawy rolnicze i tereny zieleni wysokiej.

4. Wnioski

Mając na uwadze przyszłościowy rozwój Gminy Nozdrzec oraz możliwość uzyskania dodatkowych dochodów do budżetu gminy, a tym samym poprawę warunków życia miejscowej ludności należy wprowadzić zmiany w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec w miejscowościach: Nozdrzec i Wesoła.

Istniejące na tym obszarze uwarunkowania nie będą stanowiły istotnych ograniczeń w lokalizacji poszczególnych inwestycji, których szczegółowość zostanie ustalona na etapie zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOZDRZEC

TOM II

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i polityka przestrzenna gminy Nozdrzec.

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nozdrzec”
zostało zatwierdzone Uchwałą Nr XIV/102/99 Rady Gminy Nozdrzec
z dnia 26 października 1999 r.

ZMIANA STUDIUM – załącznik nr 2 do Uchwały Nr VII/76/2011
Rady Gminy Nozdrzec z dnia 20 czerwca 2011 r.

DRUGA I TRZECIA ZMIANA STUDIUM – załącznik nr 2
do Uchwały Nr XXXIII/340/2021 Rady Gminy Nozdrzec z dnia 30 grudnia 2021 r.

Wprowadzone zmiany wyróżniono czcionką koloru czerwonego

Krosno 1999 rok

Zespół autorski studium :

1. mgr inż. arch. Iwona Skomiał	- projekt (uprawnienia urbanistyczne)
2. mgr inż. Kazimierz Kubit	- rolnictwo (uprawnienia urbanistyczne)
3. mgr inż. Lidia Bogucka	- infrastruktura techniczna
4. mgr inż. Józef Stefan	- komunikacja
5. mgr inż. Lucyna Zymyn	- ochrona środowiska
6. mgr inż. Elżbieta Janiczek	- demografia i infrastruktura społeczna
7. techn. bud. Elżbieta Kolanko	- opracowanie graficzne
8. Robert Kubit	- prace inwentaryzacyjne i terenowe

Współpraca w imieniu Zarządu Gminy Nozdrzec :
- mgr inż. Grzegorz Szabelski

SPIS TREŚCI

I. PROBLEMY I SZANSE ROZWOJU GMINY ORAZ PRZESŁANKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ----------5

1. Problemy rozwoju ----------5
2. Szanse rozwoju----------5
3. Cele i kierunki rozwoju----------5

II. STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA----------6

1. Główne funkcje gminy Nozdrzec ----------6
2. Przekształcenia w strukturze funkcjonalno – przestrzennej----------6

III. KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO----------7

1. Zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego----------7
2. Obszary i obiekty prawnie chronione----------7
3. Obszary systemu ekologicznego----------10
   3.1 Wody----------10
   3.2 Obszary leśne wyłączone ze zmiany sposobu użytkowania----------11
   3.3 Obszary rolne z dopuszczeniem zalesień----------11
   3.4 Obszary otwarte w użytkowaniu rolniczym----------12
   3.5 Obszary występowania złóż surowców energetycznych i nieenergetycznych------13
   3.6 Główne problemy ochrony środowiska----------14

IV. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DÓBR KULTURY I KRAJOBRAZU-----16

1. Zasady ochrony dóbr kultury----------16
2. Kierunki i rodzaje ochrony dóbr kultury----------18
3. Ochrona krajobrazu----------18

V. KIERUNKI ROZWOJU ROLNICTWA I LEŚNICTWA----------19

VI. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI----------21

VII. KIERUNKI ROZWOJU I ZASADY GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE OBSZARÓW ZAINWESTOWANIA----------22

1. Zasady i polityka gminy dotyczące terenów zainwestowania - określenie polityki przestrzennej rozwoju społecznego gminy Nozdrzec----------22
   1.1 Kierunki rozwoju mieszkalnictwa----------51
   1.2 Kierunki rozwoju działalności gospodarczej i produkcyjnej----------53
   1.3 Kierunki rozwoju działalności usługowej----------53

VIII. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI----------53

1. Zasady i polityka gminy dotycząca systemu transportowego----------53

2. Kierunki i zasady funkcjonowania układu komunikacyjnego----------54
2.1 Zewnętrzne powiązania gminy----------54
2.2 Wewnętrzne powiązania gminy----------55
2.3 Sieć drogowa----------55
3. Komunikacja zbiorowa----------56
4. Zaplecze techniczne motoryzacji----------56

IX. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ----------56

1. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę----------56
2. Polityka rozwoju infrastruktury sanitarnej----------57
3. Kierunki gospodarki odpadami----------63
4. Kierunki rozwoju telekomunikacji----------64
5. Rozwój gazownictwa----------65
6. Rozwój energetyki i ciepłownictwa----------66

X. OBSZARY ,DLA KTÓRYCH SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO JEST OBOWIĄZKOWE----68

I. PROBLEMY I SZANSE ROZWOJU GMINY ORAZ PRZESŁANKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ.

1. Problemy rozwoju

Dalszy rozwój gminy , jego kierunki i skala określone w niniejszym opracowaniu mają charakter hipotetyczny. Poszczególne kierunki rozwoju obarczone są znaczną dozą niepewności ze względu na niepełne możliwości rozpoznania przyszłych uwarunkowań rozwoju tzn. małą stabilność sytuacji prawno – ekonomicznej w państwie, brak określonych zadań rządowych i zadań samorządu wojewódzkiego.
Opracowanie ma na celu określenie podstaw dla formułowania zasad przestrzennego zagospodarowania obszaru gminy. Istotne problemy rozwoju wynikają z określonych uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych gminy:

- jej położenia w centralnej części województwa podkarpackiego;
- zamierzeń docelowych kwalifikujących się na listę zadań rządowych (projektowany zbiornik wodny Niewistka – Dynów);
- objęcia części gminy systemem ochrony prawnej;
- zwiększenia się stopy bezrobocia, po załamaniu się rynków pracy w mieście Dynowie i Brzozowie;
- niekorzystne relacje własnościowe ziemi , brak prowadzenia ekonomicznej gospodarki rolnej i załamanie się sektora państwowego w rolnictwie;
- liczne zagrożenia środowiskowe w postaci: dzikich wysypisk śmieci, stosowania nawozów sztucznych w rolnictwie, zrzutu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do rzek i potoków;
- spadek przyrostu naturalnego, brak lokalnych miejsc pracy, ujemne saldo migracji oraz niedostateczna ilość obiektów sportowych i szkół średnich;
- brak systemów zaopatrzenia zbiorowego w wodociągi i kanalizację .

2. Szanse rozwoju.

Opracowana diagnoza stanu istniejącego oraz wskazanie uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych gminy pozwoliło na przeprowadzenie analiz określających szanse, zagrożenia, silne i słabe strony gminy z określeniem stanu obecnego i potencjalnego, a także ze wskazaniem trendów dla poszczególnych dziedzin. Analizy te przeprowadzono wspólnie z Komisją ds. Studium Rady Gminy Nozdrzec, przy współudziale projektantów studium.

3. Cele i kierunki rozwoju.

W wyniku analizy uwarunkowań określono możliwości i bariery rozwojowe gminy.
Najważniejsze możliwości rozwojowe gminy stanowiące potencjał rozwojowy to:

- czyste środowisko przyrodnicze;
- zasoby funkcji wytwórczych niewykorzystanych , oraz pewne możliwości lokalizacyjne dla nowych inwestycji w terenach przygotowanych technicznie (np. po byłych gospodarstwach rolnych);
- znaczne zasoby pracy na terenie gminy;
- rolnicze zaplecze surowcowe dla przetwórstwa rolnego i możliwości intensyfikacji;
- położenie gminy w strefie korzystnej dla ożywionych w przyszłości kontaktów i współdziałania gospodarczego z Ukrainą w oparciu o układ dróg wojewódzkich;

- położenie gminy w obszarze turystyczno – rekreacyjnym związanym z wypoczynkiem sobotnio – niedzielnym głównie mieszkańców Rzeszowa, co daje szansę na przyspieszony rozwój;
- realizacja zbiornika wodnego „Niewistka – Dynów" i co się z tym wiąże intensywny rozwój turystyki, oraz możliwości stworzenia nowych miejsc pracy dla mieszkańców gminy.

Podstawowymi barierami rozwojowymi gminy są :
- trudności kapitałowe zewnętrzne i wewnętrzne;
- spadek poziomu usług społecznych, w tym budownictwa mieszkaniowego;
- niewystarczająca promocja gminy w poszczególnych dziedzinach aktywności, ważna z uwagi na położenie i zasoby naturalne gminy;
- niski poziom świadomości społecznej o faktycznym potencjale zasadniczych przemian wywołanych gospodarką rynkową (np. adaptacji zawodowej, konieczności ponoszenia ryzyka itp.);
- pasywność podmiotów gospodarczych sektora uspołecznionego, zarówno w gospodarowaniu posiadanym majątkiem i jego racjonalnym wykorzystaniem, jak i w pokonywaniu trudności rynkowych;
- brak większych kompleksów terenów scalonych własnościowo w miejscach atrakcyjnych inwestycyjnie;
- zubożenie społeczeństwa, zmniejszenie nakładów inwestycyjnych oraz słaba aktywność w pozyskiwaniu rynku zbytu, stały brak miejsc pracy, głównie dla absolwentów szkół;
- brak większych scalonych kompleksów ziemi , dających możliwość racjonalnego gospodarowania.

II. STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA GMINY.

1. Główne funkcje gminy Nozdrzec.

Położenie gminy Nozdrzec , oraz uwarunkowania istniejące na jej obszarze pozwalają na stwierdzenie , iż gmina stanowi jednorodną jednostkę funkcjonalną, z dominującą funkcją rolnictwa /zwłaszcza na glebach najwyższych klas bonitacyjnych/ mieszkalnictwa i usług. Funkcjami uzupełniającymi są rekreacja i wypoczynek /zwłaszcza agroturystyka/ oraz uzupełnianie wzajemnych usług w relacji gmina - miasto Dynów oraz miasto Brzozów.

2. Przekształcenia w strukturze funkcjonalno – przestrzennej.

Przekształcenia w tej jednostce osadniczej dotyczyć będą budowy i modernizacji układu komunikacyjnego oraz modernizacji dróg powiatowych. Rozwój tej jednostki będzie następował w oparciu o istniejące zasoby i infrastrukturę społeczną, obejmował będzie rozwój infrastruktury technicznej na istniejących rezerwach terenowych, oraz stwarzanie możliwości rozwoju mieszkalnictwa i usług w celu poprawy jakości i warunków życia mieszkańcom, gwarantując rezerwy mieszkaniowe, będące kontynuacją istniejącego zainwestowania (mieszkanie, usługi, praca, wypoczynek).

W wypadku budowy zbiornika wodnego przekształcenia będą największe w projektowanej czaszy zalewu tj. w miejscowościach: Nozdrzec, Wara, Siedliska, Huta Poręby, Wołódź. Zakłada się wykorzystanie istniejących dróg lokalnych przebudowę i modernizację, mającą na celu stworzenie nowych połączeń komunikacyjnych. Nastąpi

przebudowa sieci osiedleńczej do przesiedleń włącznie. Do tego momentu zakłada się lokalny rozwój jednostek wiejskich, przy równoczesnym wskazywaniu terenów pod zainwestowanie poza strefą zalewu.

W granicach projektowanego zalewu nie należy lokalizować inwestycji o charakterze krajowym.

III. KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

1. Zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego.

W byłym województwie krośnieńskim ponad 70 % terenów objęte było różnymi formami ochrony prawnej , tworzącymi pasma ochronne i otulinowe dla najbardziej wartościowych pod względem przyrodniczym terenów.

W gminie Nozdrzec ochroną prawną objęta jest niewielka południowa część terenu gminy, w postaci obszaru chronionego krajobrazu. Występują tutaj również pomniki przyrody.

System ochrony środowiska przyrodniczego ma na celu:

- ochronę układu ciągów i węzłów ekologicznych;
- zachowanie i ochronę istniejących walorów i zasobów przyrodniczych w dotychczasowej formie zakładając zrównoważony rozwój terenu.

Druga Zmiana Studium wprowadza tereny zieleni wysokiej w miejscowości Wesoła, o symbolu 1ZW, na których należy utrzymywać zieleń wysoką z dopuszczeniem niskiej oraz uzupełniać zieleń w dostosowaniu do warunków siedliskowych.

Na obszarze oznaczonym symbolem 1P i 1RU należy wprowadzać zieleń izolacyjną, szczególnie w miejscach sąsiadujących z obszarami lasów, zadrzewień i zakrzaczeń.

2. Obszary i obiekty prawnie chronione.

2.1.Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu

- utworzony został Rozporządzeniem Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 roku / Dziennik Urzędowy Województwa Krośnieńskiego Nr 17/98 /,
- (pow. całkowita 93 997 ha),

Dla zachowania wysokich walorów krajobrazowych obszarów oraz celem zapewnienia względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych wprowadzono następujące zakazy i nakazy:

a/ nakazuje się :

- wprowadzenie wzmożonego nadzoru w zakresie ładu przestrzennego i dyscypliny budowlanej,
- zapewnienie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, z bezwzględnym zachowaniem wymogów prawnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- propagowanie rozwoju rolnictwa ekologicznego jako kierunku przyszłościowego,
- zmniejszenie emitowanych zanieczyszczeń ze wszystkich obiektów istniejących na obszarach, poprzez instalowanie urządzeń redukujących, ich prawidłową eksploatację oraz eliminowanie paliw nieodpowiedniej jakości,

- ograniczenie wycinania drzew i krzewów zwłaszcza rosnących w kompleksach zadrzewień śródpolnych oraz nad brzegami rzek i potoków.

b/ zakazuje się:

- realizacji działalności gospodarczej i takich form użytkowania terenu, które mogłyby zniszczyć lub zmienić w istotny sposób naturalny krajobraz,
- sztucznego, nieracjonalnego obniżania poziomu wód gruntowych poprzez jednostronnie prowadzone melioracje odwadniające.

2.2. Pomniki przyrody.

Na terenie gm. Nozdrzec znajdują się następujące pomniki przyrody:
- lipa szerokolistna / 4 szt. / - obwód pni od 300 – 560 cm, wys. 19 – 24m wiek od 250 –500 lat rosnące w miejscowości Nozdrzec w parku podworskim,
- dąb szypułkowy /5 szt. / - obwód pni od 350 – 430 m, wys. 24 – 27m, wiek od 300 – 400 lat rosnące w parku podworskim w miejscowości Nozdrzec,
- miłorząb dwuklapowy – obwód pnia 370 cm, wys. 18 m, wiek 200 lat rosnący w miejscowości Nozdrzec w parku podworskim.

W stosunku do tych pomników przyrody zakazuje się :
- wycinania, niszczenia, i uszkadzania drzew,
- zrywania pąków, kwiatów, owoców i liści,
- zanieczyszczania terenu wokół drzew oraz wzniecania ognia,
- umieszczania na drzewach tablic, znaków, ogłoszeń i napisów za wyjątkiem tych, które związane są z ich ochroną,
- nacinania drzew, rycia napisów i innych znaków,
- wchodzenia na drzewa,
- podkopywania drzew.

2.3. Projektowane rezerwaty przyrody.

W opracowaniu wykorzystano nową klasyfikację rezerwatów wg głównych przedmiotów ochrony i głównych środowisk chronionych – prof. dr hab. Ewa Symonides.
W nowej klasyfikacji każdy z obiektów przydzielony jest do określonego typu i podtypu wg głównego przedmiotu ochrony oraz wg głównego środowiska chronionego / „Projekt docelowej sieci rezerwatów przyrody na gruntach będących w zarządzie lasów państwowych" opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w 1995 roku na zlecenie Departamentu Ochrony Przyrody Ministerstwa Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa /.

►Projektowany rezerwat przyrody : **Przełom Sanu pod Niewistką** :

Wstępna propozycja objęcia ochroną rezerwatową terenu o powierzchni 119,56 ha.

1. <u>Położenie:</u>

Gmina – Nozdrzec, Dydnia
Miejscowość – Wara, niewistka
Nadleśnictwo – Brzozów
Obręb – Brzozów
Oddział, pododdział – 11 – 13 / wg planu ugl z 1987 r /

2. Przedmiot ochrony:

Krajobraz leśny przełomowego odcinka Sanu .

3. Cel ochrony ;
Zachowanie przełomowego odcinka Sanu koło Niewiastki – terenu o wysokich walorach krajobrazowych .

4. Środowisko przyrodnicze proponowane do objęcia ochroną rezerwatową;

Las – 118,06 ha
Rola – 0,18 ha
Inne – 1,32 ha

5. Opis walorów przyrodniczych:

Projektowany rezerwat obejmuje fragment przełomowego odcinka Sanu w miejscowościach Wara i Niewiastka. Zachodni brzeg rzeki to szeroka i nachylona skarpa porośnięta lasem tworzącym zbiorowiska grądu subkontynentalnego. Całość terenu charakteryzuje się wyjątkowymi walorami krajobrazowymi.

6. Typy i podtypy rezerwatu Ke. Bn – l. Lgp

Typ krajobrazów ekologicznych biokompleksów naturalnych i półnaturalnych, podtyp lasów górskich i podgórskich.
►Projektowany rezerwat przyrody: **Przełom Sanu pod Wołodzią**:

Wstępna propozycja objęcia ochroną rezerwatową terenu o pow. 179,95 ha

1. Położenie:

Gmina – Nozdrzec
Miejscowość – Wołódź
Nadleśnictwo – Dynów
Obręb – Siedliska
Oddział, pododdział – 28 – 29,34 - -36 / wg planu ugl z 1987 r /

2. Przedmiot ochrony i cel ochrony:

Krajobraz przełomowego odcinka Sanu.

3. Środowiska przyrodnicze proponowane do objęcia ochroną rezerwatową:

Las – 179,19 ha
Rola – 0,18 ha
Inne – 0,58 ha

4. Opis walorów przyrodniczych:

Teren rezerwatu obejmuje niezwykle malowniczy fragment przełomowego odcinka doliny Sanu oraz część zbocza pasma Czertezi, przez które przełamuje się rzeka.
W wyższych partiach dominuje podgórska forma żyznej buczyny karpackiej. Niższą część zbocza porasta grąd w większości w podzespole ciepłolubnym. W lukach na zboczu występują płaty roślinności kserotermicznej.

5. Typy i podtypy rezerwatu. Ke. Bn – L..lgp

Typ krajobrazów ekologicznych biokompleksów naturalnych i półnaturalnych podtyp lasów górskich i podgórskich.

3. Obszary systemu ekologicznego.

3.1. Wody.

a/ Wody powierzchniowe.

Gmina Nozdrzec położona jest w obrębie zlewni rzeki San. San wraz z dopływami Jaworka, Magierówka, Baryczka, tworzy sieć cieków powierzchniowych. Układ sieci rzecznej Sanu ma charakter kratowy. Dopływy Sanu płyną głęboko wciętymi szerokimi korytami (25 – 100m), ich wodostany są na ogół wyrównane i nie wykazują dużych wahań rocznych. Sieć rzeczna Sanu nie ma wyraźnie zaznaczonych stref depozycji.

Rolę tę spełniają rozszerzenia dolin, które oddzielają odcinki przełomowych zwężeń.

San oraz dolne odcinki jego dopływów mają doliny o charakterze wciętych rynien meandrowych, wyciętych w skalno – osadowej terasie z okresu zlodowacenia krakowskiego. Górne biegi dopływów Sanu to wycięte w twardym podłożu doliny przełomowe o znacznych spadkach i niewielkich odsypach kamieńca.Typowe dla dopływów Sanu są odcinki dużych spadków i zawieszeń u wylotów dolin bocznych, które świadczą o postępującej erozji wgłębnej i niedopasowaniu dotąd dopływów do profilu podłużnego Sanu.

W gminie Nozdrzec maksymalna szerokość doliny Sanu przekracza 1 km. Jest to strefa depozycji materiału skalnego niesionego przez rzekę. Nagromadzenia kruszywa naturalnego w dolinie Sanu mają znaczenie przemysłowe.

W obrębie gminy Nozdrzec San prowadzi wody pozaklasowe w ocenie bakteriologicznej,III klasy wg kryterium fizykochemicznego, II klasy w klasyfikacji hydrobiologicznej. Docelowo wody Sanu powinny odpowiadać I klasie w ocenie ogólnej.

b/ Wody podziemne

Gmina Nozdrzec położona jest w obrębie górsko – wyżynnej prowincji hydrogeologicznej/ wg A.S. Kleczkowskiego /, w obrębie zewnętrznej części Masywu Karpackiego, a dokładniej w obrębie pogórza. Wody wgłębne tu występujące to głównie wody zbiornika czwartorzędowego /dolinnego/, występujące w ośrodku porowym oraz trzeciorzędowego / szczelinowe i szczelinowo – porowe /. Zasadniczy poziom wód wgłębnych występuje w obrębie trzeciorzędowych piaskowców i zlepieńców / zwłaszcza na terenach o zaawansowanej tektonice /.

Poziom czwartorzędowy to poziom przypowierzchniowy, pozostający w bezpośrednim kontakcie z powierzchnią – reaguje wprost na istniejące warunki hydrologiczne /stany wód w ciekach oraz wielkości opadów atmosferycznych /.
Dolina Sanu, a właściwie wody wgłębne występujące w jej obrębie tworzą zbiornik wód podziemnych. Zbiornik ten został zaliczony do głównych zbiorników wód podziemnych

w Polsce jako ten, który w przyszłości stanie się źródłem zaopatrzenia w wodę pitną, dlatego też obszar ten został uznany za obszar najwyższej i wysokiej ochrony /A.S. Kleczkowski – Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony /.

c/ Projektowany zbiornik wodny „Niewistka – Dynów"
powierzchnia zlewni - 2 749 km²
pojemność całkowita - 372 mln m³
pojemność użytkowa - 321 mln m³
powierzchnia wody - 2 720 ha
maksymalna rzędna piętrzenia zbiornika – 281 m n.p.m.
Obejmie on swoim zasięgiem części areałów wsi: Nozdrzec, Wara, Siedliska, Huta Poręby, Wołódź.
Przewidywane funkcje zalewu:
- magazynowanie wody pitnej;
- uzyskanie białej energii (elektrownia Niewistka-Huta);
- wyrównanie przepływu dla potrzeb regionalnych i podregionalnych;
- wykorzystanie rekreacyjne zalewu.

Ze względu na brak terminu realizacji zbiornika wodnego Niewistka – Dynów (zadania o znaczeniu krajowym przewidywanego, jako zadanie rządowe) w niniejszym opracowaniu wprowadza się jedynie maksymalny zasięg piętrzenia wody i orientacyjną lokalizację zapory wodnej.

Warunki wprowadzenia zalewu Niewistka – Dynów w granicach gminy Nozdrzec zostaną określone zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 1995r, w sprawie trybu sporządzania programów oraz negocjacji warunków wprowadzania zadań rządowych do miejscowych planów zagospodarowania (DZ.U. Nr 8, poz. 36).

Proponuje się ochronę rzek, potoków, cieków wodnych poprzez ochronę korytarzy ekologicznych rzek i wyłączenia terenów przybrzeżnych z terenów budowlanych. Dotyczy to przede wszystkim teras dolnych (okresowo zalewanych) przy czym strefa ta nie może być mniejsza niż 50 m od linii brzegowej rzeki San i 15 m od linii brzegowej pozostałych cieków wodnych.

3.2. Obszary leśne wyłączone ze zmiany sposobu użytkowania.

Lasy istniejące na terenie gminy Nozdrzec w większości pełnią funkcję lasów glebo- i wodochronnych. Częściowo objęte ochroną prawną wymuszają odpowiedni sposób gospodarowania nimi, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Gospodarka leśna powinna być koordynowana przez odpowiednie służby leśne działające na terenie gminy. Obowiązuje w nich zakaz rębni zupełnej i zabudowy kubaturowej – za wyjątkiem ujęć wodnych dla wsi , budowli związanych z podstawowym wyposażeniem szlaków turystycznych (miejsc odpoczynku, schronów przeciwdeszczowych itp.) oraz niezbędnych urządzeń łączności.

3.3. Obszary rolne z dopuszczeniem zalesień.

Po przeanalizowaniu przydatności terenów pod względem :
- ukształtowania terenu i jego spadku;
- warunków klimatycznych i okresu wegetacji;
- niedostępności terenu i bliskości lasu istniejącego;

- klas bonitacyjnych gruntu;

stwierdzono występowanie obszarów rolnych, których przydatność dla rolnictwa jest znikoma. Stąd też wyznaczono obszary potencjalnych zalesień, dopuszczając zmianę dotychczasowego użytkowania. Zakłada się , że będą to tereny bez prawa zabudowy (za wyjątkiem ujęć wody i innych budowli służących gospodarce leśnej).

3.4. Obszary otwarte w użytkowaniu rolniczym.

Obszary otwarte pozostawione w użytkowaniu rolniczym o najwyższej przydatności rolnej.

Jest to strefa terenów upraw i użytków rolnych o różnej intensywności upraw, o najwyższej przydatności rolniczej i najwyższych klasach bonitacyjnych gleb. **Są to tereny bez prawa zabudowy.** Są to również obszary występowania gleb murszowych i specjalnie chronionych - bez prawa zabudowy. Na obszarach tych (oprócz gleb murszowych) dopuszcza się:

- lokalizację sieci infrastruktury technicznej;
- zakładanie śródpolnych pasów zieleni;
- budowę budowli i budynków gospodarczych dla upraw intensywnych (np. szklarnie; inspekty, mnożarki).

Druga Zmiana Studium wprowadza tereny rolnicze w miejscowości Wesoła, o symbolu 1R, na których dopuszcza się lokalizację dojść, dojazdów do terenów rolniczych oraz ciągów infrastruktury technicznej, bez prawa zabudowy.

Obszary otwarte pozostawione w użytkowaniu rolniczym o najwyższej przydatności rolnej z ograniczonym prawem zainwestowania.

Jest to strefa terenów upraw i użytków rolnych o różnej intensywności upraw, o najwyższej przydatności rolniczej i najwyższych klasach bonitacyjnych gleb. Są to tereny bez prawa zabudowy budownictwem jednorodzinnym. Na obszarach tych dopuszcza się:

- lokalizację sieci infrastruktury technicznej;
- zakładanie śródpolnych pasów zieleni;
- budowę budowli i budynków gospodarczych dla upraw intensywnych (np. szklarnie; inspekty, mnożarki);
- wyznaczanie działek siedliskowych zagrodowych dla nowotworzonych gospodarstw rolnych o wielkości gospodarstwa nie mniejszej niż 15 ha (w jednym kawałku) - pod warunkiem, że nie jest to sprzeczne z innymi przepisami i nie jest zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie rzek i cieków wodnych na korytarzach ekologicznych.

Obszary otwarte pozostawione w użytkowaniu rolniczym z ograniczonym prawem zainwestowania.

Jest to strefa terenów upraw i użytków rolnych o różnej intensywności. upraw. Są to tereny bez prawa zabudowy budownictwem jednorodzinnym. Dopuszcza się:

- lokalizację sieci infrastruktury technicznej;
- zakładanie śródpolnych pasów zieleni;
- budowę budowli i budynków gospodarczych dla upraw intensywnych (np. szklarnie; inspekty, mnożarki);
- budowę nowych gospodarstw agroturystycznych o wielkości gospodarstwa nie mniejszej niż 15 ha (w jednym kawałku);
- wyznaczanie działek siedliskowych zagrodowych dla nowotworzonych gospodarstw rolnych o wielkości gospodarstwa nie mniejszej niż 15 ha (w jednym kawałku) - pod warunkiem, że nie jest to sprzeczne z innymi przepisami i nie jest zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie rzek i cieków wodnych na korytarzach ekologicznych.

3.5. Obszary występowania złóż surowców energetycznych i nieenergetycznych.

Baza surowców mineralnych gminy jest niewielka i ogranicza się do skał krzemionkowych luźnych / kruszywa naturalne/.

1/ Skały krzemionkowe luźne / kruszywa naturalne/.
Nagromadzenie kruszywa naturalnego związane jest z szeroką doliną Sanu. Jej szerokość przekracza miejscami 1 km, a nagromadzenia żwiru w jej obrębie posiadają znaczenie przemysłowe. Pokrywy żwirowe związane są głównie z terasą rędzinną, a ich miąższość w rejonie Wary jest rzędu 4,0 m.
Jakość kruszywa jest dość wysoka i zwykle mało zmienna. Są to wyłącznie kruszywa grube /żwir i pospółka /, z dużą ilością nad-ziarna. W składzie petrograficznym dominuje materiał piaskowcowy, co rzutuje na wysoką zawartość ziaren nieforemnych i znaczną nasiąkliwość. Pozostałe parametry kruszywa na ogół spełniają wymagania stawiane przez budownictwo i drogownictwo. Znaczenie przemysłowe żwirów doliny Sanu potwierdzają udokumentowane w ich obrębie następujące złoża kruszywa naturalnego:

- Dąbrówka – na pow. 30,3 ha i przy średniej miąższości serii złożonej 2,8 m zasoby złoża wynoszą około 1500 tys.ton. Średnia grubość nadkładu wynosi 1,9 m.
- Siedliska – udokumentowane w formie karty rejestracyjnej złoże kruszywa naturalnego jest eksploatowane. Produkowany jest tu piasek, żwir sortowany, żwir kruszony, pospółka i tłuczeń. Złoże o pow. 48,3 ha i miąższość średniej bilansowej 4,37 m .Złoże jest częściowo zawodnione.
  Eksploatacja prowadzona jest na podstawie koncesji w obrębie gruntów klasy
  II –IV.
- Wara – Niewistka – złoże znajduje się na granicy z gminą Dydnia. Obejmuje 3 pola zasobowe, których dwa / Wara i Wołódź / położone są w obrębie gminy Nozdrzec. W obrębie obu pól o powierzchni odpowiednio 67,7 ha i 55,0 ha i przy miąższości 3,78 m / bilansowe/ i 2,1 m /pozabilansowe / zasoby w kategorii C z jakością w B wynoszą: pole Wara – 33 03 tys. ton / bilansowe /
  498 tys. ton /pozabilansowe / pole Wołódź – 3498 tys. ton / bilansowe /
  373 tys. ton / pozabilansowe /.

Obszar nieeksploatowany.

Obok udokumentowanych złóż w dolinie Sanu w gminie Nozdrzec istnieją obszary perspektywiczne dla kruszywa naturalnego:
- Obszar Nozdrzec I – o pow. 10,2 ha i szacowanej miąższości serii złożonej 3,1 m. Przypuszczalne zasoby tego obszaru wynoszą 292 tys. ton. Jest to obszar niewielki przeznaczony do wykorzystania dla lokalnych celów budowlanych.
- Obszar Nozdrzec II – o pow. 22,8 ha, w obrębie którego przy miąższowości serii złożonej 2,8 m szacowane zasoby są rzędu 890 tys. ton.
- Obszar Nozdrzec III – o pow. 10,5 ha, średniej miąższości serii złożonej równej 2,8 m i zasobach szacowanych na 272 tys. ton. W obrębie tego obszaru była prowadzona niewielka, okresowa eksploatacja kruszywa.
- Obszar Nozdrzec IV - o pow. 8,5 ha, w obrębie którego istnieje możliwość udokumentowania około 350 tys. ton kruszywa, szacowana miąższość serii złożonej wynosi 4,4 m.

Wszystkie wymienione złoża i obszary perspektywiczne obejmują użytki rolne wysokich klas bonitacyjnych /II –IV /, co obecnie może stanowić przeszkodę w przejmowaniu gruntów pod eksploatację.
Przy obecnej wiodącej funkcji gminy jaką jest rolnictwo, eksploatacja tych złóż będzie kolidować z podstawowym kierunkiem rozwoju gminy. Należy także pamiętać, że zasoby kruszywa naturalnego w dolinie Sanu są praktycznie zasobami nieodnawialnymi, dlatego ich racjonalne wykorzystanie jest szczególnie ważne tzn. należy prowadzić istniejącą eksploatację kruszywa przy jednoczesnej ochronie najwyższych klas gruntów.

Po wyeksploatowaniu złóż żwiru należy grunty zrekultywować. **Po rekultywacji dopuszcza się na nich tereny zgrupowanych usług rekreacyjnych i turystycznych, głównie w miejscowościach: Siedliska , Wołódź , Nozdrzec , Wara.**

2/ Surowce ilaste.

W gminie Nozdrzec na niewielką skalę były eksploatowane surowce ilaste dla produkcji cegły pełnej. Stanowiły je gliny aluwialne oraz lessopodobne i zwietrzelinowe eksploatowane na potrzeby cegielni w Nozdrzcu oraz łupki krośnieńskie i gliny zwietrzelinowe eksploatowane w miejscowościach: Izdebki i Wesoła. Eksploatacja surowców ilastych prowadzona była bez dokumentacji geologicznych tzw. eksploatacja na dziko. W obrębie gminy Nozdrzec istnieje możliwość udokumentowania niewielkich złóż surowców ilastych na potrzeby lokalne.

3.6. Główne problemy ochrony środowiska.

Osadnictwo i działalność rolnicza prowadzą do zaśmiecenia środowiska i do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych ściekami, rozkładającymi się śmieciami , nawozami oraz środkami ochrony roślin itp. Proces zwiększania zrzutów zanieczyszczeń z reguły zbiega się w czasie zmniejszenia przepływów prowadząc do znacznego pogorszenia jakości wód /np. podczas upalnego lata /.
Wysypiska śmieci zwłaszcza te „dzikie” lokalizowane są najczęściej w korytach cieków lub w lasach, a tym samym stanowią element znacznie obniżający wartości estetyczne krajobrazu. W dolinie rzeki San poważnym zagrożeniem czystości wód są ścieki i eksploatacja surowców mineralnych.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na terenie gminy są: źródła ciepła / kotłownia, paleniska domowe/ głównie w sezonie zimowym.
Ze względu na niewielką ilość zakładów usługowych zlokalizowanych na terenie gminy, emisja zanieczyszczeń tzw. przemysłowych nie ma istotnego wpływu na jakość powietrza atmosferycznego. Problemem jest wypalanie traw na polach. Proceder ten, nielegalny i szkodliwy dla środowiska powtarza się co roku. Emitowane wówczas, w sposób niezorganizowany, poważne ilości pyłów i gazów mogą być przenoszone na znaczne odległości. Wypalanie traw może być także przyczyną pożarów.

Na terenie gminy nie prowadzi się selektywnej zbiórki odpadów. Znaczna część odpadów, szczególnie z gospodarstw, trafia na „dzikie’’ wysypiska śmieci, a także jest spalanie w paleniskach domowych. W przyszłości należy oczekiwać stopniowego wzrostu ilości odpadów, przede wszystkim ich objętości.

Istotnym problemem stwarzającym zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych jest brak kanalizacji z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni. Ścieki z szeregu obiektów zlokalizowanych na terenie gminy są gromadzone w szambach i najczęściej rozsączane w ich sąsiedztwie, a wtedy do gruntu i wód przedostają się zanieczyszczenia.

Zasady postępowania w celu aktywnej ochrony środowiska:

1.Tereny proponowane do objęcia wyższą formą ochrony tzn. ochrony rezerwatowej oraz tereny stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru i cennika wykluczyć z zainwestowania.

2.Dążyć do ostatecznego uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej w celu poprawy jakości wód w ciekach wodnych.

3.Prowadzić działania mające na celu redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza.

4.Dzikie wysypiska śmieci zlikwidować, a tereny uporządkować.

5.W przypadku realizacji zabudowy w pobliżu stanowisk archeologicznych zawiadomić Wojewódzkiego Archeologa / istnieje możliwość natrafienia na nowe eksponaty archeologiczne/.

6.Dbać o estetykę krajobrazu, zabudowy, obejść.

1.Komunikacyjne zagrożenia środowiska.

Komunikacja kołowa – obok przemysłu – stanowi jedno z głównych zagrożeń środowiska, przy czym szkodliwe zmiany warunków naturalnych i zaburzenia równowagi ekologicznej powodowane są zarówno przez poruszające się pojazdy, jak i obiekty im towarzyszące na szlakach /parkingi, stacje paliw /.

W trakcie eksploatacji dróg ze strony komunikacji kołowej głównymi uciążliwościami są: hałas, wibracje, emisja substancji szkodliwych do powietrza i gleby a także zanieczyszczenie wód.

a/ Hałas.

Jednym ze źródeł hałasu środowiskowego jest hałas drogowy wytwarzany przez poruszające się pojazdy samochodowe. W związku ze wzrostem ilości pojazdów oraz rozbudową sieci drogowej coraz większe obszary i coraz więcej ludzi jest narażonych na negatywne skutki związane z oddziaływaniem ruchu samochodowego. Ruch samochodowy pociąga za sobą – przy większych natężeniach – poważne niebezpieczeństwa biologiczne, wpływa niekorzystnie na zdrowie i wydajność pracy człowieka, wpływa także na wzrost chorób nerwicowych, układ krążenia i przemianę materii.

b/ Wibracje.

Do czynników stanowiących źródło zakłóceń spokoju ludzi zwłaszcza na obszarach wiejskich należą – obok hałasu – wibracje budynków wywołane ruchem drogowym. Wibracje odbierane są jako zjawiska przykre, a ponadto niepokoją one ludzi w związku z niebezpieczeństwem i objawami niszczenia budynków.

c/ Zanieczyszczenia powietrza, gleb oraz skażenia roślin.

Skażenie roślin i gleb w pobliżu dróg jest ściśle powiązane i uzależnione od zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w czasie przejazdu samochodów. Substancje emitowane w trakcie ruchu pojazdów oraz środki służące do utrzymania dróg akumulują się w glebie i roślinach. Powoduje to bądź przyśpiesza niszczenie roślinności w bezpośrednim sąsiedztwie dróg , bądź zatruwanie roślin i gleby co ma wpływ na ograniczoną możliwość rolniczego wykorzystania tych terenów.

d/ Zanieczyszczenia wód.

Zanieczyszczenia wód wynikają głównie ze spłukiwania z drogi substancji ropopochodnych, cząstek gumy powstałych w wyniku ścierania opon, cząstek nawierzchni, a także związków powstających w czasie spalania paliwa, a osiadających na powierzchni jezdni. Poprzez system odwodnienia substancje stosunkowo szybko mogą przedostać się do wód powierzchniowych oraz podziemnych.

Różnorodność substancji zanieczyszczających wody, a pochodzących z dróg jest znaczna – najważniejszymi są ołów, chlorki, węglowodany. Należy zaznaczyć, że drogi nie mogą być uważane za najpoważniejsze źródło zanieczyszczenia wód; mimo to należy brać pod uwagę fakt, że szkodliwe substancje przedostające się do wód z różnych źródeł i rozpatrywane łącznie mogą spowodować niedopuszczalną wielkość zanieczyszczeń.

2. Przemiany flory pod wpływem człowieka.

Przemiany flory pod wpływem człowieka polegają na pojawieniu się gatunków synantropijnych związanych z siedzibami ludzkimi i pewnymi typami gospodarki ludzkiej, pojawieniu się całkiem nowych zbiorowisk roślinnych / polne /i na głębokich przemianach w naturalnych zbiorowiskach roślinnych, przede wszystkim na wykształceniu się półnaturalnych zbiorowisk łąkowych i pastwiskowych.
Zmiany we florze i roślinności nie polegają wyłącznie na wprowadzeniu do naturalnej przyrody składników obcych. Obserwuje się ubywanie gatunków rodzimych i daleko idące zmiany w zbiorowiskach roślinnych spowodowane czynnikami antropogenicznymi działającymi już na skalę globalną. Przemianom i zanikowi ulegają także, wskutek zmiany sposobu gospodarowania, zbiorowiska roślin synantropijnych / Kornaś,1987, 1990 /
Wszystko to prowadzi do zubożenia różnorodności gatunkowej i ujednolicenia szaty roślinnej.

IV. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DÓBR KULTURY I KRAJOBRAZU.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa się między innymi :
-obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych;
-lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

1. Zasady ochrony dóbr kultury.

Gmina Nozdrzec posiada specyficzny charakter struktury kulturowej. Duży wpływ na charakter, warunki tworzenia oraz możliwości twórców kultury tego rejonu miały cechy środowiska naturalnego.
Teren gminy jest zróżnicowany pod względem rozmieszczenia zabytków oraz przynależność do grup rodzajowych. Zachowane do dziś na terenie gminy obiekty zabytkowe prezentują ciekawe rozwiązania architektoniczne i urbanistyczne, a walory niektórych z nich odznaczają się wysoką rangą zarówno w skali regionu jak i kraju.
Wykaz zabytków architektury zamyka się liczbą 374 obiektów, z czego tylko 6 zostało wpisanych do rejestru zabytków. Na obszarze gminy Nozdrzec znajdują się dwa parki zabytkowe / Nozdrzec, Izdebki / przy czym oba są wpisane do rejestru zabytków. Gmina posiada na swoim obszarze 11 cmentarzy zabytkowych, z czego 5 jest nieczynnych.

Na terenie gminy Nozdrzec znajduje się 39 stanowisk archeologicznych. Z tej liczby 10 stanowisk zaliczonych jest do szczególnie cennych, przy czym dwa znajdujące się w miejscowości Wołódź wpisane są do rejestru zabytków. W układzie przestrzennym stanowiska archeologiczne zlokalizowane są głównie w dolinie rzeki San.

Na terenie gminy nie obowiązują żadne strefy ochrony konserwatorskiej.

Wszystkie wyżej wymienione obiekty na podstawie art.21 ust.1 ustawy z dnia 15.luty 1962r o ochronie dóbr kultury i o muzeach (z późniejszymi zmianami) oraz art.48 ust.3 ustawy z dnia 31 sierpnia 1980r o ochronie i kształtowaniu środowiska (z późniejszymi zmianami) poddane są pieczy i decyzjom wojewódzkiego konserwatora zabytków wraz z drzewami i krzewami w otoczeniu obiektów.

W załączeniu zamieszcza się wykazy zabytków architektury, parków , cmentarzy, stanowisk archeologicznych oraz karty ewidencji stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru wg Państwowej Służby Ochrony Zabytków Oddział Wojewódzki w Krośnie (TABELE).

2. Kierunki ochrony dóbr kultury.

Atrakcyjność danego terenu wynika z cech naturalnych, / m.in.bioróżnorodności / wyposażenia, estetyki otoczenia i unikalności. Z tego względu za konieczne w rozwoju gminy wydaje się zachowanie i rewitalizowanie zasobów kulturowych terenów, jak również upamiętnianie śladów dawnej historii w gminie , głównie w celu podniesienia atrakcyjności turystycznej.

Szczególną uwagę należy zwrócić na istnienie dwóch stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru w miejscowości Wołódź , gdzie wszelką działalność należy prowadzić pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (podobnie , jak w przypadku innych stanowisk). W rejonie tych dwóch stanowisk projektuje się utworzenie parku kulturowego.

Projektuje się także przy trasie drogi wojewódzkiej nr 884 relacji Domaradz – Przemyśl, w miejscowości Wesoła punkt widokowy służący celom turystycznym wyposażony w parking , tablicę informacyjną, kosze na śmieci , wc - wykonane z materiałów naturalnych , wpisujących się w otoczenie . Wszystkie te elementy powinny być w odległości około 15 minut pieszej wędrówki od szczytu góry znajdującej się w tym obszarze pomiędzy Rytą Górką , a Ujazdami.

3. Ochrona krajobrazu.

Krajobraz w rejonie opracowania jest mocno przekształcony . Podstawowymi czynnikami krajobrazotwórczymi są geomorfologia i wzniesienie nad poziom morza. Decydują o lokalnych warunkach klimatycznych ,stosunkach wodnych i charakterze flory i fauny.

Zalecenia odnośnie kształtowania krajobrazu kulturowego wsi o tradycji historycznej / wg Państwowej Służby Ochrony Zabytków Oddział Wojewódzki w Krośnie /.

- Zalecenia dotyczące zasad gospodarowania na terenach miejscowości historycznych.

A/ W obszarze historycznej wsi:

1. Nie dopuszczać do nadmiernego rozproszenia zabudowy. Zabudowę należy rozwijać na zasadzie dogęszczania, uzupełniania i kontynuacji wsi.

2. Proponuje się zachowanie i utrzymanie regionalno historycznej skali i struktury jednostek osadniczych. Przy komasacjach gruntów proponuje się eksponowanie historycznych podziałów parcelowych.

3. Zaleca się dobór form zabudowy nie niszczących walorów krajobrazowych.
Unikać należy obiektów agresywnych krajobrazowo – wysokich, o dużej skali, oraz obiektów zasłaniających widok na wartościową zabudowę.

4. Zabudowa powinna być wpisana w krajobraz bez dominacji nad nim z wyjątkiem zamierzonych dominant bądź miejsc formalnie ważnych akcentujących układ lub w\w miejsce lub budowle, takie jak wieże kaplic i kościołów. W przypadku obiektów dysharmonizujących z otoczeniem zaleca się stosowanie specjalnie zamaskowanej zieleni maskującej i izolującej.

5.Formy projektowanej architektury powinny nawiązywać do stylu i form regionalnych opartych na tradycji miejscowego budownictwa.

6. Zabudowa powinna być wkomponowana horyzontalnie w krajobraz. Zleca się budynki niskie o dachach spadzistych od 35 do 45 stopni spadku, kolorystykę pastelową neutralną wykluczać należy kolorystykę agresywną oraz materiały źle wpisujące się w krajobraz tradycyjny. Należy stosować materiał tradycyjny i miejscowy związany z regionem. W miarę możliwości eliminować ściany elewacji budynków malowane na kolor biały, w tych regionach gdzie nie było tradycji bielonych ścian chałup.

7. Infrastruktura techniczna nie może zakłócać piękna krajobrazu. Unikać rozwiązań obcych kulturowo dla danego regionu.

B/ W obszarach poza granicami zabudowy wsi historycznej:

1. Dbałość o ekspozycję wsi historycznej: ochrona / nie zasłanianie nowymi obiektami / głównych osi widokowych i panoram. Chronić i zabezpieczać należy istotne w odbiorze społecznym miejsca we wsi otwarte na krajobraz zewnętrzny.

2. Nie lokalizować nowej zabudowy na szczytach, grzbietach i eksponowanych stokach wzniesień.

3. Jeżeli taka lokalizacja jest nie do uniknięcia należy wykorzystać ukształtowanie terenu do jej maskowania.

4. Starać się należy utrzymać zabudowę w skupiskach i wzdłuż dróg nawiązując do takich przestrzennych form historycznych jak: ulicówka, czy przysiółki, czy też dobrze zaprojektowane osiedle.

5. Nie należy tworzyć nowych przypadkowych dominant krajobrazowych.

6. W przypadku braku możliwości uniknięcia lokalizacji obiektu szpeconego krajobraz w eksponowanym miejscu, zaleca się stosowanie zieleni maskującej. Wskazane jest również stosowanie zieleni izolacyjnej i rozgraniczającej przestrzenie, które z różnych względów powinny być oddzielone.

V. KIERUNKI ROZWOJU ROLNICTWA I LEŚNICTWA.

Na obszarze gminy w ośmiu miejscowościach ogółem występuje

w grupie powierzchniowej 2 – 5 ha – 1.190 gospodarstw, a od 1 – 2 ha - 692 gospodarstwa, co stanowi 90,33% ogółu ilości grupy.

Obszar gminy o znacznych walorach krajobrazowych ,lecz w znacznej części trudnych warunkach do produkcji rolniczej cechuje się rozdrobnieniem gospodarstw i dużym znaczeniem dochodów nierolniczych. Na obszarze gminy Nozdrzec powinna urzeczywistniać się koncepcja wielofunkcyjnego rozwoju wsi, oznaczająca tworzenie alternatywnych do rolnictwa miejsc pracy i źródeł dochodu.

Zróżnicowanie budowy geologicznej i ukształtowania rzeźby terenu w gminie Nozdrzec skutkuje dużą zmiennością i różnorodnością gleb. Pokrywa glebowa gminy i jej struktura nawiązuje do podłoża geologicznego i klimatu. Rozwinęły się tutaj gleby brunatne, a wśród nich przeważają gleby brunatne kwaśne. Innymi występującymi w gminie glebami są gleby płowe, zbliżone profilem do gleb bielicowych. W dolinach rzecznych występują mady brunatne i najwydajniejsze mady czarnoziemne, przypominające profilem ziemie czarne.

Stosunki powietrzno – wodne są w większości właściwe i mają dobrą przydatność do uprawy ornej.

Wg klasyfikacji bonitacyjnej w gminie znajduje się :

Grunty orne - R			Łąki – Ł			Pastwiska - Ps		
Klasa	Powierzchnia	%	Klasa	Powierzchnia	%	Klasa	Powierzchnia	%
II	86.5800	1,35	II	8.7200	3,20	II	3.2700	0,38
IIIa	259.5230	4,04	III	73.0430	26,79	III	131.8100	15,50
IIIb	799.7042	12,45	IV	84.0000	30,83	IV	371.6130	43,67
IVa	2964.0430	46,15	V	85.6521	31,42	V	251.8100	29,59
IVb	1704.1540	26,54	VI	21.1600	7,76	VI	92.4400	10,86
V	549.5510	8,55	-	-	-	-	-	-
VI	59.4400	0,92	-	-	-	-	-	-
Razem	6422.9952	100,00	Razem	272.5751	100,00	Razem	850.9430	100,00

W większości gospodarstw produkcja ma wciąż wszechstronny nie wyspecjalizowany charakter. Dominuje uprawa zbóż oraz okopowych głównie ziemniaków, a w produkcji zwierzęcej chów bydła i trzody. Charakteryzującą poprzednio gminę przewaga produkcji zwierzęcej nad roślinną oraz relatywnie wysoka obsada zwierząt w latach 90 należy do przeszłości ,gdyż spadła opłacalność hodowli. .Struktura wytwarzania nie jest więc w gminie dostosowana do małej skali produkcji i dużych zasobów pracy. Produktywność ziemi, zależna m.in. od warunków naturalnych jest dość zróżnicowana. Najurodzajniejsze gleby występują w pra – dolinach rzek i potoków, a głównie Sanu – jako mady brunatne / II i III klasy/. Natomiast na stokach o stromych spadkach i innych obszarach to gleby o gorszych klasach, dość trudne do uprawy i zabiegów agrotechnicznych.

Ziemia rolnicza jest prawie w całości własnością prywatną. Średnia wielkość gospodarstwa indywidualnego wskazuje, że jest to obszar dużego rozdrobnienia gospodarstw, w stopniu umożliwiającym jedynie zaspokojenie potrzeb żywnościowych rodzin rolniczych Nieliczne gospodarstwa większość produktów przeznaczają na sprzedaż.

W związku z tym, że nie stwierdza się przesłanek w kierunku zmniejszenia ich liczby, nie przewiduje się znaczących zmian w przewidywanej perspektywie czasowej.

Zakłada się, że rolnictwo w gminie Nozdrzec będzie funkcjonowało przede wszystkim w oparciu o gospodarstwa indywidualne. Najważniejszą sprawą jest przebudowa struktury gospodarstw rolnych w kierunku zwiększenia areałów i zmniejszenia liczby ludności utrzymującej się wyłącznie z rolnictwa. Średnia jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej umożliwia przede wszystkim rozwój produkcji rolnej, hodowlanej i specjalistycznej. Oprócz tego proponuje się rozwój skupu, magazynowania produktów rolnych i małego przetwórstwa,

Dobre położenie komunikacyjne umożliwi bezpośredni dostęp gospodarstw do rynków zbytu, z pominięciem pośredników.

W celu zaktywizowania rolnictwa zakłada się zorganizowanie poradnictwa i doradztwa rolniczego, zapewniającego szybki obieg informacji dla inicjatyw dających szansę na rynkach zbytu.

Lesistość gminy wyliczona na podstawie danych statystycznych wynosi 29,41%, co odpowiada średniej krajowej, a jest znacznie zaniżone w stosunku do średniej dla byłego województwa krośnieńskiego. Na terenie gminy Nozdrzec lasami państwowymi administrują Nadleśnictwa: Brzozów i Dynów. Lasy na terenie gminy mają charakter rozproszony, w postaci kilkunastu kompleksów różnej wielkości. Typowym siedliskiem tut. lasów to siedlisko lasu wyżynnego świeżego z bardzo korzystnymi warunkami rozwoju cennych gatunków drzew liściastych i iglastych. Najpospolitszym i cennym gatunkiem dominującym w drzewostanach jest podgórska forma żyznej buczyny karpackiej. Inne gatunki / dąb, jodła, sosna / na poziomie dominacji występują sporadycznie.

Charakter lasu jako ekosystemu naturalnego jest utrwalony prawie na całym obszarze w trakcie planowych odnowień i dosadzeń, stąd też szczególnie wysokie walory przyrodnicze posiadają lasy znajdujące się we Wschodniobeskidzkim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Proponuje się na obszarach o niskiej przydatności rolnej planowe zalesienia, w celu poprawy wskaźnika lesistości gminy.

VI. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI.

W południowo – wschodniej i wschodniej części gminy Nozdrzec, ze względu na uwarunkowania przyrodnicze i walory krajobrazowe oraz zakładane docelowo inwestycje (zbiornik wodny Niewistka – Dynów) – główną funkcją gwarantującą nowe miejsca pracy i możliwości zarobku miejscowej ludności jest turystyka, rekreacja i wypoczynek. Tereny zielone nad rzeką San stanowią również obszar wypoczynku sobotnio – niedzielnego dla mieszkańców Rzeszowa.

Bardzo ważnym elementem w dziedzinie rozwoju turystyki będzie opracowanie tras i szlaków turystycznych oraz przewodników po proponowanych trasach wraz z szerokim promowaniem i propagowaniem walorów gminy, głównie w celu tworzenia gospodarstw agroturystycznych, mogących przyczynić się do zwiększenia liczby miejsc pracy i wzbogacenia jej mieszkańców.

Część obszaru gminy Nozdrzec znajduje się we Wschodniobeskidzkim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Położenie oraz walory przyrodnicze i krajobrazowe terenów leśnych stanowią obszar atrakcyjnym dla potrzeb turystyki, chociaż nie w pełni wykorzystany. Walory turystyczne tego terenu to - położone po obu brzegach Sanu – miejscowości z bogatą przeszłością historyczną, zabytkowe budowle, oraz różnorodne formy kultury sztuki ludowej.

Przez obszar nadleśnictwa Dynów przebiega oznakowany szlak pieszy / niebieski / z Przemyśla przez Krasiczyn, Brzuskę, Dąbrówkę Starzeńską do Dynowa.

W bezpośrednim sąsiedztwie wytyczonych tras możliwa jest lokalizacja urządzeń obsługujących powyższe trasy:

- przy szlakach pieszych: miejsca wypoczynku , deszczochrony , tablice informacyjne;
- przy ścieżkach spacerowych: miejsca wypoczynku, deszczochrony, tablice informacyjne;
- przy trasach samochodowych i rowerowych: małe parkingi, zatoki postojowe, miejsca wypoczynku, tablice informacyjne, zadaszenia przeciwdeszczowe w okolicach przystanków komunikacji zbiorowej.

Nie projektuje się wydzielonych ścieżek rowerowych. Turystyka rowerowa jest możliwa do realizacji po istniejących drogach powiatowych, gminnych i niektórych leśnych.

W studium wyznacza się strefę obszarów zgrupowanych usług turystyki z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej dla właścicieli usług proponowanych do realizacji wszelkich form turystyki, wypoczynku, rekreacji i sportu wraz z usługami towarzyszącymi.

W strefach mieszkalnictwa dopuszcza się funkcję turystyki i wypoczynku jako funkcję uzupełniającą. Preferuje się rozwiązania w oparciu o gospodarstwa agroturystyczne i elementy turystyki takie jak: małe pensjonaty, zajazdy, motele, kwatery prywatne, campingi i pola namiotowe z pełnym wyposażeniem sanitarnym i prawidłowo rozwiązaną gospodarką wodno-ściekową.

Po wybudowaniu zalewu przewiduje się rozwój turystyki kwalifikowanej związanej ze sportami wodnymi. Sporty zimowe rozwijać się będą w oparciu o narciarstwo turystyczne, biegowe i zjazdowe o niskich i średnich parametrach trudności wyznaczonych tras.

VII. KIERUNKI ROZWOJU I ZASADY GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE OBSZARÓW ZAINWESTOWANIA.

2. Zasady i polityka gminy dotyczące terenów zainwestowania – określenie polityki przestrzennej rozwoju społecznego gminy Nozdrzec.

Kierunki i cele rozwoju społecznego gminy Nozdrzec określone w niniejszym opracowaniu stanowią ramy do formułowania zasad przestrzennego zagospodarowania obszaru gminy. W większości mają one charakter hipotetyczny. Kierunki rozwoju obarczone są dozą niepewności z uwagi na ograniczenia możliwości rozpoznania przyszłych uwarunkowań rozwoju, przede wszystkim ze względu na małą stabilność sytuacji w wielu strefach funkcjonującego systemu prawno – ekonomicznego.

MOŻLIWOŚCI I BARIERY ROZWOJOWE

Dalszych możliwości rozwoju gminy należy upatrywać bardziej w jakościowych przemianach jego struktur niż w rozwoju ilościowym.
O możliwościach tych decydować będą zarówno atuty jakimi niewątpliwie gmina dysponuje, jak również skala i czas likwidacji szeregu barier, zwłaszcza tych zewnętrznie uwarunkowanych szczególnie trudnych do pokonania.

Najistotniejsze atuty gminy, które stanowią potencjał rozwojowy to
przede wszystkim:
- walory przyrodniczo-krajobrazowe sprzyjające rozwojowi turystyki co w połączeniu z rosnącym znaczeniem wypoczynku i rekreacji w życiu społeczeństw „rozwiniętych” daje szansę na przyspieszony rozwój,
- wysoki potencjał naturalny sprzyjający produkcji zdrowej żywności,
- duży potencjał siły roboczej,
- zasoby funkcji wytwórczych nie w pełni wykorzystanych oraz możliwości lokalizacyjne dla nowych inwestycji tego typu w techniczne przygotowanych terenach,

♦ położenie gminy w pobliżu dużych ośrodków miejskich (Rzeszów – stolica województwa podkarpackiego),
♦ planowana budowa progu wodnego na rzece San,
♦ promocja zarówno poszczególnych dziedzin aktywności jak i generalnie całej gminy, ważnej z uwagi na jej położenie.

Bariery obok poważnych trudności kapitałowych tak wewnętrznych jak i zewnętrznych to:
● duże bezrobocie przy braku alternatywnych miejsc pracy na terenie gminy i w jej najbliższym otoczeniu (powiat brzozowski),
● ujemne saldo migracji co zalicza gminę do terenów odpływowych,
● spadek poziomu usług społecznych, w szczególności budownictwa mieszkaniowego i opieki zdrowotnej,
● niski poziom świadomości społecznej o bezwzględnym potencjale zasadniczych przemian wywołanych gospodarką rynkową, w tym np.
w sektorze kształcenia, adaptacji zawodowej w dostosowaniu do koniunktur, konieczności ponoszenia różnego rodzaju ryzyka,
● brak kanalizacji, oczyszczalni ścieków i wysypiska śmieci,
● pasywność podmiotów gospodarczych sektora uspołecznionego, zarówno w pokonywaniu trudności rynkowych jak i gospodarowaniu posiadanym majątkiem na rzecz jego racjonalnego wykorzystania,
● brak większych kompleksów terenów scalonych własnościowo – przez co łatwiejszych do pozyskania dla różnego typu aktywności /oferty/, w tym działalności inwestycyjnej zarządu,
● ogólne ubożenie społeczeństwa, zmniejszenie nakładów inwestycyjnych, konkurencja, oraz słaba aktywność w pozyskaniu rynku, zwłaszcza
w sektorze uspołecznionym
● słabo rozwinięta infrastruktura ekonomiczna (otoczenie biznesu), która wraz z niskim poziomem aktywności społecznej i przedsiębiorczości powodują, że dynamika rozwoju małych i średnich form w sektorze prywatnym jest niska.

CEL I PRZESŁANKI DALSZEGO ROZWOJU GMINY

Celem rozwoju gminy jest osiągnięcie stabilnego i zrównoważonego rozwoju, w którym byłoby zapewnione:
— zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców,
— warunki umożliwiające wzrost poziomu życia,
— warunki umożliwiające zaspokojenie przyszłych potrzeb następnych pokoleń,
— ochrona środowiska przyrodniczego jako nierozłącznej części wszystkich procesów rozwojowych,
— kształtowanie struktury funkcjonalno – przestrzennej w nawiązaniu do systemów ekologicznych,
— rozwijanie funkcji zgodnych z predyspozycjami środowiska,
— dążenie do zapewnienia mieszkańcom, w możliwie największym stopniu źródeł utrzymania na terenie gminy, głównie przez aktywizację rozwoju funkcji usługowej, produkcji zdrowej żywności i jej przetwórstwa,
— dążenie do zachowania bądź przywrócenia na niektórych obszarach ładu przestrzennego w rozwoju osadnictwa i lokalizacji innych elementów zagospodarowania,
— wyposażenie obszaru w infrastrukturę społeczną, techniczną i ekonomiczną stosownie do występujących potrzeb,
— zahamowanie procesów niszczących, a prowadzenie rehabilitacji

i wzbogacenia środowiska.

Kontynuacja procesu rozwoju gminy i osiągnięcie zamierzonego celu będzie przebiegać w warunkach, które stworzą dla tego rozwoju następujące przesłanki:

- głównym realizatorem polityki będzie samorząd gminy, wspierany prawdopodobnie przez administrację rządową w przypadkach uznanych za strategiczne, a będących w sferze jej zainteresowań,
- zgromadzony w gminie potencjał /jego charakter/ demograficzny, społeczny i techniczny – nadal będzie wpływać na przyszłe kierunki jego rozwoju ,
- aktualny stan gospodarki gminy wpływać będzie na podejmowanie działań restrukturyzacyjnych ,modernizacyjnych i porządkujących na rzecz zwiększenia efektywności gospodarowania posiadanymi zasobami, co wiązać się będzie głównie ze zmianami jakościowymi,
- w polityce inwestycyjnej dotyczącej wytwórczości, samorządy – mając na uwadze przestrzenny, historyczny, proekologiczny i społeczny aspekt rozwoju gminy – będą raczej wpływać na jakość inwestycji, natomiast w sferze infrastruktury – obok inspirowania, stymulowania i koordynacji inwestycyjnych – same będą podmiotem realizującym,
- rozwarstwienie ekonomiczne społeczeństwa, przy postępującym procesie komercjalizacji usług, wywoływać będzie potrzebę zróżnicowania standardów w tym zakresie, przy czym zapewnienie podstawowego minimum tych standardów ciążyć będzie na władzach samorządowych,
- na rynku pracy utrzymywać się będzie nadal nieakceptowane społecznie zjawisko bezrobocia, którego skala w znacznej mierze zależeć będzie od aktywności gospodarczej społeczeństwa, a także od polityki władz lokalnych i państwowych .

PROGNOZA ROZWOJU DEMOGRAFICZNEGO

a/ Zmiany w liczbie ludności.

W oparciu o prognozę demograficzną oraz bieżącą obserwację procesów demograficznych można określić generalnie tendencje kształtowania się czynnika ludzkiego w perspektywie do 2020 roku stanowiącego wiodący czynnik kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego. Na przebieg procesów demograficznych w gminie wpływać będą: z jednej strony trendy i procesy wykształcone w latach ubiegłych, z drugiej strony trendy nowe, których występowanie sygnalizuje aktualna prognoza.

Prognoza demograficzna do roku 2020 dla gminy Nozdrzec została opracowana w dwóch wariantach:

WARIANT I – opracowany przez PBPP w Rzeszowie Oddział Zamiejscowy w Krośnie w 1997 r. na bazie danych z 1995 r. Urzędu Statystycznego w Krośnie, tj. ludności faktycznie zamieszkującej na terenie gminy, charakteryzujący się większą dynamiką wzrostu liczby ludności; 1997 r. – 100% (8750 mieszk.), 2020 r. – 104,32% (9128 mieszk.) niż w Wariancie II. Największa dynamika przypada do roku 2000 gdzie średnioroczny wzrost wyniesie 0,95%. Następne okresy pięcioletnie do 2015 roku charakteryzują się już słabszą dynamiką wzrostu. W ostatnim pięcioleciu 0,24%.

WARIANT II – opracowany na bazie danych Urzędu Gminy Nozdrzec, czyli ludności zameldowanej w gminie na pobyt stały; stan na 31.XII.1997 r. – 9290 osób (100%), 2020 r. – 9440 osób (101,61%)Ten wariant jest kontynuacją trendu wykształconego w ostatnich latach t.j. zmniejszenie liczby ludności (0,02% średniorocznie), a następne okresy charakteryzują się już przyrostem liczby mieszkańców w granicach od 0,07% średniorocznie w okresie 2010 – 2015, do 0,1% w okresie 2000 – 2005.

Przedstawione poniżej wielkości informują o potencjalnych zasobach ludzkich zmieniających się w okresie 1997 –2020.

Lata	Przyrost /ubytek/ osób		Przyrost /ubytek/ średnioroczny w %	Stan zaludnienia na koniec okresu
	w liczbach bezwzględnych	%		
WARIANT I				
1997	-	-	-	8750
1997-2000	250	102,85	0,95	9000
2000-2005	137	101,52	0,30	9137
2005-2010	93	101,02	0,20	9230
2010-2015	10	100,11	0,02	9240
2015-2020	-112	98,79	-0,24	9128
WARIANT II				
1997	-	-	-	9290
1997-2000	-5	99,95	-0,02	9285
2000-2005	45	100,48	0,10	9330
2005-2010	38	100,41	0,08	9368
2010-2015	32	100,34	0,07	9400
2015-2020	40	100,43	0,09	9440

PROGNOZA LUDNOŚCI W GMINIE NOZDRZEC

Wyszczególnie nie Lata	WARIANT I						WARIANT II					
	1997	2000	2005	2010	2015	2020	1997	2000	2005	2010	2015	2020
Gmina ogółem	8750	9000	9137	9230	9240	9128	9290	9285	9330	9368	9400	9440
w tym:												
1. Nozdrzec	-	1256	1280	1299	1302	1298	1311	1314	1320	1328	1332	1338
2. Hłudno	-	1031	1046	1051	1053	1037	1060	1058	1064	1068	1071	1076
3. Huta Poręby	-	202	203	205	206	204	209	210	210	211	212	212
4. Izdebki	-	2810	2853	2878	2880	2839	2896	2892	2900	2914	2926	2935
5. Siedliska	-	468	470	475	475	473	478	479	484	486	487	487
6. Wara	-	1125	1144	1158	1159	1135	1162	1160	1167	1168	1172	1175
7. Wesoła	-	2092	2125	2147	2148	2126	2156	2154	2167	2175	2183	2200
8. Wołódź	-	16	16	17	17	16	18	18	18	18	17	17

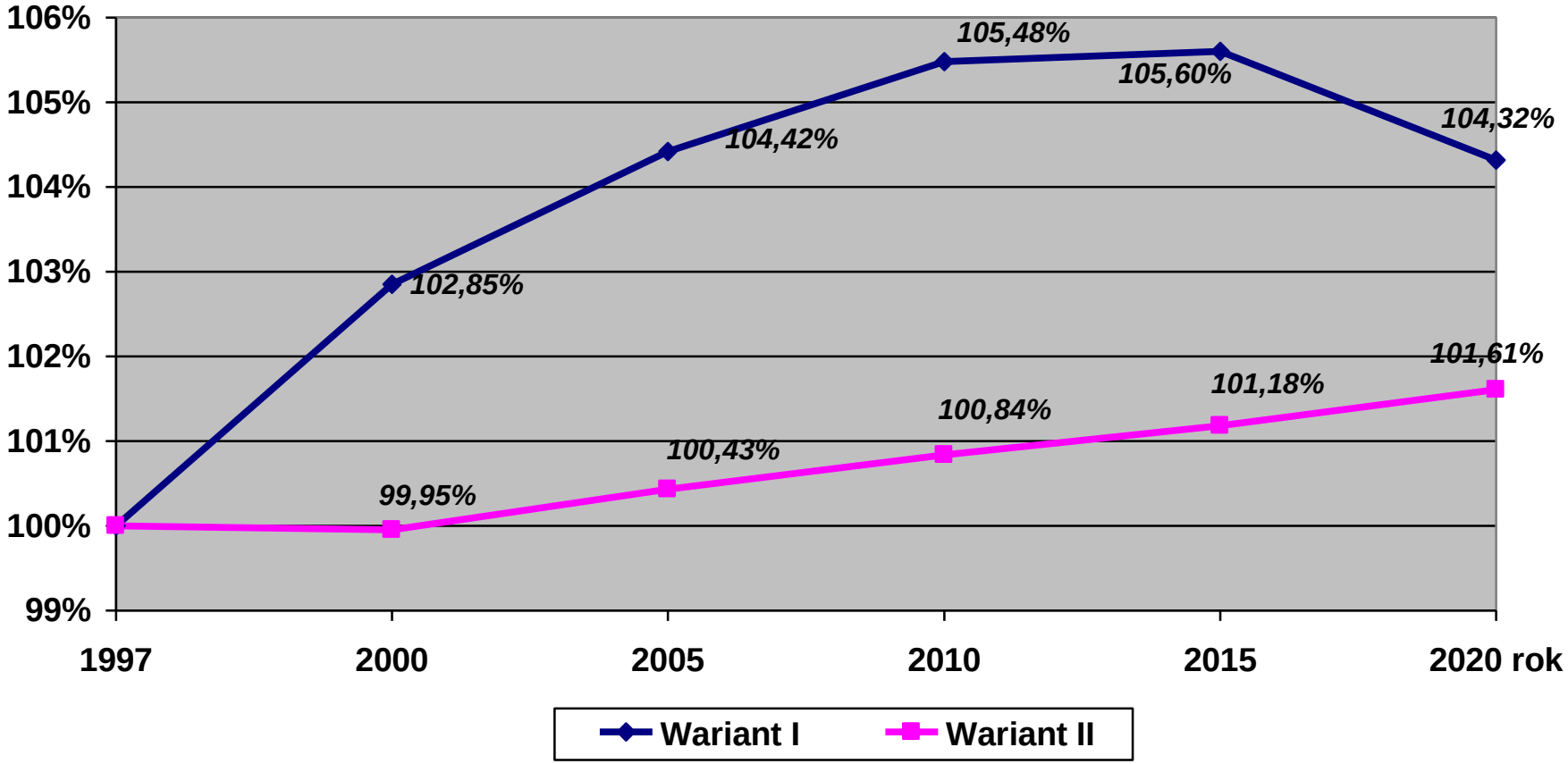

Dynamika zmian ludności w latach 1997 - 2020
1997 rok – 100%

b/ Struktura wieku ludności.

Przewidywanym zmianom ilościowym towarzyszyć będą zmiany strukturalne. W tym przypadku mniejsze znaczenie będą mieć niewielkie zmiany w strukturze płci, natomiast istotny wpływ na politykę społeczno – gospodarcza będą mieć rysujące się zmiany w strukturze wieku.
Najistotniejsze z nich to:

- spadek liczby dzieci i młodzieży w wieku 0-17 lat:
  Wariant I z 2430 w 1997 r. do 2046 w 2020 r., których udział w ogólnej liczbie ludności zmniejszy się z 27,77% do 22,41%.
  Wariant II z 2569 w 1997 r. do 2425 w 2020 r., a udział w ogólnej liczbie zmniejszy się z 27,65% do 25,69%.

- wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym;
  Wariant I z 4667 w 1997 r. do 5485 w roku 2010 (818 osób),udział w ogólnej liczbie wzrośnie z 53,34% do 59,42%. Następne lata to zmniejszenie tej grupy wiekowej o 314 osób – udział w ludności ogółem zmniejszy się do 56,65%.
  Wariant II z 5101 w 1997 r. do 5302 w roku 2010 (201osób),udział w ogólnej liczbie wzrośnie z 54,91% do 56,60%. Następne lata to zmniejszenie tej grupy wiekowej o 107 osób – udział w ludności ogółem zmniejszy się do 55,03%.

- wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym;
  Wariant I z 1653 w 1997 r. do 1911 w roku 2020 (258 osób),udział w ogólnej liczbie wzrośnie z 18,89% do 20,93%.
  Wariant II z 1620 w 1997 r. do 1820 w roku 2020 (200osób),udział w ogólnej liczbie wzrośnie z 17,44% do 19,27%.

- zmniejszenie wskaźnika obciążeń ekonomicznych mierzonych ilością osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym
  Wariant I z 87,49 w 1997 r. do 76,65 w roku 2020
  Wariant II z 82,12 w 1997 r. do 81,71 w roku 2020.

- bezrobocie będzie stałym elementem rynku pracy i z całą pewnością będzie się charakteryzowało zmiennym nasileniem w czasie.

PROGNOZA LUDNOŚCI GMINY NOZDRZEC
Liczba ludności wg wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego oraz płci.

Lp	Wyszczególnienie O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety	Wiek przedprodukcyjny /0-17 lat/			Wiek produkcyjny			Wiek poprodukcyjny			Ludność ogółem		
		O	M	K	O	18-64 M	18-59K	O	65 i więcej M	60 i więcej K	O	M	K
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997 rok													
	Wariant I	2430	1266	1164	4667	2561	2106	1653	549	1104	8750	4376	4374
	Wariant II	2569	1306	1263	5101	2788	2313	1620	529	1091	9290	4623	4667
2000 rok													
	Wariant I	2313	1195	1118	5017	2736	2281	1670	550	1120	9000	4481	4519
	Wariant II	2506	1282	1224	5147	2809	2338	1632	542	1090	9285	4633	4652
2005 rok													
	Wariant I	2169	1133	1036	5307	2866	2441	1661	567	1094	9137	4566	4571
	Wariant II	2425	1244	1181	5219	2826	2393	1686	570	1116	9330	4660	4670
2010 rok													
	Wariant I	2086	1091	995	5485	2994	2491	1659	535	1124	9230	4620	4610
	Wariant II	2371	1206	1165	5302	2900	2402	1695	574	1121	9368	4680	4688
2015 rok													
	Wariant I	2112	1107	1005	5349	2936	2413	1779	594	1185	9240	4637	4603
	Wariant II	2408	1242	1166	5206	2863	2343	1786	600	1186	9400	4705	4695
2020 rok													
	Wariant I	2046	1071	975	5171	2853	2318	1911	665	1246	9128	4589	4539
	Wariant II	2425	1257	1168	5195	2853	2342	1820	615	1205	9440	4725	4715

STRUKTURA GRUP WIEKOWYCH

Lata	1997		2000		2005		2010		2015		2020	
Grupy wiekowe	w liczbach	%	w liczbach	%	w liczbach	%	w liczbach	%	w liczbach	%	w liczbach	%
WARIANT I												
Ogółem	8750	100	9000	100	9137	100	9230	100	9240	100	9128	100
w tym:												
wiek przedprodukcyjny	2430	27,77	2313	25,70	2169	23,74	2086	22,60	2112	22,86	2046	22,41
wiek produkcyjny	4667	53,34	5017	55,74	5307	58,08	5485	59,43	5349	57,89	5171	56,66
wiek poprodukcyjny	1653	18,89	1670	18,56	1661	18,18	1659	17,97	1779	19,25	1911	20,93
obciążenie ekonomiczne	87,49	x	79,39	x	72,22	x	68,83	x	72,74	x	76,65	x
WARIANT II												
Ogółem	9290	100	9285	100	9330	100	9368	100	9400	100	9440	100
w tym:												
wiek przedprodukcyjny	2569	27,65	2506	26,99	2425	25,99	2371	25,31	2408	25,62	2425	25,69
wiek produkcyjny	5101	54,91	5147	55,43	5219	55,94	5302	56.60	5206	55,38	5195	55,04
wiek poprodukcyjny	1620	17,44	1632	17,58	1686	18,07	1695	18,09	1786	19,00	1820	19,27
obciążenie ekonomiczne	82,12	x	80,04	x	78,77	x	76,69	x	80,56	x	81,71	x

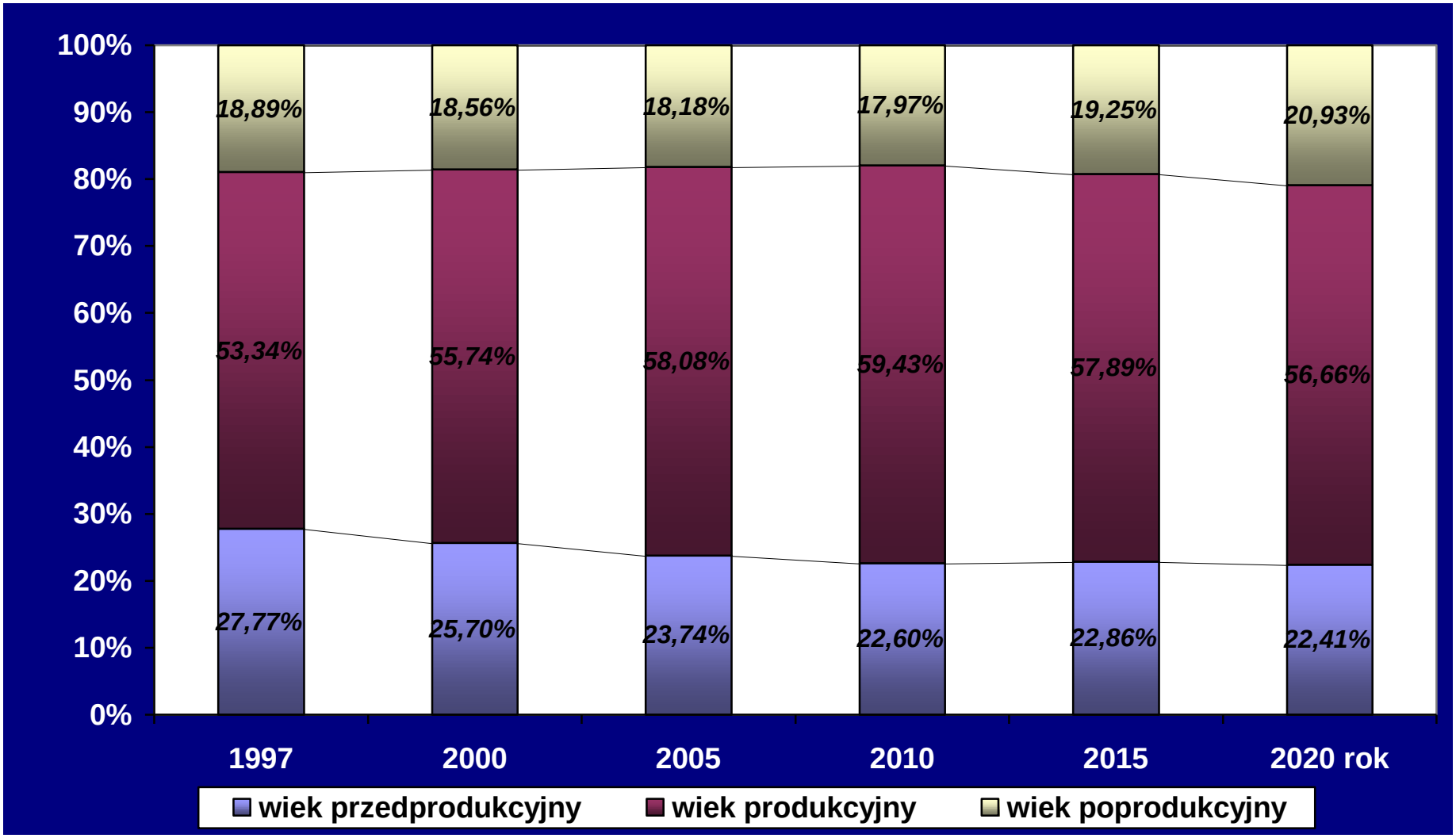

Struktura ludności według wieku w latach 1997 – 2020

WARIANT I

WARIANT II

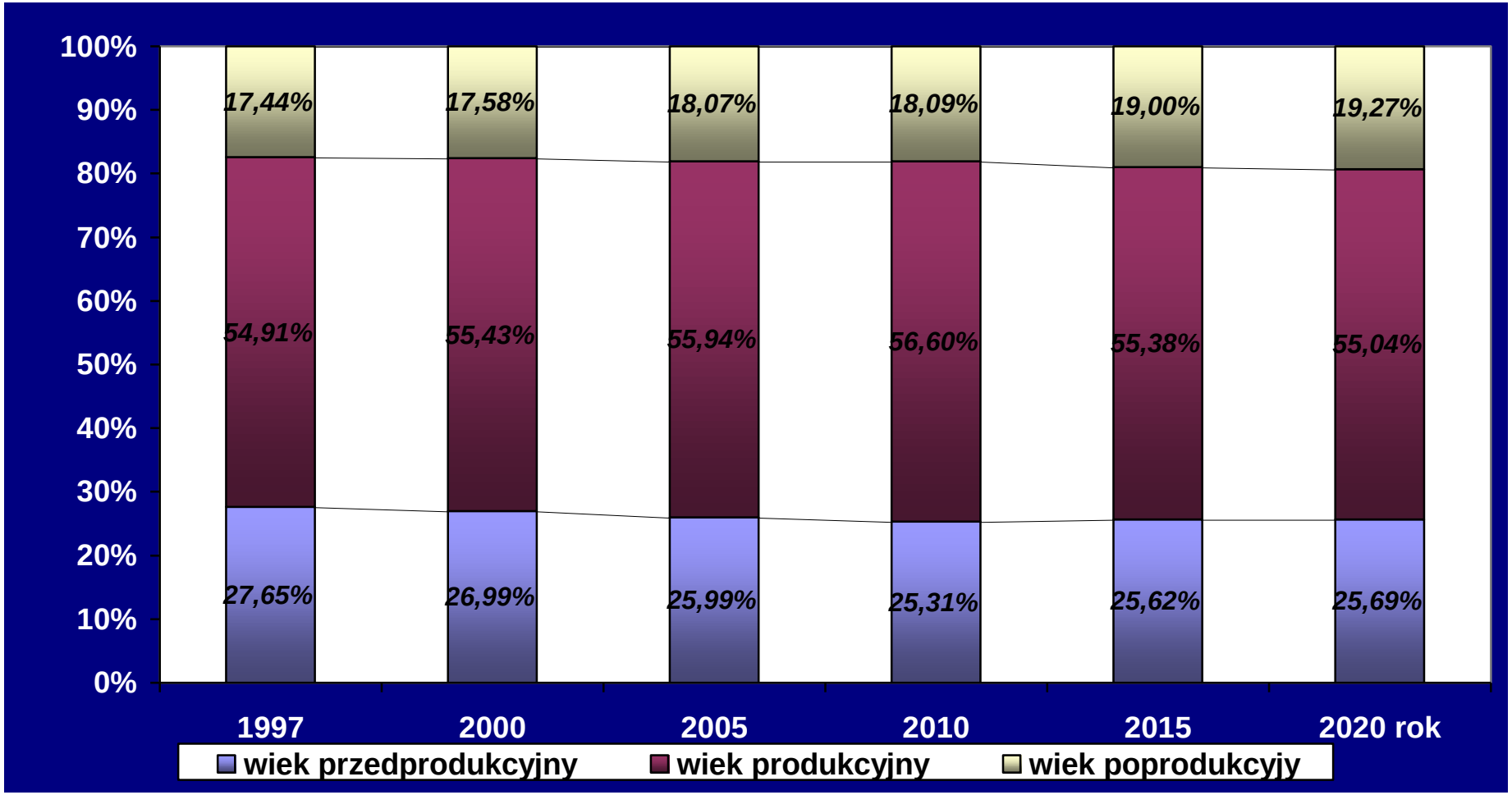

DYNAMIKA ZMIAN LUDNOŚCI W GRUPIE WIEKU PRZEDPRODUKCYJNEGO / 0 –17 lat /
W LATACH 1997 - 2020

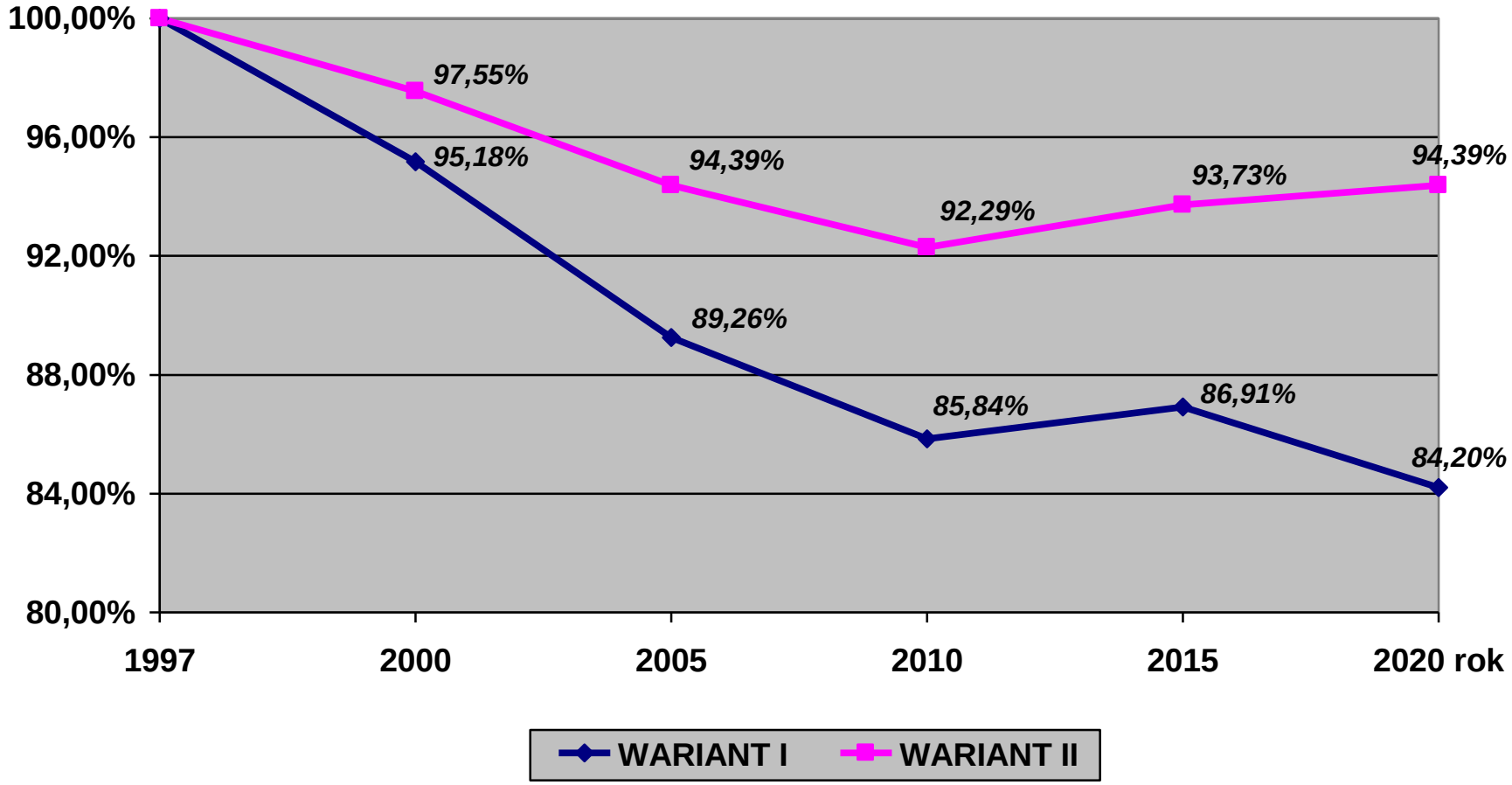

DYNAMIKA ZMIAN LUDNOŚCI W GRUPIE WIEKU PRODUKCYJNEGO
/ 18 – 64 lat mężczyźni, 18 – 59 lat kobiety / W LATACH 1997 - 2020

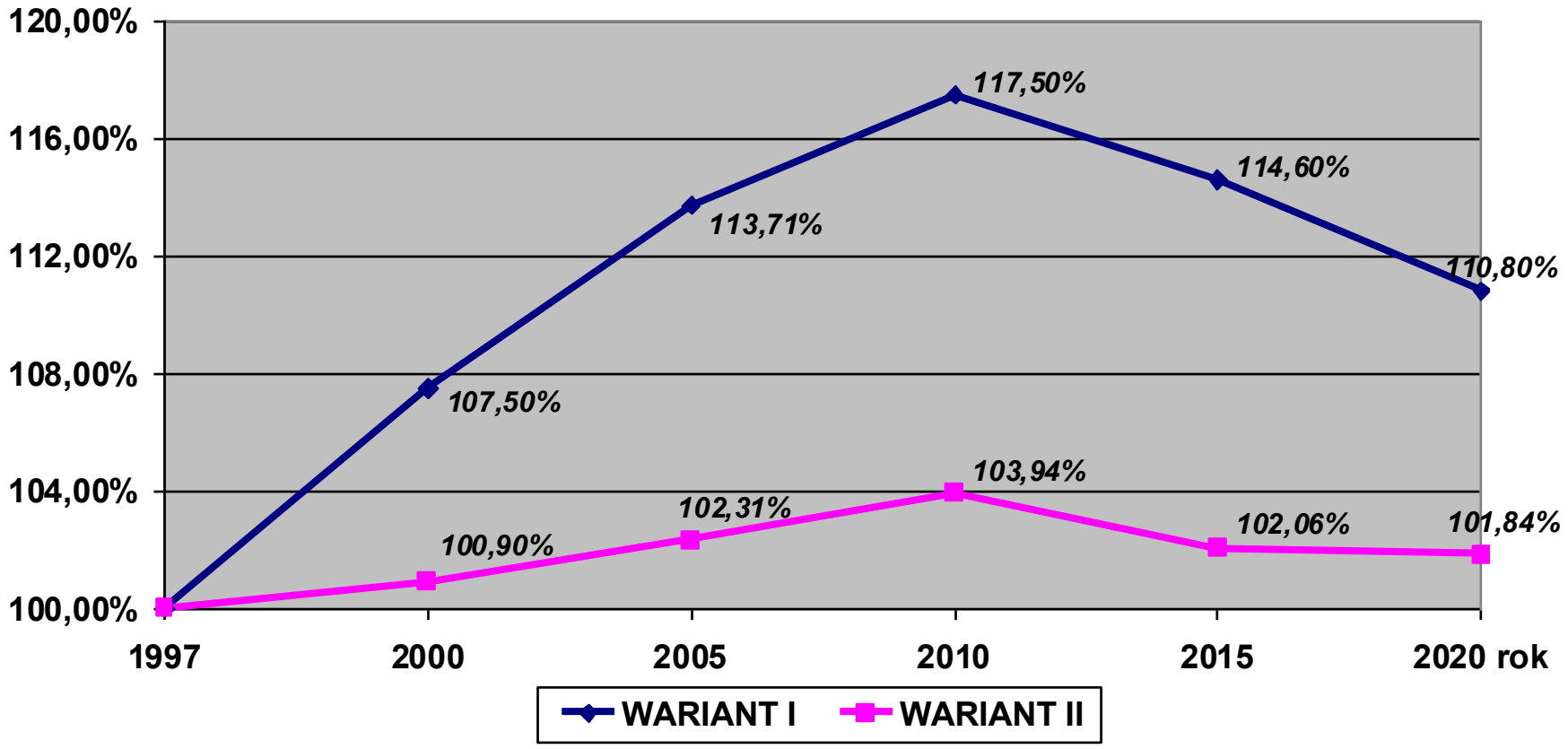

DYNAMIKA ZMIAN LUDNOŚCI W GRUPIE WIEKU POPRODUKCYJNEGO
/ 65 lat i więcej mężczyźni, 60 lat i więcej kobiety / W LATACH 1997 – 2020

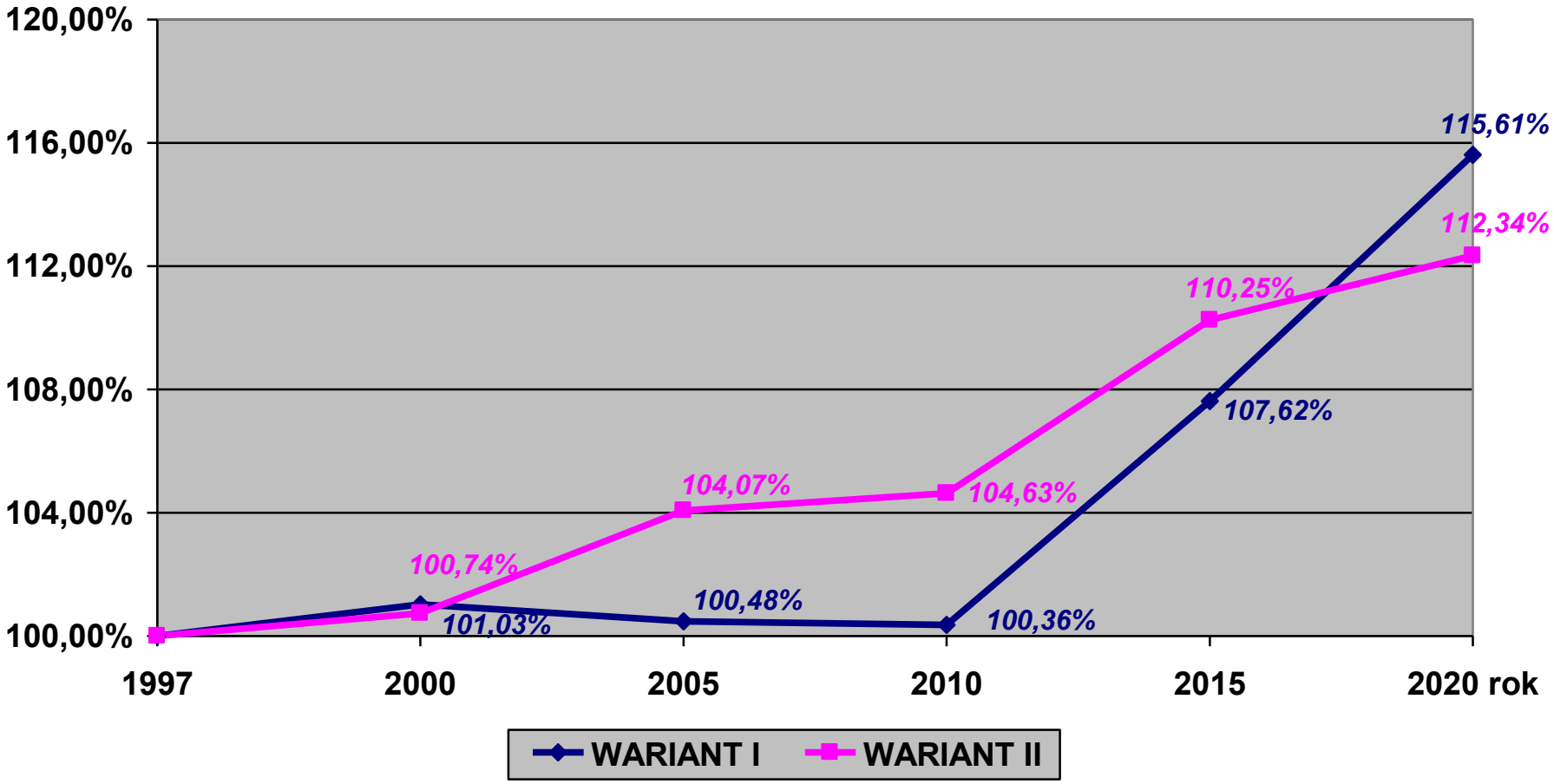

PROGNOZA LUDNOŚCI GMINY NOZDRZEC
Liczba ludności wg funkcjonalnych grup wieku przedprodukcyjnego .

Wyszczególnienie O - ogółem M- mężczyźni K - kobiety	Ludność w wieku przedprodukcyjnym			GRUPY WIEKOWE											
				0 – 2 lata			3 – 6 lat			7 – 14 lat			15 – 17 lat		
	O	M	K	O	M	K	O	M	K	O	M	K	O	M	K
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1997 rok															
Wariant I	2430	1266	1164	295	145	150	573	297	276	1123	589	534	439	235	204
Wariant II	2569	1306	1263	305	150	155	660	332	328	1204	618	586	400	206	194
2000 rok															
Wariant I	2313	1195	1118	339	176	163	458	220	238	1057	554	503	459	245	214
Wariant II	2506	1282	1224	315	160	155	600	289	311	1157	628	529	434	205	229
2005 rok															
Wariant I	2169	1133	1035	363	189	174	485	247	238	894	469	425	427	228	199
Wariant II	2425	1244	1181	289	150	139	570	290	280	1137	577	560	429	227	202
2010 rok															
Wariant I	2086	1091	995	361	188	173	526	269	257	859	452	407	340	182	158
Wariant II	2371	1206	1165	300	155	145	584	298	286	1107	573	534	380	180	200
2015 rok															
Wariant I	2112	1107	1005	325	171	154	496	256	240	960	503	457	331	177	154
Wariant II	2408	1242	1166	310	160	150	580	298	282	1160	598	562	358	186	172
2020 rok															
Wariant I	2046	1076	975	290	149	141	456	239	217	933	489	444	367	194	173
Wariant II	2425	1257	1168	324	168	156	572	292	280	1140	590	550	389	207	182

Z powyższych danych wynika, że do 2020 roku spodziewać się należy na obszarze gminy zmian w strukturze wiekowej ludności. Dla wariantu I będą to zmiany znaczne.

Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0 – 17 lat) w efekcie następujących przeobrażeń strukturalnych w tym okresie zmniejszy się o384 osoby (W I)
i o 144 osoby (W II).
W wariancie I do roku 2010 następować będzie malejąca tendencja spadkowa tej populacji. w latach 2011 – 2015 nastąpi wzrost o 26 osób, a w następnym pięcioleciu 2016 – 2020 znowu nastąpi spadek o 66 osób.
W wariancie II również do 2010 roku następować będzie malejąca tendencja spadkowa tej populacji, ale jej dynamika będzie znacznie słabsza niż w W I. Następne lata będą charakteryzować się spadkowym wzrostem;
w okresie 2011 – 2015 o 37 osób,
2016 – 2020 o 17 osób.
Analiza poszczególnych grup wiekowych w ramach wieku przedprodukcyjnego
wskazuje na:
wzrost liczby dzieci w wieku 0 –2 lat na przełomie 1997 – 2005 o 68 osób,
a następnie spadek do roku 2020 o 73 osoby (wariant I). Natomiast
w wariancie II wzrost będzie następował do roku 2000 o 10 osób, następne
pięciolecie to zmniejszenie liczby dzieci o 26 osób. Od roku 2006 liczba dzieci będzie rosła i zwiększy się do roku 2020 o 35 osób. W efekcie całego okresu
liczba tej grupy wieku w wariancie I zmniejszy się o 5 osób, a w wariancie II
wzrośnie o 19 osób.

Liczba dzieci w wieku przedszkolnym /3 –6 lat/ w okresie od 1997 do 2000 zmniejszy się o 115 osób. W latach 2001 – 2010 nastąpi wzrost tej grupy
o 68 osób, po czym w kolejnych dziesięciu latach będzie następował jej spadek
średnio po ok. 7 osób. W efekcie w okresie prognozowanych lat liczba tej
grupy wieku zmniejszy się o117 osób (wariant I)
W wariancie II w okresie od 1997 do 2005 liczba dzieci zmniejszy się o 90 osób. W latach 2006 – 2010 nastąpi wzrost tej grupy o 14 osób, po czym
w kolejnych dziesięciu latach będzie następował jej spadek średnio po ok. 1,2 osób. W efekcie w okresie prognozowanych lat liczba tej grupy wieku zmniejszy się o 88 osób.

Liczba dzieci w wieku 7 – 14 lat w okresie 1997 – 2010 zmniejszy się o 264 osoby w wariancie I, a w wariancie II o 97osób . W latach 2011 – 2015 zaznaczy się tendencja odwrotna – przyrost wyniesie 101 (W I) i 53 (W II).
W ostatnim pięcioleciu liczba tej grupy zmniejszy się o 27 (W I) i o20 (W II).
Efektem tych zmian w 2020 roku liczba tej populacji zmniejszy się o 190 osób
w wariancie I i o 64 w wariancie II.

Odmienny przebieg do roku 2000 będą miały procesy demograficzne w grupie 15 – 17 lat, kiedy to liczba osób wzrośnie w wariancie I o 20, a w wariancie II
o 34. W latach następnych /2001 – 2015/ spodziewać się należy obniżenia tej populacji o 128 (W I) i o 76 (W II) z czego zdecydowane obniżenie liczebności tej grupy wiekowej nastąpi w pięcioleciu 2006 - 2010 / o 87 (W I) i o 49 (W II).
Po 2015 roku nastąpi wzrost liczebności dzieci. Ogółem liczba tej grupy wiekowej zmniejszy się o 72 osoby (W I) i o 11 (W II).

W strukturze grup wiekowych niezwykle ważne znaczenie zwłaszcza w obecnej sytuacji gospodarczej i istniejącym bezrobociu będą mieć przeobrażenia liczebności ludności w wieku produkcyjnym /18 – 59/64/. W skali prognozowanych lat liczebność tej grupy zwiększy się o 504 osoby (W I), osiągając dynamikę 110,8 % (wyższą o 6,48% punktu od dynamiki ludności ogółem). Natomiast w wariancie II liczebność tej grupy zwiększy się o 94 osoby, osiągając dynamikę zdecydowanie niższą – 101,84%, ale również wyższą (o 0,23% punktu) od dynamiki ludności ogółem.
Dynamika przyrostu tej grupy wieku będzie miała charakter wzrostowy do 2010 r. osiągając wzrost o 818 (W I) i o 201 (W II). Po 2010 roku nastąpi spadek liczebności tej grupy o 314 (W I) i o 107 (W II)

Przewidywany przyrost ludności w wieku poprodukcyjnym /60/65 i więcej lat/ wyniesie w wariancie I – 258, w wariancie II – 200. Większość przyrostu przypadać będzie na ostatnie dziesięciolecie i wyniesie 252 (W I) i 125 (W II).
Zmiany te spowodują, że udział tej grupy w ogólnej liczbie ludności wzrośnie z 18,89% w1997 r. do 20,93% w 2020 roku w wariancie I, a w wariancie II odpowiednio z 17,44% do 19,27%.

Przedstawione zmiany w strukturze wiekowej wpływać będą na kształtowanie się obciążeń ekonomicznych ludności w wieku produkcyjnym. Maleć bowiem będzie liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym. W skali gminy zmniejszy się on z 87 osób w 1997 roku do 77 w 2020 r.(W I), a w wariancie II utrzymuje się na jednym poziomie.

KONSEKWENCJE PROCESÓW DEMOGRAFICZNYCH DLA ROZWOJU I KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Z przedstawionej prognozy przebiegu procesów demograficznych oraz nowych zasad polityki społecznej wynikają szerokie konsekwencje społeczno – ekonomiczne, które dotyczyć będą w szczególności takich dziedzin jak:
- zagospodarowanie zasobów pracy,
- oświata i wychowanie,
- ochrona zdrowia,
- pomoc społeczna,
- potrzeby mieszkaniowe.

a/ Zagospodarowanie zasobów pracy.

Jednym z najważniejszych problemów wynikających z przedstawionej struktury ludności będzie zagospodarowanie przyrostu ludności w wieku produkcyjnym. Wagę problemu dodatkowo potęguje fakt występującego bezrobocia, niosącego ze sobą wiele negatywnych skutków ,zarówno o ekonomicznym jak i społecznym charakterze.

Nakładanie się dwóch czynników tj. przyrost ludności w wieku produkcyjnym i bezrobocie stawiają przed władzami gminy potrzebę systematycznego opracowania programów zagospodarowania nadwyżek zasobów siły roboczej. Skutki bezrobocia stanowić powinny dostateczny bodziec do podjęcia działań zwalczających to zjawisko. Społeczeństwo dotknięte nadmiernym bezrobociem z jego wieloma patologiami odczuwa wzrost zagrożenia możliwością utraty pracy i obniżenia się poziomu bezpieczeństwa socjalnego osób

pozbawionych pracy. Zwiększająca się liczba osób bezrobotnych powiększa stale rosnącą skalę ubóstwa społecznego, pogłębia się brak poszanowania dla przepisów prawa. Odkładanie decyzji o posiadaniu potomstwa przez młodych ludzi o niestabilnej sytuacji materialnej na skutek bezrobocia ma ujemny wpływ z punktu widzenia polityki populacyjnej. Postępujące zubożenie ludności ,spowodowane całkowitą lub częściową utratą źródeł dochodu przyczynia się do stałego obniżania się stopy życiowej, obniża poczucie własnej wartości, pogarsza stan zdrowia. Brak perspektyw przed młodymi ludźmi powoduje, że wiele z nich decyduje się opuścić gminę właściwie wyłącznie z przyczyn ekonomicznych.

Stosowane pasywne narzędzia polityki przeciwdziałającej bezrobociu mają istotne znaczenie dla redukcji bezrobocia, szczególnie w krótszym okresie. Trzeba jednak określić, że nie mogą one mieć zbyt dużego zasięgu ze względu na duże obciążenia finansowe gospodarki. Dlatego należy stwierdzić, że w ostatnim okresie kładzie się większy nacisk na rozwiązania aktywne jak: roboty publiczne, prace interwencyjne czy pożyczki na założenie firmy. Jednak ze względu na konieczność restrukturyzacji gospodarki i takie podejście nie wydaje się wystarczające. Instrumenty aktywnej polityki na rynku pracy mają bowiem ograniczone znaczenie dla powstawania wydajnych miejsc pracy. Przeciwdziałanie bezrobociu wiązać się będzie nie tylko z programem walki z bezrobociem, ale również z ożywieniem gospodarki i uzyskaniem trwałych tendencji rozwojowych. Tylko stworzenie trwałych i efektywnych miejsc pracy pozwoli rozwiązać problem istniejącego bezrobocia i przyrostu ludności w wieku produkcyjnym. Tak więc jednym z priorytetowych celów polityki rynku pracy powinna być jego dynamizacja oznaczająca:
- przeciwdziałanie powstawania i utrwalania się bezrobocia trwałego,
- przekształcenie struktury zatrudnionych i bezrobotnych w celu dostosowania jej do potrzeb gospodarki,
- wyzwalanie postaw aktywnych oraz przedsiębiorczości,
- właściwą politykę informacyjną w sferze rynku pracy,
- poszerzenie zakresu współpracy władz gminy z Powiatowym Urzędem Pracy,
- poszukiwanie możliwości stworzenia systemu udzielania pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie się

b/ Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej.

Na tle przedstawionych wcześniej problemów i szans rozwoju gminy Nozdrzec, a także mając na uwadze zgromadzone zasoby społeczne, dalszy rozwój infrastruktury społecznej w sposób ważący rzutować będzie na przemiany jakościowe i ilościowe w bazie ekonomicznej gminy. Ważący udział infrastruktury społecznej w przemianach społeczno – gospodarczych wiąże się również z potrzebami w tym zakresie w przyszłości.

Potrzeby te wynikają:
- z wzrostu ilości użytkowników,
- z konieczności poprawy standardów obsługi /lub utrzymania ich dotychczasowego poziomu/,
- z konieczności poprawy dostępności do podstawowego poziomu usług /zwłaszcza w odniesieniu do niektórych wsi/,

Zmieniony system gospodarczy i związany z tym proces komercjalizacji obejmuje również stopniowo strefę infrastruktury społecznej. Powodować to będzie uwarunkowany powodzeniem rynkowym rozwój tej dziedziny w formach pozapaństwowych i pozasamorządowych. Formy te będą tym aktywniejsze, im bardziej rozwój elementów w formie uspołecznionej nie będzie nadążał za potrzebami społecznymi.

Dotyczyć to będzie także dziedzin stosunkowo jeszcze mało lub w ogóle nieskomercjalizowanych takich jak: oświata i wychowanie, ochrona zdrowia i opieka społeczna, kultura.

Polityka gminy w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej winna być ukierunkowana głównie na:

- zabezpieczenie przynajmniej minimalnego poziomu potrzeb bytowych i ogólnorozwojowych społeczeństwa z zapobieganiem tendencjom spadkowym w standardach obsługi,
- wyrównanie dysproporcji w przestrzennym rozmieszczeniu urządzeń infrastruktury społecznej o elementarnym i podstawowym charakterze,
- wzbogacenie rzeczowego zakresu infrastruktury o elementy wynikające z pojawiających się potrzeb związanych ze zmieniającym się poziomem i stylem życia i postępującego zróżnicowania w tym zakresie, a więc i zróżnicowania potrzeb przede wszystkim jakościowych,
- dostosowanie dotychczasowych funkcji obiektów i lokali do aktualnych potrzeb z założeniem płynnej i szybkiej możliwości zmiany tych funkcji,
- zwiększenie zasobów materialnych i miejsc pracy w zasadzie we wszystkich ogniwach infrastruktury społecznej z uwzględnieniem ułatwień formalnych i lokalizacyjnych dla form nieuspołecznionych przynajmniej w zakresie tych urządzeń, których realizacja w formie uspołecznionej natrafia na bariery przede wszystkim finansowe.

Prognozowaną poprawę jakości życia w zakresie wybranych /przede wszystkim podstawowych/ potrzeb przedstawiono przez standardy. Ograniczenia brzegowe standardów dają możliwość bieżącego dostosowania realizacji planu i jej oceny w zależności od możliwości finansowych podmiotów uczestniczących w życiu społeczno – gospodarczym gminy. Standardy określać będą skalę potrzeb rozwoju poszczególnych elementów infrastruktury społecznej.

Standardy jakości życia wybranych elementów infrastruktury społecznej

Wyszczególnienie	Miernik	Stan istniejący	Graniczne wielkości pola rozwiązań
1	2	3	4
Mieszkalnictwo			
- posiadanie samodzielnego mieszkania	Gospod.domowe / 100 mieszkań	-	105-100
-zapewnienie „dachu nad głową”	Ilość mieszkań / 1000 M	260	300
- wygoda zamieszkania	m^2 pow.uż.mieszk. / 1 M	18,0	20,0 – 25,0
- zagęszczenie mieszkań	Liczba mieszkańców / 1 izbę	1,08	0,90 - 1,10
Oświata i wychowanie			
- objęcie opieką przedszkolną dzieci w wieku 3-6	% uczestnictwa	27,8%	40% - 45%

- warunki nauki w szkole podstawowej	Liczba uczniów 1 oddział	15	18
Kultura			
- możliwość korzystania z bibliotek i filii bibliotecznych	mieszkańców placówkę	1548	3000-4000 Wielkość pow.użytk. ustala się indywidualnie
-ośrodków kultury , klubów świetlic - z kin	liczba mieszkańców placówkę Liczba miejsc 1000 M	2300 0	Potrzebę realizacji programu i wielkość obiektu ustala się indyw. w zależności od potrzeb
Ochrona zdrowia i opieka społeczna			
- możliwość uzyskania fachowej porady medycznej	mieszkańcy 1 ośrodek zdrowia	3097	3000-3500
- możliwość hospitalizacji	Liczba łóżek 1000 M	5,8 w obwodzie	7,0 w obwodzie
1	2	3	4
- możliwość pomocy społecznej w domach pomocy społecznej	Liczba łóżek 1000 M	0	2,5 – 3,0
- możliwość nabycia leków	mieszkańcy aptekę	9290	4000-6000
- nagła pomoc lekarska	mieszkańcy na karetkę	7800 w obwodzie	~8000 w obwodzie
- objęcie opieką w żłobkach dzieci 0-2 lat	% ogólnej liczby mieszkańców	0,0	0,75%-1,5%
Handel			
- możliwość korzystania z placówek sklepowych	mieszkańcy placówkę	238	150-130
- warunki nabycia artykułów	m^2 pow.użytk. 1000 M	-	190-270
Usługi bytowe – rzemiosło			
- możliwość korzystania z usług zaspokajających drobne potrzeby materialne i remontowe	mieszkańcy zakład	-	250-200
- warunki obsługi ludności	m^2 pow.użytk. 1000 M	-	90-160

Gastronomia			
- możliwość korzystania z usług gastronomicznych w placówkach ogólnodostępnych	m^2 pow.użytk. / 1000 M	-	35-65
Administracja			
- warunki obsługi mieszkańców gminy	m^2 pow.użytk / 1000 M	-	400-450

M – mieszkańcy

POTRZEBY W ZAKRESIE WYBRANYCH ELEMENTÓW INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ
/usługi elementarne i podstawowe/.

Założenia ogólne:
- przyjęto jako podstawę szacowania potrzeb w zakresie elementów infrastruktury społecznej przeciętne standardy jak zaprezentowane w tabeli standardów ,potencjalną liczbę użytkowników ,poprawę dostępności i dostosowania zasięgu obsługi do optymalnych warunków ,
- analizę potrzeb przeprowadzono w odniesieniu do całej gminy,
- założono adaptację istniejących placówek z ich dotychczasowymi funkcjami przyjmując możliwość modernizacji ,rozbudowy i zmniejszenia ilości użytkowników do poziomu zakładanych standardów.

a/ Oświata i wychowanie

Od początku lat dziewięćdziesiątych brak kompleksowej reformy modelu edukacji zastępować zaczęto stopniowymi zmianami dotyczącymi organizacji kształcenia i wychowania. Jednak niedostateczne kwoty przeznaczone na oświatę oraz wchodzący w system kształcenia wyż demograficzny spowodowały ograniczenie zakresu zmian. Istotne zmiany w minionym okresie zaszły w zakresie podległości szkół i przedszkoli. Jednostki te zostały podporządkowane jednostkom samorządowym tj. gminom. Od września 1999 zostanie wdrożona reformy oświaty.

Wychowanie przedszkolne

Przełom lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych w wychowaniu przedszkolnym charakteryzował się spadkiem liczby dzieci objętych tą formą opieki. Wynikało to zarówno z sytuacji demograficznej i ze względu opłat za przedszkola oraz spadku zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi w związku z bezrobociem rodziców.
Nie bez znaczenia była również likwidacja placówek ,jaka miała miejsce ze względów oszczędnościowych po przejęciu wychowania przedszkolnego przez gminy.

Wg prognozy demograficznej liczba dzieci w wieku przedszkolnym w 2020 r. wyniesie 456 (W I) i 572 (W II), a więc o 20% (W I) i 13% (W II) mniej dzieci jak w 1997r. Wg zakładanego standardu 40 - 45% dzieci
w wieku 3-6 lat powinno być objęte opieką przedszkolną , tj. 182 – 205 (W I) i 229 – 257 (W II) .Przyjmując jednak obecną sytuację w placówkach wychowania przedszkolnego gdzie na jeden oddział przypada 11 dzieci, a na jednego nauczyciela około 9 dzieci oraz, że

działalność przedszkolna ogranicza się tylko do 5 godzin tzw. klas „O”, a także mniejsze zapotrzebowanie społeczne tą formą opieki należy stwierdzić, iż przy utrzymaniu dotychczasowego stanu organizacyjnego przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych zaspokoi się potrzeby społeczne w zakresie wychowania przedszkolnego.

W zakresie oświaty przedszkolnej ustawa o systemie oświaty na samorząd gminy nakłada się obowiązek organizacji placówek wychowania przedszkolnego i od zrozumienia tej problematyki przez gminy zależy funkcjonowanie tego rodzaju usług oświaty. Dobrą tendencją w zakresie wychowania przedszkolnego jest otwieranie przedszkoli niepublicznych prowadzonych przez zgromadzenia zakonne i organizacje społeczne.

Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne

Wg prognozy demograficznej liczba dzieci w wieku szkoły podstawowej /7-14 lat/ w 2020 roku w gminie Nozdrzec wyniesie 933 (W I) i 1140 (W II), a więc zmniejszy się o 190 osób (W I) i o 64 osoby (W II) ,w porównaniu do 1997 roku. Udział w ogólnej liczbie ludności wyniósł w 1997 roku 12,8%, a w 2020 r. wyniesie 10,2% (W I) i odpowiednio w wariancie II 13,0% i 12,1%.

Biorąc pod uwagę reformę oświaty, do szkół podstawowych /I-VI klas/ będą uczęszczać dzieci w grupie wieku 7 –12 lat. Liczba dzieci w szkołach podstawowych będzie kształtowała się następująco w poszczególnych latach:
WARIANT I
99/00 - 863 osób /127 absolwentów /
00/01 - 875 osób /147 absolwentów/
01/02 - 854 osób /152 absolwentów/
02/03 - 787 osób /129 absolwentów/
03/04 - 785 osób / 149 absolwentów/
04/05 - 719 osób / 159 absolwentów/
2010 rok – około 700 osób
2015 rok – około 750 osób
2020 rok – około 740 osób

WARIANT II
2000 rok – około 900 osób
2005 rok – około 870 osób
2010 rok – około 800 osób
2015 rok – około 880 osób
2020 rok – około 850 osób
W porównaniu z rokiem 1997 gdzie liczba dzieci w wieku 7 – 12 lat wynosiła 825 osób /9,54% ogółu/ w roku 2020 będzie niższa i wyniesie około 740 osób co stanowić będzie 7,8% ogółu mieszkańców dla wariantu I, a dla wariantu II 850 osób co stanowić będzie 9,0% ogółu mieszkańców.

Planowana liczba oddziałów w 2015 r. wynikająca z „Ramowego planu nauczania w szkołach publicznych” i „Ramowego statutu szkół publicznych”, gdzie najniższa średnia liczba uczniów na oddział wynosi 18 osób, osiągnie wielkość 41 (W I) – 47 (W II) oddziałów. W roku szkolnym 97/98 w gminie na jeden oddział przypadało 15 uczniów. Przyjmując stan obecny i zmniejszającą się liczbę dzieci w wieku szkoły podstawowej , stan liczebny bazy materialnej na prognozę jest wystarczający.

Liczba dzieci w wieku gimnazjalnym /13-15 lat / osiągnie następujące wielkości:
WARIANT I

99/00 - I kl. gimnazjum	-133 osoby	
00/01 - I +II kl. gimnazjum	- 260 osób	
01/02 - I + II + III kl. gimnazjum	- 407 osób	/ 133 absolwentów/
02/03 – trzy klasy gimnazjum	- 426 osób	/ 127 absolwentów/
03/04 - trzy klasy gimnazjum	- 428 osób	/ 147 absolwentów/
04/05 - trzy klasy gimnazjum	- 430 osób	/ 152 absolwentów/
05/06 - trzy klasy gimnazjum	- 437 osób	/ 129 absolwentów/
06/07 - trzy klasy gimnazjum	- 447 osób	/ 149 absolwentów/
07/08 - trzy klasy gimnazjum	- 424 osób	/ 159 absolwentów/
08/09 - trzy klasy gimnazjum	- 350 osób	/ 139 absolwentów/
09/10 - trzy klasy gimnazjum	- 338 osób	/ 126 absolwentów/
10/11 - trzy klasy gimnazjum	- 295 osób	/ 83 absolwentów/

2015 rok – około 350
2020 rok – około 310

WARIANT II
2000 rok – około 290
2005 rok – około 470
2010 rok – około 400
2015 rok – około 420
2020 rok – około 380

W 2020 roku liczba młodzieży w gimnazjum osiągnie wielkość około 310 osób co stanowić będzie około 3,4% ogółu mieszkańców (W I) i 380 osób co stanowić będzie około 4,0% mieszkańców. W 1997 roku liczba młodzieży w tej grupie wiekowej wynosiła 442 co stanowiło 5,0% ogółu mieszkańców.

Przy liczbie uczniów na oddział gimnazjalny – 26 osób liczba oddziałów w gimnazjach w 2020 r. będzie się kształtować w granicach 12 - 15.Przy największej liczbie dzieci liczba oddziałów wyniesie – 18.

Na terenie gminy będą działały gimnazja w Izdebkach i Wesołej oraz w Nozdrzcu filia gimnazjum w Wesołej.

Celem podniesienia poziomu kształcenia należy podejmować następujące działania:
- wymiana sprzętu szkolnego i doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne,
- pozyskiwanie środków na rozwój i organizację zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci,
- promowanie i wspomaganie młodzieży uzdolnionej ,
- stwarzanie dobrych warunków do podnoszenia kwalifikacji nauczycieli.

Ponieważ z uregulowań ustawowych wynika ,że na samorządzie gminnym spoczywa obowiązek prowadzenia szkół podstawowych i gimnazjalnych tak więc organy gmin będą decydowały o praktycznym obrazie szkół.

b/ Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Służba zdrowia i pomoc społeczna to działy niedochodowe ,finansowane głównie z budżetu państwa .Oznacza to, że rozmiary działalności są ściśle uzależnione od kwoty przeznaczonej na ten cel w budżecie. W ostatnich latach kłopoty budżetu sprawiły, że poziom

wydatków na te strefy mimo ich wysokiego udziału w ogólnych wydatkach budżetu państwa jest nieadekwatny do potrzeb. Ograniczone środki finansowe sprawiają, że placówki służby zdrowia i pomocy społecznej wprowadzają programy oszczędnościowe dostosowane do możliwości finansowych.

Rozmiar działalności służby zdrowia jest ściśle uzależniony od stanu zdrowia mieszkańców gminy. Ocena sytuacji zdrowotnej wskazuje na narastające zjawisko zachorowalności, chorobowości i umieralności z powodu chorób cywilizacyjnych.
Niezależnie więc od zwiększonych zadań opieki medycznej nad całą populacją wynikającą z jej wzrostu do roku 2020 – szczególnej uwagi wymagać będą takie problemy jak: opieka zdrowotna nad dziećmi i młodzieżą, nadumieralność mężczyzn oraz niepełnosprawność i inwalidztwo.

Działalność profilaktyczna jest najbardziej racjonalna czynnością i w sposób niezaprzeczalny niesie więcej korzyści dla podnoszenia potencjału zdrowotnego populacji aniżeli ratowanie ujemnych , negatywnych dla zdrowia stanów już dokonanych. Elementy zapobiegawcze w działalności służby zdrowia będą miały duże znaczenie, bowiem skutki schorzeń w wieku rozwojowym poza wpływem na wiek dojrzały odbiją się ujemnie na potomstwie w okresie rozrodu. Należy zaznaczyć, że ogólnemu kierunkowi poprawy zdrowia towarzyszy zjawisko zwiększenia się populacji jednostek o słabszym potencjale zdrowotnym. Jest to niezamierzony efekt postępu medycyny związany z przeżywalnością osobników, którzy dawniej w większości ginęli.

Niezwykle ważnym zadaniem będzie zapewnienie adekwatnej do potrzeb opieki lekarskiej dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. W tym celu jednostki służby zdrowia kierując się wynikami bilansów zdrowia dzieci i młodzieży przywiązywać powinny większą uwagę do niepokojących wzrostowych tendencji i zaburzeń w osobowości i zjawisk nerwicowych u młodzieży, a także potrzeb stomatologicznych.
Wzrastająca liczba ludności w wieku produkcyjnym i obserwowany w tej grupie wieku wzrost nadumieralności mężczyzn w wieku 45 lat stawiać będzie przed służbami podstawowymi, ale przede wszystkim specjalistycznymi zwiększone zadania w zakresie opieki kardiologicznej i onkologicznej.

Niepokojącym jest narastanie inwalidztwa. Spodziewana wyższa dynamika inwalidztwa i niepełnosprawności może stanowić poważny problem społeczny i ekonomiczny. Obok zapewnienia tej grupie odpowiedniej opieki lekarskiej ważnym obszarem działania powinno stać się wychowanie i szerzenie kultury i oświaty zdrowotnej w celu zrozumienia przez społeczeństwa realnych zagrożeń jego stanu zdrowia i życia.

Zasadniczym zadaniem w ochronie zdrowia jest poprawa opieki zdrowotnej ludności. Zakłada się uzyskać ją poprzez:
- zahamowanie i odwrócenie niekorzystnych zjawisk zdrowotnych mieszkańców,
- zapewnienie powszechności dostępu do świadczeń medycznych ,
- zwiększenie wydajności systemu opieki zdrowotnej i poprawę jakości usług,
- realizację priorytetowych programów zdrowotnych w zakresie zwalczania chorób krążenia i nowotworów,
- działania zmierzające do dostosowania organizacji pracy ośrodka zdrowia do potrzeb społeczeństwa,
- możliwość zaoferowania mieszkań dla lekarzy specjalistów i stomatologów,
- stworzenie dogodnych warunków do podejmowania pracy przez lekarzy różnych specjalności ,
- współpraca GOZ z innymi instytucjami w zakresie poprawy wyposażenia w sprzęt i urządzenia do badań i rehabilitacji.

Opiekę szpitalną mieszkańcom gminy Nozdrzec zapewnia szpital w Brzozowie dysponujący ~380 łóżkami ,który swym zasięgiem obejmuje cały powiat Brzozów . Na 1000 mieszkańców powiatu przypada 5,8 łóżek.
Zakładany standard - 7 łóżek /1000 mieszkańców obwodu.

Pomoc doraźną w zakresie wyjazdów do zachorowań ,wypadów i usług ambulatoryjnych udziela Pogotowie Ratunkowe w Brzozowie. Na jedną karetkę w brzozowskim obwodzie zapobiegawczo – leczniczym przypada ~ 7800 mieszkańców.
Zakładany standard ~8000 mieszkańców obwodu na jedną karetkę.

Podstawową opiekę medyczną na terenie gminy świadczy czterech lekarzy, jeden dentysta i jedenaście pielęgniarek zatrudnionych w trzech ośrodkach zdrowia. Przy projektowanej liczbie ludności w 2020 r 9128 (W I) i 9440 (W II) na jeden ośrodek zdrowia przypadnie 3043 (W I) i 3147 mieszkańców (W II).
Zakładany standard 3000-3500 mieszkańców na jeden ośrodek.
Na jednego lekarza w obecnej chwili wypada 2188 - 2323 mieszkańców.
Wg zaleceń zdrowotnych /jeden lekarz powinien świadczyć swoje usługi medyczne: 1500-1700 pacjentom.

Pomoc społeczna.

Wobec niedopracowania i niepełnego zbilansowania skutków finansowych dotychczasowych programów pomocy społecznej, realizowanych przez służby pomocy społecznej – powstała sytuacja pewnej niewydolności pomocy społecznej oraz napięć społecznych spowodowanych rozmijaniem się społecznych oczekiwań z prawnymi kryteriami wyznaczającymi otrzymanie świadczeń z tych programów.

Przy ograniczonych możliwościach finansowych budżetu, a wobec ciągłego wzrostu potrzeb w tym zakresie zadania pomocy społecznej będą się koncentrować na usprawnieniu systemu kierowania, a mianowicie:
- usprawnienia metod docierania i kwalifikowania do objęcia pomocą społeczną osób i rodzin znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji materialnej
- dopracowanie modelu terenowego ośrodka pomocy społecznej, w którym praca socjalna i współpraca z instytucjami i organizacjami byłaby funkcją pierwszoplanową.

Zasadnicze cele powyższych działalności to:
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego i zapobiegania patologii wśród najuboższej części społeczeństwa gminy,
- zwiększenie efektywności inwestowania w pomoc społeczną środków budżetowych.

W gminie Nozdrzec nie funkcjonuje dom opieki społecznej. Ale na terenie powiatu brzozowskiego w mieście Brzozów działa Dom Pomocy Społecznej dla przewlekle chorych dorosłych, a w Orzechówce w gminie Jasienica Rosielna Zakład Leczniczo – Wychowawczy koedukacyjny dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym (rehabilitacja i dokształcanie). W gminie Nozdrzec remontowany dwór Potockich w Izdebkach przeznaczy się na Środowiskowy Dom Oparcia Społecznego. Potrzeby szacowane są na poziomie 24-30 miejsc dla mieszkańców gminy.

Żłobki.

System opieki nad dziećmi do trzech lat sprawują m.in. żłobki, które zapewniają opiekę w czasie pracy rodziców lub opiekunów. W ostatnich latach ta forma opieki nie cieszy

się popularnością i nie budzi zainteresowania wśród mieszkańców gminy. Zakładany standard 0,7 – 1,5% ogólnej liczby mieszkańców. Potrzeby szacowane na poziomie 64-142 miejsc.

Apteki

Zakładany standard 4000 – 6000 mieszkańców na 1 aptekę.

Na 1 aptekę leków gotowych w 2020r. będzie przypadało 9128 osób (W I) i 9440 (W II), co jednak uwarunkowane będzie potrzebami rynkowymi ze względu na prywatną formę prowadzenia aptek. Placówki nowe winno się realizować jako obiekty wbudowane.

c/ *Kultura*

Instytucje kultury funkcjonując dotąd w oparciu o dochody z budżetu państwa lub prowadząc w większości darmową /lub symboliczną opłatę / działalność o charakterze prezentacyjnym, zostały zmuszone do podjęcia prób znalezienia nowych sposobów i form zaistnienia na rynku kultury. Kultura stała się towarem, a powstający rynek powoduje faktyczną konkurencję wraz z wszelkimi jej formami; upadkiem jednych i powstawaniem nowych instytucji oraz sposobów oddziaływania kulturalnego. Na terenie gminy możliwość korzystania z ofert kulturowych jest bardzo ograniczona. Jedną z najpowszechniejszych i podstawowych form uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. W celu zapewnienia prawidłowych warunków rozwoju kultury należy pozyskać:

- środki na lepsze usprzętowienie Gminnego Ośrodka Kultury,
- środki na wzbogacenie zasobów bibliotecznych

Należy zaprowadzić ciekawe formy zajęć odpowiadających nowej sytuacji gospodarczej i nowym warunkom i potrzebom życia społeczeństwa dorosłego i dzieci jak:

- uruchamiać i wspierać działalność klubów młodzieżowych,
- wspierać działalność zespołów ludowych,
- wspierać inicjatywy zmierzające do podtrzymania kultury ludowej,

a przede wszystkim angażować osoby wykwalifikowane do prowadzenia działalności kulturalnej i sportowej w szkołach, klubach, które by sprostały potrzebom ludzi.

Ponieważ nastąpiło zderzenie kultury z komercjalizacją gwałtownie rozwija się sieć i wzrasta siła oddziaływania różnorodnych środków masowego przekazu. Urynkowienie kultury sprawiło, iż wzrosła zależność między poziomem ceny, a wartością formy i treści przekazów kulturalnych. Wobec masowości tanich wyrobów kultury oraz szybko zmieniającej się mody ogólny poziom usług kulturalnych uległ znacznemu obniżeniu.

MIESZKALNICTWO

Warunki mieszkaniowe stanowią jeden z najważniejszych – obok źródła utrzymania – elementów kształtujących życie na danym obszarze. Analiza efektów budownictwa mieszkaniowego na przestrzeni ostatnich lat wykazuje, że liczba oddawanych mieszkań maleje. Na terenie gminy Nozdrzec inwestycje mieszkaniowe – to indywidualna budowa domu – jedyna droga do własnego lokum.
Problemy mieszkalnictwa, których rozwiązanie sprowadzić można przede wszystkim do stworzenia pełnej, wszechstronnej oferty mieszkania dla każdej rodziny /zgodnie z jej zróżnicowanymi możliwościami ekonomicznymi /są zagadnieniem polityczno – ekonomicznym o organizacyjnym charakterze.

Podstawowym działaniem w sferze budownictwa mieszkaniowego będzie zahamowanie spadku, a także stworzenie warunków do wzrostu inwestowania w tę strefę. Z uwagi na możliwości jakie są dostępne na poziomie lokalnym /samorząd terytorialny/, podejmowane działania warunkujące wzrost budownictwa obejmować będą:

- prowadzenie prac w zakresie przestrzennego zagospodarowania terenów, podziałów geodezyjnych, poprawiających warunki i ułatwiających obrót terenami i działkami budowlanymi,
- realizacje inwestycji z zakresu uzbrojenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe /wodociągi, kanalizacja, energia elektryczna, drogi/,
- możliwość korzystania z istniejących na terenie gminy zasobów kruszyw budowlanych.

Zakłada się, że w najbliższych latach dalej dominować będzie budownictwo indywidualne jednorodzinne. Natomiast budownictwo wielorodzinne realizowane przez samorząd lokalny /w zakresie budownictwa czynszowego/ może być realizowane w zależności od potrzeb i możliwości finansowych.

W przyszłości polityka mieszkaniowa winna opierać się o nowy bardziej sprzyjający system kredytowania, który pozwoli rozwinąć wszelkie formy budownictwa mieszkaniowego w celu osiągnięcia w okresie perspektywicznym przeciętnego standardu w granicach 20,0 – 25,0 m^2 powierzchni użytkowej na 1 mieszkańca oraz zapewnienie tzw. „wskaźnika dachu nad głową" – 300 mieszkań /1000 / mieszkańców.

HANDEL, GASTRONOMIA, PRODUKCJA I WYTWÓRCZOŚĆ

Działalność handlowa daje najpoważniejszy i najszybszy dochód, a równocześnie nie wymaga wysokich nakładów, a także tak wysokich kwalifikacji zawodowych, jak działalność produkcyjna. Powstające obecnie podmioty nawiązują do potrzeb lokalnych rynków i związane są z bezpośrednią obsługą ludności. Stąd rozwój ten należy traktować jako pierwsze stadium rozwoju indywidualnej działalności gospodarczej. Można więc przypuszczać, iż tego typu podmioty gospodarcze nie będą zasadniczym czynnikiem rozwoju lokalnego. Funkcje czynników rozwojowych powinna przejąć inna kategoria podmiotów – firmy produkcyjne. Ten rodzaj działalności należy traktować jako jeden z elementów zmiany struktury własnościowej i aktywizującej ludność. Aby osiągnąć zamierzony cel należy podjąć następujące działania:

- pomoc w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych dla osób prowadzących lub chcących podejmować działalność w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej,
- preferowanie nowych podmiotów gospodarczych oraz istniejących firm wydatnie zwiększających zatrudnienie,
- mobilizowanie środowisk lokalnych do podejmowania inicjatyw gospodarczych,

- współpraca z istniejącymi ośrodkami wspierania przedsiębiorczości, wspieranie inicjatyw służących rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości.

Sieć gastronomiczna na terenie gminy jest bardzo słabo rozwinięta. Wraz z rozwojem turystyki i wypoczynku powinna rozwinąć się sieć gastronomiczna. Na terenach przeznaczonych pod zagospodarowanie turystyczne należy sytuować restauracje, kawiarnie, bary z odpowiednią liczbą miejsc sezonowych oraz uzupełniające punkty gastronomiczne: bufety, smażalnie, pijalnie i lodziarnie.

W miejscowościach turystycznych i ośrodkach rekreacji i wypoczynku należy lokalizować jadłodajnie z miejscami sezonowymi oraz gęstą sieć punktów gastronomicznych. Zaleca się wartość wskaźnika łącznej powierzchni użytkowej sklepów, zakładów gastronomicznych i usług bytowych 350 m^2-450m^2/1000 mieszkańców, dzieląc w sposób następujący:
- dla sieci sklepowej 55-60% powierzchni użytkowej
- dla sieci gastronomicznej 10-15% powierzchni użytkowej
- dla sieci usług bytowych 25-35% powierzchni użytkowej.

Centrum usługowe dla potrzeb gminy jest i zostanie skoncentrowane w Nozdrzcu. Usługi elementarne powinny się znaleźć w każdej wsi.

TURYSTYKA ,WYPOCZYNEK I SPORT

Gmina Nozdrzec położona u ujścia niewielkiej rzeki Baryczki, która łączy się z rzeką San jest gminą o dużych walorach krajobrazowych. Pofałdowana rzeźba terenu, malowniczy San, nieskażone środowisko, a więc także czysta ekologicznie żywność to niezwykle ważne elementy dla rozwoju turystyki. Aby jednak stworzyć turystykę dochodową i rozwojową gałęzią gospodarki gminy z możliwością tworzenia konkurencyjnych i efektywnych miejsc pracy należy wziąć pod uwagę:

● ilość i jakość bazy turystyczno – wypoczynkowej.
Baza noclegowa jest podstawowym elementem zagospodarowania turystyczno-wypoczynkowego stanowiącym wykładnik zdolności recepcyjnej regionu.
Turystyka rozwijać się będzie w oparciu o bazę noclegową w ośrodkach wypoczynkowych, pensjonatach, na polach namiotowych i campingowych. Muszą to być obiekty zarówno o średnich jak i wysokich standardach, wyposażone w infrastrukturę towarzysząca, korty tenisowe, boiska sportowe, kąpieliska na rzece San, urządzenia do uprawiania sportów wodnych. Duże szanse rozwoju na terenie gminy ma turystyka wiejska, która przyczyni się do zwiększenia własnych dochodów mieszkańców gminy. Obejmuje ona wszelkie formy turystyki odbywające się na wsi, gdzie zainteresowanie skupia się na elementach rolnictwa oraz pobytów turystycznych w gospodarstwach wiejskich, które są związane z uczestnictwem turystów w produkcji rolnej i zwyczajami ludowymi.

● utworzenie systemu informacji poprzez:
- promocję walorów środowiska przyrodniczego,
- prowadzenie działalności wydawniczej – informatory, foldery,

● współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie promocji i organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych (Związek Gmin Pogórza Dynowskiego),

● działania zmierzające do budowy nowych i modernizacji oraz rozbudowy obiektów rekreacyjno – sportowych,

● stosowanie preferencji dla podmiotów gospodarczych inwestujących w rozwój turystyki i wypoczynku,

● pozyskanie profesjonalnej kadry do obsługi gospodarki turystycznej i szkolenie zawodowe właścicieli gospodarstw agroturystycznych,

● działania systemowe w zakresie rozwoju turystyki i wypoczynku:
- wypracowanie form współpracy administracji rządowej i samorządowej w zakresie promocji turystycznych ofert inwestycyjnych w kraju i za granicą,
- pozyskiwanie środków finansowych z funduszy krajowych oraz zagranicznych na realizację inwestycji turystycznych,
-dążenie do optymalnego wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych dla potrzeb turystyczno – wypoczynkowych, poprzez:
▪ zagospodarowanie turystyczne terenów chronionych,
▪ oparcie turystyki na wypoczynku biernym i czynnym np. turystyka wędrówkowa,
▪ łączenie rozwoju turystyki z kompetentnymi funkcjami, jak: funkcją ekologiczną, produkcją zdrowej żywności,
▪ promowanie ruchu turystycznego o atrakcjach kulturowych i historycznych,
▪ wzbogacenie infrastruktury ogólnodostępnych terenów wypoczynkowych głównie okolic zbiorników wodnych.

1.1. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa.

Warunki mieszkaniowe stanowią jeden z głównych elementów kształtujących warunki życia na danym obszarze. Efekty budownictwa mieszkaniowego na przestrzeni ostatnich lat wykazują, że liczba oddawanych mieszkań maleje. Jedyną możliwością uzyskania własnego mieszkania na obszarze gminy Nozdrzec jest indywidualna budowa własnego domu. Problem mieszkalnictwa jest zagadnieniem polityczno – ekonomicznym na szeroką skalę i powinien być rozwiązywany poprzez pełną i zróżnicowaną ofertę mieszkaniową dla każdej rodziny. Głównym działaniem powinno być zahamowanie spadku w budownictwie mieszkaniowym i stworzenie warunków do wzrostu inwestowania w tej sferze.

Działania podejmowane w tej dziedzinie to przede wszystkim:
- prawidłowa gospodarka gruntami na obszarze gminy i stworzenie „banku" działek budowlanych – przygotowanych planistycznie i geodezyjnie , co znacznie ułatwiłoby obrót ziemią;
- realizacja inwestycji z zakresu uzbrojenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe w postaci dróg oraz doprowadzenia innych mediów: energii elektrycznej, kanalizacji, wodociągów itp.

Zakłada się, że w najbliższych latach nadal dominować będzie budownictwo indywidualne jednorodzinne, oparte na korzystnym systemie kredytowania, co pozwoli osiągnąć w przyszłości docelowego standardu mieszkaniowego w granicach 20,0 – 15,0 m² powierzchni użytkowej na jednego mieszkańca.

Nowe tereny budowlane powinny przyjmować parametry zabudowy w zależności od jej rodzaju (co przedstawia poniższa tabela) .

Rodzaj zabudowy	Wskaźnik	Wartość wskaźnika	
		max.	min.
1. Małe domy mieszkalne, zabudowa wielorodzinna o niskiej intensywności	ilość mieszkań na 1 ha	50	35
2. Zabudowa jednorodzinna wolnostojąca i letniskowa indywidualna: - na terenach nieuzbrojonych w kanalizację; - na terenach uzbrojonych w kanalizację;	średnia wielkość działki - ar	15 10	10 7
3. Zabudowa jednorodzinna bliźniacza: - na terenach nieuzbrojonych w kanalizację; - na terenach uzbrojonych w kanalizację;	średnia wielkość działki - ar	9 7	7 5
4. Zabudowa zagrodowa , pensjonatowa, agroturystyczna: - na terenach nieuzbrojonych w kanalizację; - na terenach uzbrojonych w kanalizację;	średnia wielkość działki - ar	20 15	15 10

W studium wyznaczono strefę potencjalnego rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w której dopuszcza się budowę, modernizację oraz uzupełnienia różnymi formami zabudowy mieszkaniowej, jak również usługowej za wyjątkiem inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, a także usług agroturystycznych.

Strefa ta niejednokrotnie znajduje się w terenach niekorzystnych pod zabudowę z różnych względów:

- ***w przypadku terenów zalewowych budynki powinny być zlokalizowane na odpowiedzialność inwestora, na gruntach najwyżej położonych i spełniać odpowiednie warunki konstrukcyjno - inżynierskie (np. bez podpiwniczenia);***
- ***w przypadku lokalizacji w strefie sanitarnej od cmentarzy możliwa jest zabudowa pod warunkiem poboru wody spoza strefy od cmentarza;***
- ***w obszarach występowania stanowisk archeologicznych lokalizację budynków i wszelkie prace ziemne należy uzgadniać z odpowiednimi służbami konserwatorskimi;***
- ***w obszarach osuwiskowych należy uzyskać odpowiednią opinię geologiczną, aby niekorzystne warunki zneutralizować w procesie projektowania budynku lub prowadzenia budowy.***

Zmiana studium wprowadza obszary 1RM, 2RM, 3RM, 4RM, 5RM i 6RM – tereny potencjalnego rozwoju osadnictwa wiejskiego.

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonych obszarów 1RM-6RM – dopuszcza się zmianę przeznaczenia terenów rolnych pod lokalizację budownictwa zagrodowego. Dopuszcza się lokalizacje: nowych dróg wewnętrznych, ciągów pieszo-jezdnych, ścieżek rowerowych, parkingów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Ustala się:

- zachowanie na działkach ww. obiektów minimum 40% powierzchni biologicznie czynnej;
- uzupełnienie ww. obiektów obiektami małej architektury i zielenią;
- wysokości budynków nie więcej niż dwie kondygnacje użytkowe + poddasze użytkowe,
- zabudowę o dachach spadzistych (25% - 45%), kolorach dachu w odcieniach czerwieni, brązu, szarego, ciemnej zieleni, z elementami wykończenia w drewnie, o wysokich walorach estetycznych.

3.Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:

Należy dbać o zachowanie walorów widokowych przez właściwe wkomponowanie obiektów infrastruktury technicznej w krajobraz oraz stosować zasłon widokowych z zieleni przy obiektach budowlanych.

4.Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonych obszarach 1RM-6RM nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony. Na ww. terenach znajdują się stanowiska archeologiczne o wysokiej wartości historycznej, które w studium objęto ochroną archeologiczną.

5.Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

* W zakresie komunikacji drogowej ustala się:
- budowę nowych ciągów komunikacyjnych wynikających z potrzeb gminy dla zapewnienia odpowiedniej obsługi komunikacyjnej.
* Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę przewidują zaopatrzenie z sieci wodociągowej lub własnych ujęć dla całego obszaru zabudowy RM objętego zmianą studium.
* Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej zbiorczej dla całego obszaru objętego zmianą studium wraz z możliwością lokalizacji własnej oczyszczalni ścieków.
* Rozwój sieci elektroenergetycznej, budowa sieci napowietrznych i kablowych niskich napięć obsługujących projektowane tereny.
* Rozwój sieci i urządzeń telekomunikacyjnych na całym obszarze objętym zmianą.
* Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze całego obszaru objętego zmianą studium zgodnie z przepisami szczególnymi.

6.Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Na terenach 1RM-6RM nie przewiduje się prowadzenia produkcji rolnej i leśnej. Dopuszcza się rozwój usług związanych z przetwórstwem rolnym.

Trzecia Zmiana Studium wprowadza tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowości Nozdrzec, o symbolu 1MN.

Dla wyznaczonego obszaru 1MN zmienia się teren potencjalnych funkcji usługowych na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Dopuszcza się lokalizację budynków towarzyszących zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej oraz dojazdów, dojść, terenów zieleni oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Ustala się:

- zachowanie minimum 20% powierzchni biologicznie czynnej;

- wysokości budynków nie więcej niż 12,0 m;
- zabudowę o dachach spadzistych i płaskich oraz innych formach dotyczących fragmentów dachów.

1.2. Kierunki rozwoju działalności gospodarczej i produkcyjnej.

Na obszarze gminy istnieją tereny, na których istnieje możliwość prowadzenia działalności przemysłowej, gospodarczej, przetwórstwa rolnego. Polityka prowadzona na tych terenach powinna zmierzać do:

- przeprowadzenia restrukturyzacji własnościowej, wielkościowej i branżowej zakładów;
- wprowadzenia nowych technologii o niższej energochłonności, oszczędzających wodę i o niskim oddziaływaniu na środowisko;
- wykorzystania w maksymalnym stopniu istniejących zasobów kubaturowych, materialnych oraz surowcowych dla nowych funkcji i branż;
- promocję terenów pod lokalizację dla małych zakładów wytwórczych i przetwórczych , głównie rolnictwa łatwiej dostosowujących się do koniunktury rynkowej;
- zorganizowania sprawnej obsługi transportowej, zaplecza technicznego i obsługi prawno – finansowej.

W studium wyznaczono obszary zabudowy przemysłowej i gospodarczej z dopuszczeniem budowy, modernizacji i uzupełnień, za wyjątkiem inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, na których mogą być zlokalizowane różnego typu obiekty działalności gospodarczej i przemysłowej (jako funkcja główna), mieszczące się ze swoimi strefami uciążliwości w granicach własnych działek. Na działkach zabudowy przemysłowej i gospodarczej, z inwestycjami szkodliwymi dla środowiska nie dopuszcza się funkcji mieszkalnej. Dopuszcza się natomiast funkcje uzupełniające w postaci usług różnego typu.

Zmiana studium wprowadza obszary 1PW, 2PW, 3PW, 4PW, 5PW, 6PW i 7PW – obszary predysponowane do lokalizacji elektrowni wiatrowych.

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:
Dla wyznaczonych obszarów od 1PW do 7PW – zmienia się częściowo przeznaczenie terenów z rolnego lub przeznaczonego na dolesienia - pod lokalizację obiektów elektrowni wiatrowych w zabudowie techniczno-produkcyjnej, jako działalności gospodarczej pozarolniczej.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
Ustala się: racjonalne wykorzystanie obszaru dla lokalizacji turbin wiatrowych, wynikające z odpowiednich norm technicznych, z zachowaniem bezpiecznych odległości od istniejącej i potencjalnej zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

3.Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:
* Dbanie o zachowanie walorów widokowych przez właściwe wkomponowanie zabudowy techniczno - produkcyjnej w krajobraz.
* Wykonanie analizy porealizacyjnej inwestycji, określającej potrzebę nasadzenia roślinności osłonowej w punktach szczególnie narażonych na zaburzenia krajobrazowe, związane z funkcjonowaniem farmy wiatrowej.

4.Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonych obszarach od 1PW do 7PW nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony.
Na obszarze objętym zmianą studium występują stanowiska archeologiczne. W studium obszary te objęto ochroną archeologiczną. Przy zagospodarowaniu powyższych terenów należy uwzględnić przepisy szczególne i warunki wynikające z przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zabrania się niszczenia, przekształcania bądź samowolnego rozkopywania stanowisk archeologicznych. Wszelkie prace ziemne w obrębie stanowisk archeologicznych powinny podlegać uzgodnieniu z urzędem konserwatorskim.

5.Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

* W zakresie komunikacji drogowej ustala się:
- zachowanie rezerw terenowych pod przebudowy ciągów komunikacyjnych wynikających z potrzeb gminy i inwestorów dla zapewnienia odpowiedniego dojazdu do zabudowy techniczno - produkcyjnej.
* Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę przewidują pobór wody z indywidualnych źródeł dla obszaru objętego zmianą.
* Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej zbiorczej – nie dotyczy inwestycji przewidzianych zmianą studium.
* Rozwój sieci elektroenergetycznej, modernizacja istniejącej sieci i budowa nowych sieci wysokich i niskich napięć – napowietrznych lub kablowych oraz stacji transformatorowych i GPZ, odprowadzających wytworzoną energię do sieci elektroenergetycznej.
* W zakresie telekomunikacji przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej, jak i wykorzystując nowe technologie; postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie systemem telekomunikacyjnym połączonym z innymi systemami (regionalne, krajowe) z zachowaniem wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.
* Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze objętym zmianą studium – zgodnie z zasadami obowiązującymi na obszarze miejscowości objętych zmianą studium.

6.Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Kierunki rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej:
* Utrzymanie i intensyfikacja wielokierunkowej produkcji polowej, hodowlanej i ogrodniczej, w perspektywie ograniczony wymaganiami dotyczącymi środowiska przyrodniczego w kierunku tzw. produkcji zintegrowanej na obszarze poza wyznaczonymi lokalizacjami elektrowni wiatrowych.
* Podwyższanie standardu działalności rolniczej i przechodzenie na produkcję ekologicznie czystej żywności.
* Przeznaczanie terenów nieprzydatnych rolniczo lub o niskiej przydatności pod zalesienia – poza obszarami wyznaczonych lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefą wolną od zadrzewień i zakrzaczeń.

Kierunki rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej:
* Na obszarach objętych symbolami od 1PW do 7PW zakazuje się zalesiania gruntów rolnych.

Druga Zmiana Studium wprowadza w miejscowości Wesoła tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów o symbolu 1P oraz tereny obsługi produkcji w gospodarstwie rolnym, hodowlanym, ogrodniczym o symbolach: 1RU, 2RU i 3RU.

Dla wyznaczonego obszaru 1P zmienia się tereny rolnicze i potencjalnych dolesień na tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Dopuszcza się lokalizację budynków

towarzyszących ww. obiektom, w tym silosów, suszarni, wiat, jak również parkingów, dróg utwardzonych, dojazdów, dojść, terenów zieleni oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Ustala się:

- zachowanie minimum 10% powierzchni biologicznie czynnej;
- wysokości budynków – nie więcej niż 30,0 m, budowli – nie więcej niż 35,0 m;
- zabudowę o dachach spadzistych i płaskich oraz innych formach dotyczących fragmentów dachów.

Ewentualne przyszłe oddziaływanie powodowane działalnością na obszarach wskazanych pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów o symbolu 1P należy ograniczyć wyłącznie do granic terenu inwestycji.

Dla wyznaczonych obszarów: 1RU, 2RU i 3RU zmienia się tereny rolnicze i potencjalnego rozwoju osadnictwa wiejskiego na tereny obsługi produkcji w gospodarstwie rolnym, hodowlanym, ogrodniczym. Dopuszcza się lokalizację budynków towarzyszących ww. obiektom, dopuszcza się funkcję mieszkalną służącą prowadzeniu nadzoru i dozoru w budynkach obsługi produkcji oraz zabudowę zagrodową, jak również parkingów, dojazdów, dojść, terenów zieleni oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Ustala się:

- zachowanie minimum 20% powierzchni biologicznie czynnej;
- wysokości budynków i budowli – nie więcej niż 25,0 m;
- zabudowę o dachach spadzistych i płaskich oraz innych formach dotyczących fragmentów dachów.

1.3. Kierunki rozwoju działalności usługowej.

Określenie potrzeb dla działalności usługowej nastąpiło w oparciu o wymienione założenia :

- analizę potrzeb przeprowadzono w odniesieniu do całej gminy ;
- przyjęto założenie adaptacji istniejących placówek usługowych z ich dotychczasowymi funkcjami i z możliwością modernizacji , rozbudowy i zmniejszenia ilości użytkowników do poziomu zakładanych standardów;
- przewidziano rezerwy terenowe dla nowych obiektów usługowych różnego typu.

W studium wyznaczono obszary zgrupowanej zabudowy usługowej z dopuszczeniem modernizacji i uzupełnień oraz lokalizacji usług, za wyjątkiem inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej dla właścicieli i funkcji magazynowych i transportowych. Dla tych terenów istnieje obowiązek lokalizacji miejsc postojowych w granicach działek poszczególnych usług oraz wprowadzenia elementów zieleni.

VIII. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.

1. Zasady i polityka gminy dotycząca systemu transportowego.

System komunikacji / ciągi drogowe i kolejowe / jako jeden z podstawowych elementów zagospodarowania układu przestrzennego gminy pełni w stosunku do niego rolę usługową.

Usługowa rola systemu komunikacji polega przede wszystkim na zaspokojeniu potrzeb w przewozie ludzi i towarów. Jego prawidłowe funkcjonowanie jest czynnikiem stymulującym rozwój danego regionu. Ciągi drogowe i kolejowe stanowią wyraźne osie kompozycyjne zespołów urbanistycznych i innych dominant krajobrazowych. Stąd w gospodarce rynkowej rozwój komunikacji ma wymierny aspekt ekonomiczny. Wyższa jest atrakcyjność terenów dostępnych komunikacyjnie i odwrotnie mniejsza atrakcyjność terenów wymagających ponoszenia kosztów ich udostępnienia. Atrakcyjność systemu komunikacyjnego wyrażona poprzez dobrą dostępność, przy zwiększonej ruchliwości ludności związanej z posiadaniem własnego pojazdu staje się w obecnej chwili problemem bardzo ważnym. Tezę tą potwierdzają ostatnie lata 1992-98, w których nastąpił nie notowany wzrost wskaźnika motoryzacji / ilość samochodów osobowych przypadających na 1000 mieszkańców / i spowodował nasilenie niekorzystnych zjawisk, takich jak :

- przeciążenie istniejących tras komunikacyjnych;
- problemy parkowania;
- obniżenie standardu komunikacji publicznej;
- zwiększenie zanieczyszczenia środowiska;
- decentralizację zamieszkania i funkcji miejskich.

W określonym układzie urbanistycznym trasy komunikacyjne są trwałym elementem umiejscowionym w krajobrazie. Wywołują one znaczne uciążliwości, a w konsekwencji określone konflikty. Zjawiska te będą narastać i stwarzać określone problemy trudne do rozwiązywania, przy generalnej dekapitalizacji sieci drogowej.

2. Kierunki i zasady funkcjonowania układu komunikacyjnego.

2.1. Zewnętrzne powiązania gminy

Gmina Nozdrzec położona jest w północno-wschodniej części powiatu brzozowskiego. Głównymi zewnętrznymi powiązaniami komunikacyjnymi gminy są kierunki :

A/ drogowe:

- Brzozów z odgałęzieniami do Sanoka i Rzeszowa
- Dynów z odgałęzieniami do Przemyśla i Domaradza

B/ kolejowe :

Na terenie gminy brak jest linii kolejowych. Najbliższa stacja kolejowa znajduje się w mieście Sanoku skąd są połączenia z następującymi kierunkami:

- Sanok – Krościenko – przejście graniczne kolejowe – Smolnica /Ukraina/
- Sanok – Zagórz – Łupków – przejście graniczne kolejowe – Medzilaborce /Słowacja/
- Sanok – Krosno – Jasło z odgałęzieniami na Kraków i Rzeszów

Powiązania te pozwalają na korzystanie z usług ponadlokalnych nie występujących w gminie Nozdrzec.

2.2. Wewnętrzne powiązania gminy

Generalnie powiązania wewnętrzne opierać się będą na sieci dróg powiatowych. Elementem uzupełniającym sieć dróg powiatowych są drogi gminne. Do najważniejszych połączeń z siedzibą gminy należy zaliczyć kierunki:

- Izdebki – Nozdrzec
- Wesoła – Nozdrzec
- Wara – Nozdrzec

2.3. Sieć drogowa

Na terenie gminy układ podstawowy sieci komunikacyjnej stanowią drogi wojewódzkie. Przechodzą one z zachodu na wschód i z południa na północ tworząc w m. Dynów skrzyżowanie drogowe. Do najważniejszych ciągów komunikacyjnych należą drogi wojewódzkie:

- droga wojewódzka nr 884 relacji Domaradz – Przemyśl , kl. tech.–G;
- droga wojewódzka nr 879 relacji Grabownica Starzeńska – Przeworsk, kl. tech.-G

Ich łączna długość wynosi 11,504 km. Elementem uzupełniającym i wspomagającym układ dróg wojewódzkich są drogi powiatowe i gminne. Drogi powiatowe są w dużym stopniu ulepszone, jednak ich wartość techniczną i eksploatacyjną należy uznać za niespełniającą aktualnych wymogów transportu i komunikacji. Łączna długość dróg powiatowych wynosi 70,414 km.

Druga Zmiana Studium utrzymuje w miejscowości Wesoła tereny komunikacji – drogi publicznej gminnej o symbolu 1KD-D, łączącej drogę wojewódzką nr 884 relacji Domaradz - Przemyśl z drogą powiatową nr 2021R relacji Barycz - Nozdrzec.

●Na terenie gminy Nozdrzec nie projektuje się nowych układów komunikacyjnych. Istotną sprawą jest budowa nowego mostu przez rzekę San w celu bezkolizyjnego połączenia części wschodniej gminy z zachodnią. Obecnie połączenie odbywa się przeprawą promową na rzece San w miejscowości Nozdrzec. Połączenie drogowe znajduje się poza gminą w miejscowości Dynów. Ruch pieszy z części wschodniej do zachodniej odbywa się poprzez istniejącą kładkę na rzece San.

●Z uwagi na położenie gminy w obszarze luźnej rozczłonkowanej zabudowy oraz występowaniu znacznej ilości dróg i ścieżek leśnych i polnych - **nie projektuje się dodatkowych ścieżek rowerowych**

3. Komunikacja zbiorowa

Na terenie gminy Nozdrzec głównym przewoźnikiem jest Państwowa Komunikacja Samochodowa. Zapewnia ona w miarę prawidłową obsługę mieszkańców gminy.

4. Zaplecze techniczne motoryzacji

Na terenie gminy znajdują się dwa punkty sprzedaży paliw w miejscowościach: Izdebki i Nozdrzec. Jest to ilość zapewniająca dobre zaopatrzenie w paliwa.

W ostatnich latach wystąpiła duża dynamika wzrostu ilości pojazdów samochodowych osobowych. Mimo niekorzystnych trendów w rolnictwie wzrosła również ilość ciągników rolniczych. Wskaźnik motoryzacji (ilość samochodó osobowych na 1000 mieszkańców) wzrósł w latach 1995 – 96 z liczby 81,8 do 112,6.

Średniodobowy ruch pojazdów samochodowych na drogach wojewódzkich wykazuje tendencje wzrostowe. Współczynnik wzrostu ruchu (wskaźnik wzrostu ŚDR 1995/1990) na drodze wojewódzkiej nr 884 wynosi 1,38 i 1,36 i jest zbliżony do krajowego. Natomiast na drodze wojewódzkiej nr 879 na odcinku Wara – Dynów nastąpił dwukrotny wzrost ruchu ponad przeciętną krajową.

Przy obecnym wzroście ruchu samochodowego uciążliwość dróg będzie rosnąć. Stąd należy aspekty uciążliwości /hałas, zanieczyszczenia spalinami/ jak i bezpieczeństwo ruchu na drogach mieć w szczególnej uwadze przy projektowaniu nowych terenów budowlanych.

IX. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

1. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę

Ważnym elementem infrastruktury technicznej warunkującej życie człowieka oraz prowadzenie przez niego działalności gospodarczej jest woda a w zasadzie gospodarka wodna, która winna uwzględniać racjonalne gospodarowanie wodą.
W tej racjonalnej gospodarce powinno się uwzględniać dostępność wody –zaopatrzenie w nią i zagospodarowanie ścieków.
Na terenie gminy Nozdrzec wodociąg posiada miejscowość Wesoła.
W przysiółku Wesoła- Ujazdy zlokalizowane jest ujęcie wody za pomocą studni wierconych o wydajność: S_1 – 1,7 m^3/h,
S_2 - 1,8 m^3/h,
S_3 - 1,8 m^3/h,
Q – eksploatacyjne wynosi 127,2 m^3/h.
Woda ta uzdatniana jest w stacji uzdatniania wody i poprzez zbiornik wyrównawczy o pojemności 100 m^3, pompowana jest do sieci wodociągowej.
Z ujęcia tego woda doprowadzana jest do 515 gospodarstw domowych w ilości około 134000 m^3 w ciągu roku.
W miejscowości Izdebki również funkcjonuje wodociąg zaopatrujący w wodę około 563 gospodarstwa. Zużycie wody tutaj szacuje się na około 136000 m^3 w ciągu roku.
Ujęcie to składa się ze studni ujmujących wodę, stacji uzdatniania oraz ze zbiornika wyrównawczego.
Lokalne wodociągi ponadto znajdują się w miejscowościach Hłudno, Nozdrzec, Wara, Siedliska i Huta Poręby. Brak jest dokumentów stwierdzających wydajność i inne cechy tych wodociągów.
W miejscowości Hłudno z wodociągu korzysta 197 gospodarstw, w Nozdrzcu 255, a w miejscowości Wara 185. Dla pozostałych miejscowości brak danych.
Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę poszczególnych gospodarstw we wsiach są przeważnie studnie. Część gospodarstw posiada własne ujęcia wody i grawitacyjnie zaopatruje się w wodę.
Ogólnie w gminie wykazano, że 1714 gospodarstw zaopatrywanych jest w wodę z wodociągów, a łączna długość sieci wodociągowej /bez przyłączy/, wynosi około 80,7 km, co wynosi około 8,6 m sieci wodociągowej na jednego mieszkańca gminy.
W całym byłym województwie krośnieńskim liczba ta wynosi –2,5 m, a na terenach wiejskich – 3,09 m. Przyjmując średnio 4 osoby na gospodarstwo domowe /wg materiałów WUS/, można przyjąć, że 6856 osób na terenie gminy Nozdrzec korzysta z wody z wodociągów. Te

6856 osób stanowi 74% ludności całej gminy /na terenach wiejskich byłego województwa krośnieńskiego szacuje się to na 20%/.

UWARUNKOWANIA REALIZACJI ZADAŃ

System zaopatrzenia w wodę ludności na terenie gminy Nozdrzec oparty jest przede wszystkim na pobór wody z małych wodociągów. Wodociągi te oparte o ujęcia za pomocą studni i zaopatrujące obecnie ponad 70% mieszkańców gminy mają rezerwy wydajności.

Istniejące ujęcia wody nie posiadają prawnie wyznaczonych stref ochronnych. Strefy ochrony bezpośredniej ujęć mieszczą się w granicach działki i są ogrodzone. Dość duża liczba małych źródeł na terenie gminy Nozdrzec stwarza możliwości pokrycia potrzeb na wodę w 100%. **Nie projektuje się powierzchniowych ujęć wody na obszarze gminy Nozdrzec.**
Woda dostarczana odbiorcom nie jest poddawana jak dotychczas procesom uzdatniania. Badania wody przeprowadzone na terenie gminy wykazały jej dobrą jakość. Jednakże dalsza rozbudowa sieci a także wymagania stawiane oraz normy prawne dot. jakości wody stworzą konieczność jej obróbki wstępnej. Istnieją możliwości montażu małych kontenerowych stacji uzdatniania wody. Źródła poboru wody – ujęcia – powinny zostać objęte ochroną i zabezpieczone przed wpływem czynników mogących stworzyć zagrożenie dla jakości wody i w konsekwencji dla zdrowia ludzi którzy z niej korzystają. Sposób zainwestowania terenów znajdujących się w sąsiedztwie miejsc ujmowania wody nie może powodować degradacji środowiska i jakiegokolwiek jego zanieczyszczenia.
Instrumentem realizacji polityki zaopatrzenia w wodę w gminie Nozdrzec może być:
- egzekwowanie wymagań ochrony zasobów wodnych w rejonach ujęć wody i konsekwentna kontrola tych terenów, zabezpieczenie trwałe miejsc ujmowania wody
- opracowanie programu modernizacji i restrukturyzacji istniejącej sieci wodociągowej (montaż stacji uzdatniania)
- podjęcie działań związanych z opomiarowaniem sieci wodociągowych w wodomierze (łącznie z pomiarami u odbiorców indywidualnych)
- wspieranie zaangażowania społeczeństwa lokalnego w budowę małych zagrodowych wodociągów.

2. Polityka rozwoju infrastruktury sanitarnej

Kanalizacja to system obejmujący obiekty i urządzenia techniczne oraz obiekty naturalne służące do usuwania i oczyszczania ścieków, między tymi obiektami zachodzą związki świadczące o zdolności ilościowego i jakościowego przekształcenia ścieków w czasie i w przestrzeni. Przekształcenia te powinny być ukierunkowane na kształtowanie zdrowotnych warunków bytowania ludzi i ochronę środowiska.
W odniesieniu do oczyszczania ścieków jako nowoczesne rozumie się dzisiaj oczyszczalnie trzystopniowe, a co ważne proste w eksploatacji, zautomatyzowane lub wykorzystujące naturalne środowisko do oczyszczania ścieków i utylizacji jego produktów.
Według publikacji dotyczącej aktualnego stanu rozwoju wiejskich kanalizacji jawi się ona jako znajdująca się w stadium początkowym swego rozwoju.
Do końca 1995 roku wybudowano w Polsce na wsi 5518,1 km sieci kanalizacyjnej co odpowiada 3,95% długości sieci wodociągowej.
Na terenie gminy Nozdrzec wykazuje się, że jest 1 km czynnej sieci kanalizacyjnej sanitarnej.
Oczyszczalnie ścieków na terenie gminy posiadają obiekty szkolne tj. szkoła podstawowa w Wesołej, dwie szkoły podstawowe w Izdebkach. Są to oczyszczalnie ścieków typu Bioklere B – 16 o przepustowości 2,0 m^3/d. Oczyszczanie tutaj odbywa się w oparciu o złoże biologiczne. Niewielką oczyszczalnię ścieków posiada mleczarnia w Izdebkach.

W siedzibie gminy Nozdrzec istnieje oczyszczalnia ścieków typu Bioblok o przepusto-wości 50 m^3/d. Ścieki na tą oczyszczalnię odprowadzane są z urzędu gminy, banku, szkoły centrum usługowo- handlowego oraz ośrodka wypoczynkowego znajdującego się w zabytkowym pałacu w Nozdrzcu.
Osiedle budynków w miejscowości Huta Poręby również odprowadza ścieki na oczyszczalnię ścieków znajdującą się w tej miejscowości.
Długość sieci kanalizacyjnej w gminie wykazano jako 1 km.
Na terenie byłego województwa krośnieńskiego na 1 mieszkanca przypada około 0,98 m sieci kanalizacyjnej, a na terenach wiejskich około 0,7 m.
Na terenie gminy Nozdrzec wartość ta to około 0,1 m długości sieci kanalizacyjnej na 1 mieszkańca.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU.

Gmina Nozdrzec posiada opracowaną koncepcję kanalizacji sanitarnej. Opracowany system kanalizacyjny gminy Nozdrzec składa się z następujących zespołów kanalizacyjnych:
Zespół Nr 1-
- kanalizacja sanitarna zespołu nr 1 obejmuje wioski: Nozdrzec, Hłudno, Wesoła / bez przysiółków/, Barycz, Wara, Izdebki / bez przysiółka Rudawiec/.
Zespół Nr 2-
- jest to kanalizacja dla pięciu zgrupowań budynków wsi Wesoła, przysiółków Ryta Górka i Ujazdy.
Zespół Nr 3-
- to kanalizacja dla trzech zgrupowań budynków wsi Wesoła, przysiółku Magierów I, Magierów II i Magierów III.
Zespół Nr 4-
- zaprojektowano dla przysiółku Rudawiec we wsi Izdebki.
Zespół Nr 5-
- kanalizacja wsi Siedliska.
Zespół Nr 6-
- zaprojektowano dla wsi Huta Poręby.

Zespół Nr 1 zaprojektowano dla wiosek Nozdrzec, Hłudno, Wesoła / bez przysiółków/, Wara i Izdebki oraz Barycz w gminie Domaradz.
Do kanalizacji zespołu Nr 1 podłączonych zostanie 7585 mieszkańców z gminy Nozdrzec, i 1072 mieszkańców ze wsi Barycz.
Ilość budynków podłączonych do kanalizacji po jej wybudowaniu wyniesie 90- 98%.
Do kanalizacji podłączone zostaną także obiekty użyteczności publicznej i zakłady. Dla zespołu wsi Nozdrzec, Hłudno, Wesoła, Wara i Izdebki zaplanowano budowę kanalizacji o łącznej długości 147 380 m., w tym 5420 m rurociągów tłocznych,
8 przepompowni ścieków, 19 przepompowni indywidualnych.

Zespół Nr 2 zaprojektowano dla wsi Wesoła, przysiółku Ryta Górka i Ujazdy.
Łącznie 442 mieszkańców. Do kanalizacji podłączone zostaną obiekty użyteczności publicznej tj. Szkoła Podstawowa i Dom Strażaka w Ujazdach.
Zaprojektowano kanalizację o długości 10870 m, w tym 1070 m rurociągów tłocznych.
Koncepcja alternatywy II zakłada rezygnację z lokalnych oczyszczalni ścieków dla pięciu zgrupowań budynków w zespole nr 2 i wybudowanie w miejscu ich lokalizacji przepompowni ścieków oraz rurociągów tłocznych do wspólnej oczyszczalni ścieków

zlokalizowanej w zlewni potoka Baryczka. Dla tej alternatywy należy wybudować kanalizację o długości 5260 m rurociągów tłocznych.

Zespół Nr 3 zaprojektowano dla wsi Wesoła przysiółek Magierów, tj. około 147 mieszkanców.
Zaprojektowano kanalizacje długości L= 2994 m.

Zespół Nr 4 zaprojektowano dla wsi Izdebki przysiółek Rudawiec dla 330 mieszkańców.
Do kanalizacji podłączona zostanie Szkoła Podstawowa i Dom Kultury. Dla tego zespołu należy wybudować kanalizację o łącznej długości 6370 m, w tym 440 m rurociągu tłocznego.

Zespół Nr 5 zaprojektowano dla wsi Siedliska dla około 482 mieszkańców.
Do kanalizacji podłączona zostanie Szkoła Podstawowa, Dom Ludowy i blok Gospodarstwa Rolnego AWRSP.
Dla zespołu tego zaprojektowano kanalizację o długości 6678 m, w tym 360 m rurociągu tłocznego.

Zespół Nr 6 zaprojektowano dla wsi Huta Poręby. Tutaj zostaną podłączone 43 budynki i 203 mieszkańców. Stanowi to około 90% budynków tej miejscowości.
Łączna długość sieci kanalizacyjnej to 4960 m, w tym 440 m rurociągu tłocznego.

Rozwiązanie kanalizacji dla gminy Nozdrzec przewiduje następujące budowy oczyszczalni ścieków:
Dla zespołu Nr 1 – oczyszczalnia ścieków o przepustowości 1100 m^3/d we wsi Nozdrzec. Zrzut ścieków projektowany do rzeki San.
Oczyszczalnia ścieków w Nozdrzcu zlokalizowana pomiędzy drogą wojewódzką Grabownica – Przeworsk, a rzeką San stanowić będzie teren zakładu gospodarki komunalnej. Teren niezbędny do wybudowania oczyszczalni to około 20 000 m^2.
Korzystny byłby teren o wymiarach 130 m x 150 m. Teren oczyszczalni winien być wyniesiony ponad rzędną wielkiej wody 1%.
Na terenie wsi Izdebki przewidziano rezerwę terenu na wybudowanie oczyszczalni ścieków o przepustowości 300 m^3/d dla wsi Izdebki w przypadku gdyby budowa kanalizacji na terenie wsi Wara została przewidziana w terminie późniejszym niż we wsi Izdebki. Niezbędny teren na budowę tej oczyszczalni wynosi 60 x 100 m.
W rozwiązaniu docelowym w miejscu lokalizacji tej oczyszczalni zaplanowano budowę przepompowni ścieków.
Dla zespołu Nr 2 – oczyszczalnia ścieków wg alternatywy I dla:
- Rytej Górki I o przepustowości 13 m^3/d, odpływ do potoku bez nazwy,
- Rytej Górki II o przepustowości 5 m^3/d, odpływ do potoku bez nazwy,
- Rytej Górki III o przepustowości 2 m^3/d, odpływ do potoku bez nazwy,
- Ujazd I przepustowość 16 m^3/d, odpływ do potoku bez nazwy,
- Ujazd II przepustowość 19 m^3/d, odpływ do potoku bez nazwy.

Są to oczyszczalnie małe, pracujące metodą osadu czynnego bez gospodarki osadowej. Osad nadmierny będzie wywożony na oczyszczalnię w Nozdrzcu.
Oczyszczalnie wymagają wydzielenia terenów o wymiarach 10 x 10 m w terenach rolniczych.
Oczyszczalnia dla tego zespołu wg alternatywy II jest rozwiązaniem korzystniejszym w eksploatacji, chociaż droższym inwestycyjnie.
Lokalizacja tej oczyszczalni w zlewni potoku Baryczka, jej przepustowość 55 m^3/d.
Teren niezbędny dla oczyszczalni to 20 x 15 m.

Dla zespołu Nr 3 zaprojektowano trzy oczyszczalnie – I o przepustowości 12,3 m^3/d,
II o przepustowości 3,5 m^3/d,
III o przepustowości 5,7 m^3/d.

Są to oczyszczalnie małe, pracujące metodą osadu czynnego. Wymagają one wydzielenia terenu o powierzchni 10 x 10.

Zespół Nr 4 odprowadzał będzie ścieki na oczyszczalnię ścieków o przepustowości 42 m^3/d z odpływem do potoku w zlewni rzeki Stobnicy.

Jest to mała oczyszczalnia pracująca na osadzie czynnym. Wymaga ta oczyszczalnia wydzielenia terenu o powierzchni 20 x 15 m.

Oczyszczalnia dla zespołu Nr 5, dla wsi Siedliska o przepustowości 61 m^3/d została zlokalizowana nad rzeką San przy drodze dojazdowej do żwirowni w terenie o wymiarach 50 x 50 m.

Posadowienie oczyszczalni należy zlokalizować ponad poziom wody 1%.

Dla zespołu Nr 6 /wieś Huta Poręby/, zaprojektowano oczyszczalnię ścieków o przepustowości 25 m^3/d z odpływem ścieków oczyszczonych do potoku Jaworza w zlewni rzeki San.

Koncepcja przewiduje wybudowanie na terenie gminy 13 sztuk oczyszczalni ścieków indywidualnych hydrobotanicznych.

W koncepcji założono odwadnianie osadów na oczyszczalni w Nozdrzcu. Odwodniony osad składowany będzie na wysypisku odpadów komunalnych.

BILANS ŚCIEKÓW DLA ZESPOŁÓW KANALIZACYJNYCH

Lp	Wyszczególnienie	q m^3/dMK	$Q_{śrd}$ m^3/d	Nd	Q_{maxd} m^3/d	Nh	Q_{maxh} m^3/h
	Zespól Nr 1						
1.	ze wsi Barycz /wg oddzielnego oprac.		135,1		175,6		11,7
2.	mieszkańcy wsi Wesoła Mk = 1509	0,126	190,1	1,3	247,2	1,6	16,5
3.	mieszkańcy wsi Hłudno Mk = 1038	0,126	130,8	1,3	170,0	1,6	11,3
4.	mieszkancy wsi Izdebki Mk = 2547	0,126	320,9	1,3	417,2	1,6	27,8
5.	mieszkańcy wsi Wara Mk = 1156	0,126	145,7	1,3	189,4	1,6	12,6
6.	mieszkańcy wsi Nozdrzec Mk = 1355	0,126	168,2	1,3	218,4	1,6	14,6
	Oczyszczalnia ścieków		1090,8		1417,8		94,5
		Q =1100 m^3/d					
	Zespół Nr 2 Alternatywa I						
1.	Ryta Górka I Mk =102 Oczyszcz. ścieków Q =13 m^3/d	0,126	12,85	1,3	16,71	1,6	1,11
2.	Ryta Górka II Mk =42 Oczyszcz. ścieków Q =5 m^3/d	0,126	5,29	1,3	6,9	1,6	0,50
3.	Ryta Górka III Mk =16 Oczyszcz. ścieków Q =2 m^3/d	0,126	2,02	1,3	2,6	1,6	0,17

4. 5.	Ujazdy I Mk = 126 Oczyszcz. ścieków Q =16 m^3/d Ujazdy I Mk = 156 Oczyszcz. ścieków Q =19 m^3/d <u>Alternatywa II</u> połączenie w/w zespołów systemem tłocznym Razem 1-5 Oczyszcz. ścieków Q = 56 m^3/d	0,126 0,126	15,9 19,6 55,66	1,3 1,3	20,6 25,6 72,41	1,6 1,6	1,38 1,70 4,86
1. 2. 3.	<u>Zespół Nr 3</u> Magierów I Mk = 98 Oczyszcz. ścieków Q =12,3 m^3/d Magierów II Mk = 27 Oczyszcz. ścieków Q =3,5m^3/d Magierów III Mk = 45 Oczyszcz. ścieków Q =5,7m^3/d	0,126 0,126 0,126	12,34 3,40 5,67	1,3 1,3 1,3	16,05 4,742 7,37	1,6 1,6 1,6	1,07 0,29 0,17
1.	<u>Zespól Nr 4</u> Izdebki – Rudawiec Mk =330 Oczyszcz. ścieków Q =42 m^3/d	0,126	41,58	1,3	54,05	1,6	3,60
1.	<u>Zespól Nr 5</u> Siedliska Mk =482 Oczyszcz. ścieków Q =61 m^3/d	0,126	60,73	1,3	78,95	1,6	5,26

1.	Zespól Nr 6 Huta Poręby Mk =203 Oczyszcz. ścieków Q =25 m^3/d	0,126	25,58	1,3	33,25	1,6	2,22

3. Kierunki gospodarki odpadami

Gmina Nozdrzec nie posiada własnego wysypiska śmieci ani innego zakładu związanego z utylizacją odpadów. Śmieci z terenu gminy Nozdrzec gromadzone są w kontenerach i wywożone na wysypisko w Brzozowie /odległość około 33 km przez Dydnię/. Gmina posiada 62 kontenery o pojemności 6,5 m^3. Kontenery są opróżniane średnio co 3 tygodnie. Ilość odpadów wywożona corocznie z gminy Nozdrzec to 2710 m^3 co stanowi 12% ilości odpadów składowanych na wysypisku w Brzozowie.
W stosunku do ilości odpadów wytworzonych w byłym województwie krośnieńskim stanowi to 1,1%. Liczba ludności gminy Nozdrzec stanowi około 1,7% ludności całego byłego województwa krośnieńskiego.
Gmina posiada zarezerwowane miejsce pod gminne wysypisko śmieci. Wysypisko to miało być zlokalizowane w miejscowości Hłudno lub alternatywnie w m-ci Wesoła (przysiółek – Magierów) Zarezerwowano tam około 6 ha terenu w Hłudnie i około 4 ha w Wesołej.
Na terenie gminy zlokalizowano także „dzikie" – nielegalne składowiska śmieci.
Zlokalizowane one są najczęściej w zagłębieniach terenu , w wąwozach, na obrzeżach lasów, zagajników a także wbrew logice nad brzegiem rzek /np.Baryczka/.
Główną masę tych odpadów stanowią odpady komunalne /opakowania plastikowe, złom, szkło, makulatura itp./. Obserwuje się również niezagospodarowane odpady drzewne.
Wysypiska te wymagają pilnej likwidacji. Rozwiązania wymaga zbiórka złomu i trocin. Nie ma składowiska odpadów niebezpiecznych.
Stopień obsługi mieszkańców to około 50% w tym – 85% budownictwo zagrodowe, 70% budownictwo jednorodzinne, 100% wielorodzinne.
Koszt wywozu i składowania odpadów jednostkowy w gminie Nozdrzec jest duży, bo wynosi około 14,3 zł/m^3, gdy np. w Haczowie 10 zł/m^3.
Elementy pozytywne – wzorcowy system gmin brzozowskich korzystających ze wspólnego wysypiska śmieci. Zgodne to z założeniami polityki komunalnej państwa, gdzie wysypisko powinno obsługiwać około 50 tys. mieszkańców /tutaj 65,5 tys./.
Ma to uzasadnienie ekonomiczne i ekologiczne. Obsługą należałoby objąć 100% mieszkańców gminy. Gęste rozstawienie kontenerów eliminuje liczbę dzikich wysypisk śmieci. W tym rejonie jest ich bardzo mało porównując z innymi.
System opłat także zachęca do legalnego pozbywania się odpadów.
Elementy negatywne – niedostateczna obsługa ze względu na duże odległości, brak selektywnej zbiórki odpadów.
Niepełnowartościowe chemiczne środki ochrony roślin wycofane z obrotu i opakowania po nich składowane są w mogielnikach. W gminie Nozdrzec jest 1 mogielnik na terenie bazy GS Samopomoc Chłopska w Nozdrzcu. Zawiera tylko pestycydy o nieznacznej ilości. Położony jest 300 m od zabudowy mieszkalnej, 150 m od ujęć wody, 0,5 km od rzeki San.
W dziesięciostopniowej skali zagrożeń posiada lokatę 5.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

Ze względu na trudności w pozyskaniu terenu pod gminne wysypisko śmieci, które jest zarezerwowane w miejscowości Hłudno na gruntach prywatnych, władze gminne wskazują na możliwość lokalizacji składowiska odpadów na gruntach możliwych do pozyskania , między innymi w Wesołej (alternatywna lokalizacja).
Obecne miejsce składowania odpadów- wysypisko w Brzozowie ulega bardzo szybko zapełnieniu.
Związek Gmin Brzozowskich przystąpił do opracowania systemu gospodarki odpadami dla 6 gmin tego rejonu. System ten zakłada budowę wspólnego składowiska odpadów. Poprawa stanu gospodarki odpadami odbywała by się tutaj poprzez sortowanie odpadów. Zakłada się także przerób surowców wtórnych na terenie składowiska poprzez montaż specjalnej linii technologicznej.

Mieszkańcy gminy Nozdrzec płacą za pozbycie się odpadów. Należy zachęcać mieszkańców do selektywnej zbiórki odpadów. Opłata powinna spełniać funkcję :
- dochodową; składnikiem opłaty powinien być nie tylko koszt bieżącej eksploatacji ale również akumulacja na odtworzenie majątku i rozwój /inwestycje/.
- informacyjno-motywacyjną; zadaniem jej jest informowanie odbiorców o koszcie danej usługi i stymulowanie racjonalnego zagospodarowania odpadów np. oddanie odpadów zmieszanych jest kosztowne a wyselekcjonowanych darmowe. Wymaga to mierzenia usług.

Zachęcać mieszkańców poprzez edukację do racjonalnego zagospodarowania odpadów. Szacuje się, że poprzez edukację można w ciągu ok. 5 lat ograniczyć o 25-30% ilość odpadów a poprzez selekcję u źródła o dalsze 25-30%. Wywóz odpadów trzeba tak zorganizować aby odbierane były tylko kontenery pełne /np. poprzez monitoring/ bowiem koszty transportu odpadów mają prawie 50% udziału w kosztach ogólnych związanych z gospodarką odpadami. System odbioru odpadów należy zdemonopolizować, bowiem konkurencyjność to obniżenie kosztów.

5. Kierunki rozwoju telekomunikacji

Telekomunikacja to dziedzina, która ma duży wpływ na stymulację rozwoju danego regionu, a z drugiej strony jej rozwój wynika z rozwoju danego regionu.
Teren gminy Nozdrzec nie należy do regionów, gdzie ta dziedzina infrastruktury jest dobrze rozwinięta. Łączność na terenie gminy Nozdrzec odbywa się za pomocą centrali ręcznej. Ilość abonentów waha się od 85 w Nozdrzcu do 1 w miejscowości Huta Poręby.
Ilość abonentów i gęstość telefoniczną przedstawia tabela:

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Ilość abonentów	Gęstość telefoniczna na 100 mieszkań.	Gęstość telefoniczna na 1000 mieszk.
1.	Nozdrzec	1311	85	6,5	0,65
2.	Wara	1162	5	0,43	0,043
3.	Wesoła	2156	3	0,14	0,014
4.	Izdebki	2896	5	0,17	0,017
5.	Siedliska	478	5	1,05	0,105
6.	Hłudno	1060	3	0,28	0,028
7.	Huta Poręby	209	1	0,48	0,048
8.	Wołodź	1997	-	-	-
	Razem:	9290	107	1,15	0,115

Jak wynika z danych liczbowych z tabeli gęstość telefoniczna na terenie gminy Nozdrzec jest bardzo mała.
Gęstość telefoniczna na terenie byłego województwa krośnieńskiego ogólnie wynosiła na koniec 1998 roku 12 abonentów na 100 mieszkańców, a na terenach wiejskich 6,39.
Przez teren gminy Nozdrzec przebiega kabel światłowodowy telekomunikacyjny w kierunku Dynowa i Przemyśla. Istnieją więc możliwości rozwoju tej dziedziny infrastruktury na terenie gminy Nozdrzec.

Druga Zmiana Studium utrzymuje w miejscowości Wesoła tereny infrastruktury technicznej – urządzeń telekomunikacyjnych o symbolu 1T, tj. istniejącego masztu telefonii komórkowej.

5. Rozwój gazownictwa

Gazyfikacja gminy Nozdrzec ogranicza się do lewobrzeżnego obszaru gminy.
Uzasadnione to jest faktem istnienia dużej przeszkody terenowej jaką jest rzeka San, a także małą liczbą mieszkańców zamieszkujących tereny na prawym brzegu –
np. Wołodź.
Największa z miejscowości na prawym brzegu Sanu – Siedliska uwzględniona jest w programie gazyfikacji zespołu wsi gminy Dynów.
Wsie : Izdebki,
Nozdrzec,
Hłudno,
Wara,
Wesoła,
zaopatrywane są w gaz za pomocą sieci gazowej średnioprężnej.
Źródłem zasilania gazu dla sieci średnioprężnej jest gazociąg o 300 Pnom 6,4 MPa Hermanowice – Strachocina. Odcinek trasy tego gazociągu przebiega przez teren gminy Dydnia / na południe od gminy Nozdrzec/.
Stacja redukcyjno- pomiarowa I stopnia zlokalizowana jest w południowej części wsi Izdebki.
Gaz pod wysokim ciśnieniem doprowadzony od gazociągu wysokoprężnego /źródłowego/ poprzez gazociąg o 80 Pnom 6,4 Mpa /od miejscowości Krzywe w gminie Dydnia/.
Sieć rozdzielcza poprowadzona jest tak, aby do minimum ograniczyć konieczność przekraczania przeszkód terenowych powodując równocześnie zmniejszenie średniej długości dopływów domowych.
Redukcja ciśnienia gazu odbywa się za pomocą reduktorów domowych.
Przy realizacji zaopatrzenia w gaz osiągnięto stopień 92%.
Ilość metrów sieci rozdzielczej na odbiorze przedstawia się następująco:

Izdebki –	51,5 mb /odbiorcę ,	stopień gazyfikacji – 92%,
Nozdrzec –	52,6 mb/ odbiorcę,	stopień gazyfikacji – 92,9%,
Hłudno –	58,1 mb/ odbiorcę,	stopień gazyfikacji - 95,5%,
Wara –	39,2 mb/ odbiorcę,	stopień gazyfikacji – 78,6%,
Wesoła –	43,9 mb/ odbiorcę,	stopień gazyfikacji – 96 2%,
OGÓŁEM –	50,4 mb/ odbiorcę,	stopień gazyfikacji - 92%.

Ilość gazu zaspokaja potrzeby komunalno – bytowe mieszkańców gminy w części zgazyfikowanej. Układ sieci gazowej zapewnia obustronne zasilanie gminy w gaz.Jeden kierunek zasilania to od Baryczy w gminie Domaradz w kierunku Wesołej .
Zasilanie z drugiego kierunku to od gminy Dydnia z miejscowości Końskie.
Gazociągi wykonane są z rur PE. W miejscowości Wara sieć wykonana jest z rur stalowych.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

Realizacja systemu zaopatrzenia w gaz terenu gminy położonego po prawej stronie rzeki San zaspokoi potrzeby mieszkańców gminy w 100%. Realizacja tego w ramach gazyfikacji wsi rejonu Dynowa. Zgodnie z programem gazyfikacji oraz warunkami technicznymi zasilanie projektowanej sieci średniego ciśnienia nastąpi od gazociągu średniego ciśnienia o średnicy 65 mm w miejscowości Dąbrówka Starzeńska. Zaopatrzenie w gaz realizowane będzie dla miejscowości Siedliska. W przysiółku Gdyczyna poprowadzone będzie odgałęzienie zaopatrujące w gaz miejscowość Huta Poręby.
Gmina Nozdrzec posiada możliwości rozszerzenia zasięgu zasilania w gaz. wszyscy mieszkańcy gminy mają zapewnioną dostawę gazu dla celów bytowych. Istnieje możliwość zabezpieczenia dostaw gazu dla mniejszych zakładów usługowych czy rzemieślniczych. Dostawy gazu są dwustronne co warunkuje niezawodność dostaw.

6. Rozwój energetyki i ciepłownictwa

Przez teren gminy przebiega linia energetyczna 110 kV od GPZ Boguchwała – Dynów do GPZ Sanok. Strefa bezpieczna od linii – po 20 m.
Linie 15 kV przebiegające przez teren gminy to linia Dynów – Izdebki oraz linia 15 kV Sanok – Bircz – Niewistka – Dynów. Dla linii 15 kV pas bezpieczny to 15 m.
Na terenie gminy planowano budowę stacji wysokich napięć w Warze, w oparciu o elektrownię szczytowo – pompową w Niewistce i poprowadzenie linii 400 kV.
Ponieważ zbiornik nie będzie realizowany z rezerw tych zrezygnowano.
Po 2000 roku planowane są do budowy z zakresu elektroenergetyki następujące inwestycje:

- Główny Punkt Zasilania 110/ 15 kV Hłudno;
- Linia 110 kV Iskrzynia – Domaradz – Hłudno – Dynów;
- Linia 110 kV Brzozów – Hłudno.

Ważnym kierunkiem rozwoju elektroenergetyki na obszarze gminy będzie uzyskiwanie energii odnawialnej przy pomocy elektrowni wiatrowych.
Na terenie gminy Nozdrzec nie ma dużych centralnych kotłowni.
Zaopatrzenie w ciepło budynków mieszkalnych i budynków usługowych o małej powierzchni odbywa się za pomocą małych wbudowanych kotłowni opalanych węglem, gazem lub innym paliwem.

UWARUNKOWANIA INFRASTRUKTURALNE

Zaopatrzenie w wodę
Uwarunkowania sprzyjające rozwojowi:

- Zasilanie małych tzw. zagrodowych wodociągów z lokalnych źródeł
- Zaopatrzenie w wodę z wodociągów dużej liczby ludności na terenie gminy
- Możliwości ujęcia większej ilości wody z lokalnych źródeł licznie występujących na terenie gminy Nozdrzec
- Duże zaangażowanie społeczne w prowadzeniu akcji zaopatrzenia w wodę.

Uwarunkowania ograniczające rozwój

- Brak stacji uzdatniania wody dla małych lokalnych wodociągów

Gospodarka ściekowa
Uwarunkowania sprzyjające rozwojowi;

- Opracowanie programu gospodarki ściekowej dla całej gminy
- Istnienie na terenie gminy oczyszczalni ścieków które mogą doraźnie przyjąć większą ilość ścieków

Uwarunkowania ograniczające rozwój

- Brak sieci kanalizacyjnej na terenie gminy

Gospodarka odpadami
Uwarunkowania sprzyjające rozwojowi:

- Zorganizowany odbiór odpadów z terenu gminy

Uwarunkowania ograniczające rozwój:

- Brak segregacji odpadów
- Wyczerpywanie się pojemności wysypiska śmieci w Brzozowie
- Duże odległości wywozu odpadów

Gazownictwo
Uwarunkowania sprzyjające rozwojowi:

- Wysoki stopień gazyfikacji gminy
- Dwustronne ,niezawodne zasilanie w gaz
- Idealny stan sieci gazowej średniopręźnej

Uwarunkowania ograniczające rozwój:

- Brak

Telekomunikacja
Uwarunkowania sprzyjające rozwojowi:

- Brak

Uwarunkowania ograniczające rozwój:

- Niski wskaźnik gęstości telefonicznej na terenie gminy
- Monopolistyczna rola Telekomunikacji Polskiej S.A.

Elektroenergetyka
Uwarunkowania sprzyjające rozwojowi:

- Dobrze rozwinięta sieć elektryczna na terenie gminy
- Obszary korzystne dla lokalizacji elektrowni wiatrowych.

X. OBSZARY, DLA KTÓRYCH SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO JEST OBOWIĄZKOWE.

I. Obszary, dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowych planów ze względu na istniejące uwarunkowania.

Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994r (Dz.U. Nr 89, poz.415 z późniejszymi zmianami – tekst jednolity Dz.U. z 1999r Nr 15, poz. 139) konieczne jest opracowanie MPZP dla terenów :

- w miejscowości Nozdrzec – obejmujący tereny zainwestowane wsi – oznaczone w studium symbolem MP 1;
- w miejscowości Nozdrzec – obejmujący tereny zainwestowane wsi – oznaczone w studium symbolem MP 2;
- w miejscowości Izdebki – obejmujący tereny wsi oznaczone w studium symbolem MP 3;
- po wprowadzeniu zadania rządowego (zbiornik wodny Niewistka – Dynów) do rejestru konieczne jest opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego po uprzednim przeprowadzeniu negocjacji z gminą.

GMINA NOZDRZEC

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KIERUNKI ROZWOJU I POLITYKA PRZESTRZENNA

SKALA 1:10 000

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO -

RYSUNEK JEDNOLITY - SKALA 1: 10 000

ZAŁĄCZNIK Nr 3 DO UCHWAŁY NR VII/76/2011 RADY GMINY NOZDRZEC Z DNIA 20 CZERWCA 2011 R.

OZNACZENIA ZMIANY STUDIUM:

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- 1-7PW – OBSZARY PREDYSPONOWANE DO LOKALIZACJI ELEKTROWNI WIATROWYCH BEZ PRAWA ZALESIANIA
- 1-6RM – TERENY POTENCJALNEGO ROZWOJU OSADNICTWA WIEJSKIEGO
- PROJEKTOWANA LINIA ELEKTROENERGETYCZNA 110kV (ALTERNATYWNE ROZWIĄZANIA)
- PROJEKTOWANY GPZ

POZOSTAŁE PRZEZNACZENIA TERENÓW W OBSZARACH OBJĘTYCH ZMIANĄ NIE ULEGAJĄ ZMIANIE

DRUGA I TRZECIA ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO -

RYSUNEK JEDNOLITY - SKALA 1: 10 000

ZAŁĄCZNIK Nr 3 DO UCHWAŁY NR XXXIII/340/2021 RADY GMINY NOZDRZEC Z DNIA 30 GRUDNIA 2021 R.

OZNACZENIA DRUGIEJ I TRZECIEJ ZMIANY STUDIUM:

OZNACZENIA OGÓLNE:

- GRANICE OBSZARÓW OBJĘTYCH DRUGĄ I TRZECIĄ ZMIANĄ STUDIUM

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- 1MN – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- 1R – TERENY ROLNICZE
- 1R, 1Ms, 1U – TERENY OBRZELI GRODU/KCH W GOSPODARSTWIE ROLNYM, HODOWLANYM, OGRODNICZYM
- 1P – TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW
- 1E – TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - URZĄDZEŃ TELEKOMUNIKACYJNYCH
- 1ZW – TERENY ZIELENI WYSOKIEJ
- 1KD-D – TERENY KOMUNIKACJI - DROGI PUBLICZNEJ

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

- GRANICA GMINY
- GRANICA MIEJSCOWOŚCI
- GRANICA WSCHODNIOBESKIDZKIEGO OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- GRANICA PROJEKTOWANYCH REZERWATÓW PRZYRODY
- RZEKI ; WODY OTWARTE

OBSZAR I – „OSADNICTWA WIEJSKIEGO" – kierunki zagospodarowania

- TERENY POTENCJALNEGO ROZWOJU OSADNICTWA WIEJSKIEGO
- TERENY ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH FUNKCJI USŁUGOWYCH
- OBIEKTY USŁUG PUBLICZNYCH
- OBIEKTY SPORTOWE
- CMENTARZE
- TERENY ZGRUPOWANYCH USŁUG TURYSTYCZNYCH
- TERENY DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ

OBSZAR II – „LEŚNY" – kierunki zagospodarowania

- LASY
- LASY OCHRONNE
- TERENY POTENCJALNYCH DOLESIEŃ

OBSZAR III – „PODDANY SPECJALNYM RYGOROM UŻYTKOWANIA"

- TERENY GLEB NAJWYŻSZYCH KLAS BONITACYJNYCH – NAJBARDZIEJ PRZYDATNYCH DLA ROZWOJU ROLNICTWA
- TERENY ZALEWOWE
- TERENY ZŁÓŻ SUROWCÓW MINERALNYCH
- ISTNIEJĄCE
- PERSPEKTYWICZNE
- TERENY OSUWISKOWE
- TERENY ZAGROŻONE OSUWISKAMI
- TERENY ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA
- TERENY POMOKŁE

OBSZAR IV – „ZASADY WYPOSAŻENIA W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ"

- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110 KV
- ISTNIEJĄCE
- PROJEKTOWANE
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 15 KV
- GAZOCIĄGI WYSOKOPRĘŻNE
- STACJE REDUKCYJNO – POMIAROWE
- UJĘCIA WODY (PODZIEMNE; POWIERZCHNIOWE ; ZBIORNIKI WYRÓWN.)
- OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW (ISTNIEJĄCE I PROJEKTOWANE)
- PROJEKTOWANA PRZEPOMPOWNIA ŚCIEKÓW
- TERENY PREDYSPONOWANE POD LOKALIZACJĘ WYSYPISKA ŚMIECI
- OBSZARY OBJĘTE STREFAMI WODOCIĄGÓW
- OBSZARY PROJEKTOWANE DO OBJĘCIA SYSTEMEM KANALIZACJI ZBIORCZEJ "GRAWITACYJNEJ
- "CIŚNIENIOWEJ
- OBSZARY PROJEKTOWANE DO OBJĘCIA SYSTEMEM KANALIZACJI INDYWIDUALNEJ
- GRANICA PROJEKTOWANEGO ZALEWU WODNEGO (NIEWISTKA – DYNÓW)
- PROPONOWANA LOKALIZACJA ZAPORY WODNEJ

OBSZAR V – „ZASADY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ"

- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE
- TERENY URZĄDZEŃ KOMUNIKACYJNYCH
- PRZEPRAWA PROMOWA

OBSZAR VI – „OBJĘTY OCHRONĄ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO"

- TERENY OBJĘTE OCHRONĄ ARCHEOLOGICZNĄ
- "STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU
- INNE STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE
- POMNIKI PRZYRODY
- OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- PUNKTY WIDOKOWE

OBSZAR VII – „TERENY PROPONOWANE DO OPRACOWANIA PLANÓW MIEJSCOWYCH ZE WZGLĘDU NA ISTNIEJĄCE UWARUNKOWANIA"

- GRANICA OBSZARU MPZP
- TEREN PREDYSPONOWANY DO LOKALIZACJI MAŁEGO ZBIORNIKA WODNEGO
- TERENY GLEB NAJBARDZIEJ PRZYDATNYCH DLA ROZWOJU ROLNICTWA -BEZ PRAWA ZABUDOWY

Załącznik nr 4

UZASADNIENIE I SYNTEZA

do Uchwały Nr XXXIII/340/2021 Rady Gminy Nozdrzec
z dnia 30 grudnia 2021 r. dotyczącej

drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec.

Działając na podstawie art. 11 pkt 12 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r., poz. 741 z późn. zm.) Wójt Gminy Nozdrzec przedstawia Radzie Gminy Nozdrzec projekt drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec.

I. Dane ogólne.

- Rada Gminy Nozdrzec na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372) podjęła uchwałę nr VI/39/2019 z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do drugiej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec. Przedmiotem drugiej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec jest wyznaczenie terenów zabudowy produkcyjno-magazynowej, usługowej, zagrodowej (siedliskowej) oraz terenów komunikacji w miejscowości Wesoła.
- Rada Gminy Nozdrzec na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372) podjęła uchwałę nr XIV/118/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec. Przedmiotem trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec jest wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowości Nozdrzec.
- Projekt zmiany studium został sporządzony w trybie art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: „zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim one są uchwalane”.

II. Procedura opracowania projektu zmiany studium.

Po podjęciu przez Radę Gminy Nozdrzec uchwały nr VI/39/2019 z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do drugiej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec oraz uchwały nr XIV/118/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec oraz Wójt Gminy jako organ wykonawczy kolejno:

1. Ogłosił w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenia, a także w sposób zwyczajowo przyjęty o podjęciu uchwał o przystąpieniu do sporządzenia drugiej i trzeciej Zmiany studium, określając formę, miejsce i termin składania wniosków do zmiany studium, w terminie nie krótszym niż 30 dni od daty ukazania się ogłoszenia.
2. Zawiadomił na piśmie o podjęciu uchwał o przystąpieniu do sporządzenia drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec instytucje i organy właściwe do uzgodnienia i opiniowania studium,

3. W ustawowym terminie rozpatrzył złożone wnioski do zmiany studium.
4. Zwrócił się o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do opracowywanej na podstawie podjętych uchwał drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.
5. Sporządził projekt drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec oraz opracował prognozę oddziaływania na środowisko, zgodną z przedstawionym zakresem.
6. Przedstawił projekt zmiany studium do uzgodnień i opiniowania.
7. Uzyskał opinię Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej;
8. Uzyskał uzgodnienia i opinie w wyznaczonym terminie.
9. Wyłożył projekt drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec do publicznego wglądu oraz przeprowadził dyskusję publiczną.
10. Wyznaczył w ogłoszeniu termin, w którym osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej mogą wnosić uwagi dotyczące projektu zmiany studium, nie krótszy niż 21 dni od dnia zakończenia okresu wyłożenia.
11. Przedstawił projekt drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec na posiedzeniu Rady Gminy Nozdrzec celem uchwalenia.
12. Przedstawił Wojewodzie Podkarpackiemu uchwałę Rady Gminy Nozdrzec Nr XXIV/246/2021 z dnia 18 lutego 2021 r. wraz z dokumentacją drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec celem dokonania oceny legalności przedmiotowej uchwały.

Organ nadzoru wydał w dniu 23 marca 2021 r. ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE Nr P-II.4131.2.72.2021 Wojewody Podkarpackiego, stwierdzające nieważność uchwały Nr XXIV/246/2021 z dnia 18 lutego 2021 r. Rady Gminy Nozdrzec w sprawie uchwalenia drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec.

Wójt Gminy zastosował się do uwag zawartych w rozstrzygnięciu nadzorczym.

Ponownie Wójt Gminy Nozdrzec:

13. Ponownie sporządził projekt drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec oraz opracował prognozę oddziaływania na środowisko, zgodną z przedstawionym zakresem.
14. Przedstawił projekt zmiany studium do uzgodnień i opiniowania.
15. Uzyskał opinię Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej.
16. Uzyskał uzgodnienia i opinie w wyznaczonym terminie.
17. Ponownie wyłożył projekt drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec do publicznego wglądu oraz wyznaczył termin dyskusji publicznej.
18. Wyznaczył w ogłoszeniu termin, w którym osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej mogą wnosić uwagi dotyczące projektu drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec, nie krótszy niż 21 dni od dnia ukończenia okresu wyłożenia studium.
19. Przedstawił projekt drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec na posiedzeniu Rady Gminy Nozdrzec celem uchwalenia.

III. Uzasadnienie objaśniające przyjęte rozwiązania w projekcie drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec.

W związku z przyjętą uchwałą nr VI/39/2019 z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do drugiej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec oraz uchwałą nr XIV/118/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec, przystąpiono do opracowania i w konsekwencji tego w treści studium wprowadzono nowe zapisy w rozdziale:
III. KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO w punkcie zatytułowanym: Zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego: ***Druga Zmiana Studium wprowadza tereny zieleni wysokiej w miejscowości Wesoła, o symbolu 1ZW, na których należy utrzymywać zieleń wysoką z dopuszczeniem niskiej oraz uzupełniać zieleń w dostosowaniu do warunków siedliskowych.*** Na obszarze oznaczonym symbolem 1P i 1RU należy wprowadzać zieleń izolacyjną, szczególnie w miejscach sąsiadujących z obszarami lasów, zadrzewień i zakrzaczeń.

III. KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO w punkcie zatytułowanym: 2. Obszary otwarte w użytkowaniu rolniczym. Obszary otwarte w użytkowaniu rolniczym o najwyższej przydatności rolnej: ***Druga Zmiana Studium wprowadza tereny rolnicze w miejscowości Wesoła, o symbolu 1R, na których dopuszcza się lokalizację dojść, dojazdów do terenów rolniczych oraz ciągów infrastruktury technicznej.***

VII. KIERUNKI ROZWOJU I ZASADY GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE OBSZARÓW ZAINWESTOWANIA w punkcie zatytułowanym: Kierunki rozwoju mieszkalnictwa: ***Trzecia Zmiana Studium wprowadza tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowości Nozdrzec, o symbolu 1MN.*** Dla wyznaczonego obszaru 1MN zmienia się przeznaczenie terenu potencjalnych funkcji usługowych na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Dopuszcza się lokalizację budynków towarzyszących zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej oraz dojazdów, dojść, terenów zieleni oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Ustala się:

- zachowanie na ww. terenie minimum 20% powierzchni biologicznie czynnej;
- wysokości budynków nie więcej niż 12,0 m;
- zabudowę o dachach spadzistych i płaskich oraz innych formach dotyczących fragmentów dachów.

VII. KIERUNKI ROZWOJU I ZASADY GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE OBSZARÓW ZAINWESTOWANIA w punkcie zatytułowanym: Kierunki rozwoju działalności gospodarczej i produkcyjnej: ***Druga Zmiana Studium wprowadza w miejscowości Wesoła tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów o symbolu 1P oraz tereny obsługi produkcji w gospodarstwie rolnym, hodowlanym, ogrodniczym o symbolach: 1RU, 2RU i 3RU.*** Dla wyznaczonego obszaru 1P zmienia się przeznaczenie terenów rolniczych i potencjalnych dolesień na tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Dopuszcza się lokalizację budynków towarzyszących ww. obiektom, w tym silosów, suszarni, wiat, jak również parkingów, dojazdów, dojść, terenów zieleni oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Ustala się:

- zachowanie na ww. terenie minimum 10% powierzchni biologicznie czynnej;
- wysokości budynków – nie więcej niż 30,0 m, budowli – nie więcej niż 35,0 m;

- zabudowę o dachach spadzistych i płaskich oraz innych formach dotyczących fragmentów dachów.

Ewentualne przyszłe oddziaływanie powodowane działalnością na obszarach wskazanych pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów o symbolu 1P należy ograniczyć wyłącznie do granic terenu inwestycji.

Dla wyznaczonych obszarów: 1RU, 2RU i 3RU zmienia się przeznaczenie terenów rolniczych i potencjalnego rozwoju osadnictwa wiejskiego na tereny obsługi produkcji w gospodarstwie rolnym, hodowlanym, ogrodniczym. Dopuszcza się lokalizację budynków towarzyszących ww. obiektom, dopuszcza się funkcję mieszkalną służącą prowadzeniu nadzoru i dozoru w budynkach obsługi produkcji oraz zabudowę zagrodową, jak również parkingów, dojazdów, dojść, terenów zieleni oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Ustala się:

- zachowanie na ww. terenie minimum 20% powierzchni biologicznie czynnej;
- wysokości budynków i budowli – nie więcej niż 25,0 m;
- zabudowę o dachach spadzistych i płaskich oraz innych formach dotyczących fragmentów dachów.

VIII.KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI w punkcie zatytułowanym: Sieć drogowa: ***Druga Zmiana Studium utrzymuje w miejscowości Wesoła tereny komunikacji – drogi publicznej gminnej o symbolu 1KD-D, łączącej drogę wojewódzką nr 884 relacji Domaradz - Przemyśl z drogą powiatową nr 2021R relacji Barycz – Nozdrzec.***

IX. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ w punkcie zatytułowanym: Kierunki rozwoju telekomunikacji: ***Druga Zmiana Studium utrzymuje w miejscowości Wesoła tereny infrastruktury technicznej – urządzeń telekomunikacyjnych o symbolu 1T, tj. istniejącego masztu telefonii komórkowej.***

W jednolitym rysunku studium wprowadzono tereny o symbolach: 1R, 1ZW, 1KD-D, 1T, 1RU, 2RU, 3RU i 1P w miejscowości Wesoła i 1MN w miejscowości Nozdrzec.

Rada Gminy Nozdrzec w dniu 27 grudnia 2010 r. podjęła uchwałę Nr III/12/10 w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów miejscowych. Po analizie dokonanej oceny aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, Rada Gminy Nozdrzec uchwaliła, że zarówno obecnie obowiązujące „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec", jak i obecnie obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są aktualne.

Należy zauważyć, iż po upływie dłuższego okresu czasu od daty podjęcia ww. uchwały, analizowane dokumenty, zarówno w świetle obowiązujących przepisów prawnych w tym zakresie oraz z punktu widzenia przyszłych możliwości rozwoju przestrzennego i społeczno-gospodarczego gminy nieco straciły na aktualności. Możliwości rozumianych z jednej strony jako realizację zamierzeń inwestycyjnych mieszkańców gminy, właścicieli terenów w gminie, czy innych potencjalnych inwestorów, a z drugiej strony jako realizację inwestycji publicznych na różnych szczeblach administracji rządowej i samorządowej stymulujących szeroko rozumiany rozwój gminy.

Wpływ na finanse publiczne, w tym na budżet gminy został przeanalizowany w prognozie skutków finansowych sporządzanej do zmiany planu miejscowego, który będzie korygowany na podstawie przeprowadzonej zmiany studium. Realizacja planowanych inwestycji odbędzie się ze środków inwestorów.

W nawiązaniu do zapisów art. 1 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przy wprowadzaniu drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec uwzględniono warunki wynikające z zachowania ładu przestrzennego i rozważono przewagę interesu publicznego, celem ochrony istniejącego stanu zagospodarowania terenu, jak i jego zmian. Druga i trzecia Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec ma na celu planowanie i lokalizowanie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów obsługi produkcji w gospodarstwie rolnym, zabudowy produkcyjnej składów i magazynów oraz działalności gospodarczej na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, bądź też na obszarach otwartych. Efektywne gospodarowanie przestrzenią w przypadku drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec pozwoli na minimalizowanie transportochłonności układu przestrzennego.

W trakcie opracowania zmiany studium wykonano dodatkowe analizy wymagane przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 4a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym … „W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z: …. rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych”. Dla obszaru województwa podkarpackiego nie sporządzono audytu krajobrazowego. Gmina Nozdrzec nie powzięła także czynności mających na celu przyjęcie uchwały rady gminy ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych z jakich mogą być wykonane.

Uwzględniając uwarunkowania wynikające z zapisów art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym należy stwierdzić, że brak jest potrzeby finansowania przez gminę jakichkolwiek inwestycji związanych z infrastrukturą komunikacyjną lub techniczną. Ponadto, należy stwierdzić, że wszystkie obszary objęte zmianą studium posiadają dobrą dostępność komunikacyjną oraz są wyposażone w sieci infrastruktury technicznej. W związku z tym, brak jest potrzeby finansowania przez gminę jakichkolwiek inwestycji związanych z infrastrukturą komunikacyjną lub techniczną. Na obszarach objętych zmianą studium nie zachodzi potrzeba lokalizacji obiektów infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

Na potrzeby drugiej i trzeciej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nozdrzec dokonano opisu uwarunkowań koniecznych do uwzględnienia, wynikających z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dostępne informacje i dokonana inwentaryzacja w terenie oraz przeprowadzone analizy pozwoliły na sformułowanie wniosków dotyczących zmian w środowisku, gdyż obszary objęte zmianą stanowią tereny już częściowo zainwestowane:

- ukształtowanie powierzchni terenu – zmiany w ukształtowaniu terenu będą miały miejsce tylko w sytuacjach takich jak: budowy, dobudowy, rozbudowy budynków, zgodnie z przeznaczeniem przewidywanym w studium i planie miejscowym, budowy dróg, parkingów, itp.;
- zanieczyszczenie powietrza – źródła zanieczyszczeń powietrza znajdują się poza granicami opracowania;
- stosunki wodne – zmiany w stosunkach wodnych zachodzą pod wpływem czynników naturalnych i antropogenicznych; ogólnie można uznać, że na głębokość zalegania zwierciadła wody podziemnej będzie miała wielkość wahań zwierciadła wód gruntowych;
- szata roślinna – ulegnie zmianie podczas realizacji obiektów budowlanych.

Przeprowadzony w sporządzonych analizach bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę uwzględnia istniejącą powierzchnię użytkową zabudowy dla budynków mieszkalnych w poszczególnych miejscowościach oraz określa między innymi, szacunkową chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę. Część obszaru zmiany studium objęte jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. W związku z tym zostały podjęte działania związane ze zmianą tych planów, w zakresie terenów objętych zmianą studium. Z bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę nie wynikają wnioski całkowicie wykluczające możliwości tworzenia nowych terenów budowlanych, zwłaszcza, jeżeli dotyczy to niewielkich obszarów bezpośrednio przylegających do istniejącej zabudowy, a służących poprawie jakości życia mieszkańców.

IV. Wnioski.

Załącznikami do Uchwały w sprawie uchwalenia drugiej i trzeciej Zmiany studium są:

1. Druga i trzecia Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec – Uwarunkowania - Załącznik nr 1;
2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec – Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego i Polityka Przestrzenna Gminy Nozdrzec – jednolity tekst drugiej i trzeciej zmiany - Załącznik nr 2;
3. Jednolity rysunek Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec wraz z zaznaczeniem obszarów objętych drugą i trzecią zmianą – załącznik graficzny w skali 1:10 000 - Załącznik Nr 3;
4. Uzasadnienie objaśniające przyjęte rozwiązania w projekcie drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec i Synteza ustaleń projektu drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec - Załącznik nr 4.
5. Dane przestrzenne aktu - Załącznik nr 5.

Polityka przestrzenna gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego określone w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec, wraz ze zmianami, uwzględniają w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe i kulturowe. Jako, że przyjęte w studium rozwiązania umożliwiają rozwój gospodarczy gminy z zachowaniem równowagi przyrodniczej, w celu zagwarantowania możliwości zaspokojenia potrzeb społeczeństwa, jak również potrzeb interesu publicznego, procedura zmiany studium jest jak najbardziej zasadna.

Nozdrzec, 30 grudzień 2021r.

Załącznik Nr 5 do uchwały Nr XXXIII/340/2021
Rady Gminy Nozdrzec
z dnia 30 grudnia 2021 r.
Zalacznik5.gml

Imienne głosowanie projektu uchwały w sprawie
uchwalenia drugiej i trzeciej Zmiany Studium Uwarunkowań
i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nozdrzec
XXXIII sesja w dniu 30 grudnia 2021 r.

	Nazwisko i imię	za	przeciw	wstrzymuję się
1	BARAN Grzegorz	X		
2	BOBOLA Sylwester	X		
3	DAŃKO Stanisław	X		
4	DUDA Edward			X
5	GŁADYSZ Grażyna	X		
6	KURDZIEL Krzysztof			X
7	OGRODNIK Piotr	X		
8	POTOCZNY Stanisław	X		
9	SKUBISZ Adrian	X		
10	SKÓRSKA Anna			X
11	SZPIECH Stanisław	X		
12	SZPIECH Zbigniew	nieobecność usprawiedliwiona		
13	WAWCZAK Zygmunt	X		
14	ZABÓJ Marian			X
15	ZAWADZKI Krzysztof	X		